༄༅། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་པཎ་ཆེན་གཉིས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

སྨད་ཆ།

བཀྲས་ལྷུན་དགེ་མཛོད་ཁང་།

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org
This book is strictly for free distribution, it is not for sale.
ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཛགས་ཞུ།

སྒྲིང་བརྗོད།

༄ འཛམ་གླིང་ཏོག་ལྟའི་རྩེ་མོར་བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་ཕྲེང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་རིང་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྐྱེ་རྒུའི་ཕན་བདེ་སྲོག་རྩ་ཉག་ཅིག་ཏུ་གཟིགས་ནས། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་མཛད་རྗེས་ཀྱི་གཟི་འོད་ད་ལྟའང་འཛམ་གླིང་འདིར་འཕྲོ་བཞིན་བཞུགས་ཡོད། དེང་སྐབས་ནང་པ་ཙམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དེང་རབས་ཚན་རྩལ་རིག་པ་མཁས་ཅན་མང་པོས་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་དང་ཡིད་ཆེས་ཆེར་བྱེད་བཞིན་ཐུགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལན་བརྒྱར་གཏོར་བཞིན་ཡོད། སྔོན་བྱོན་སྐྱེས་མཆོག་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཅག་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཇི་ལྟར་ལྷུན་པོའི་སྟོ་ལ་ཙོ་འདྲི་བའི་རྩམ་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་ཕྲུག་རྗེས་རྨད་དུ་བྱུང་བད་ལྟའང་འཛམ་གླིང་རིག་གནས་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེར་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བཞིན་བཞུགས་པ་ནི། རང་ཅག་ལ་དྲིན་དུ་ལྷེ་ཞིང་སྐལ་བཟང་གི་བགོ་སྐལ་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་། གཞན་ལ་ངོམས་སུ་ཚོག་པ་དང་ཆེས་གཅེས་པར་འོས་པའི་གཅེས་ནོར་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་ཀྱང་ཁ་མིག་ཡར་བལྟ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐར་རྗེས་བཟུང་ཞིང་ཕྱིས་རྒྱུན་རབ་སྤེལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡང་དར་ལ་ལག་རྗེས་བཟང་པོ་འཇོག་སླད་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་འཚོལ་བསྡུ་དང་། གཅེས་ཉར། གོམས་གང་མདུན་སྤྲོས་ཀྱི་དེང་རབ་དང་

མཐུན་པའི་དཔེ་དེབ་བཟོ་བསྐྲུན་བགྱིས་ཏེ་མི་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་བརྒྱུས་སྤྲོད་དང་། ངོ་
གནོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་རང་འགན་གཞན་ལ་བསྐྱུར་ཐབས་མེད་པ་རང་
རེའི་ཕྲག་པར་བབ་པའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན། དེ་ར་བརྟེན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་
ནས་རྫོང་འབྱོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རབས་ལ་ཆེ་བ་རྣམས
རིམ་བཞིན་པར་བསྐྲུན་ཞུ་བཞིན་པ་ལྟར་ད་ལམ་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་གདན་རབས ༼ ༧ ༽ པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
བཟང་པོས་མཛད་པའི་བཀའ་པོད་རྣམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་གདན་ས་འདི་གའི་གྲྭ་
ཚང་ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་ཡ་གྱལ་དཀྱིལ་ཁང་ལེགས་བཤད་སྒྲིགས་པའི་གླིང་གི་ཐུན་མིན་
ཡིག་ཆ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་སྐབས་བབ་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་འདི་རྫོང་
གྱི་བོད་དཔར་ལ་བསྡུས་ཡིག་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་པ་ཉེ་དུས་བོད་ནས་བསྡུས་ཡིག་བཀྲོལ་
ནས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་པ་ཞིག་ལག་སོན་བྱུང་བ་འདི་དེང་དུས་དུས་ཚོད་ལ་ཚོད་འཛིན་
ཆེར་བྱེད་སྐབས་འདིར་གདན་ས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
རིས་མེད་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དགོས་མཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས། འདི་
ག་འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དེབ་
གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྲུན་པ་ཡིན། ང་ཚོའི་རེ་བ་ནི་སློབ་གཉེར་བ་གཙོ་བྱས་པའི་
ནང་བསྟན་ལ་དོ་སྣང་དང་དགའ་ཞེན་ཡོད་པའི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོག་ཚབས་
ཆེན་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། པར་བསྐྲུན་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲིད་ཟབ་ནན་གང་ལེགས་བགྱིས་
ཁྲུལ་ཡང་ངེས་ཅག་ལས་བྱེད་རྣམས་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་
ནོར་འཁྲུལ་ལྷག་ཆད་ཡོད་ངེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ནས་ནོར་འཁྲུལ་

ལ་དགོངས་འཆར་ལྷུག་རྩོལ་ཡོང་བ་ཞུ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་ཞུང་པོ་ཁ་བའི་འདབ་མ་ལྷར་དཀར་བ་འདི་ཡི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ཡང་སློས་ཞྭ་སེར་བཅོད་པན་འཆང་བ་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་དྲི་བྲལ་ཚང་ལ་མངོན་བ་འདི་ཉིད་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་དབུས་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་པར་མཐོ་བ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀྲིན་གཞལ་བར་དཀའ་ཞིང་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བ། ༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། ལྷབས་ཆེན་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་ལྷུན་གྱི་གྲུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་༧ཀུན་གཟིགས་༧པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རྒྱ་དམར་གྱི་མུན་བཙོན་ལས་མྱུར་དུ་གྲོལ་ཏེ་རྗེ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་ལྷུར་བཞེས་ཐོག་རིང་མིན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོར་ཡབ་སྲས་གསེར་ཞལ་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་བོད་འབངས་རྣམས་ཟབ་གསུང་བདུད་རྩིར་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་སྐལ་བཟང་ཉི་གཞོན་མྱུར་དུ་འཆར་བའི་སྨོན་འདུན་བཅས།

འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༢ ཟླ། ༠༣ ཚེས་ ༠༨ ཉིན་བཟང་པོར།།

དཀར་ཆག

(སྨད་ཆ།)

མངོན་འགྱུར་གསལ་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ།

༧༦ ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་བཤད་པ། .... (1)

༧༧ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (35)

༧༨ རྩོད་པ་སྤོང་བ། .... (42)

༧༩ དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (54)

༨༠ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (73)

༨༡ སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ། .... (84)

དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༨༢ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (95)

༤༣ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (103)

༤༤ དངོས་མེད་དང་བརྟགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ..... (112)

༤༥ རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
བཤད་པ། .... (126)

༤༦ རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ། .... (133)

༤༧ ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། ... (140)

༤༨ མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། .... (143)

རྟགས་འཛིན་སེམས་བཤད་པ།

༤༩ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (163)

༥༠ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (180)

༥༡ རྩོད་པ་སྤོང་བ། .... (183)

འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༥༢ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (189)

༥༣ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (198)

༥༤ བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
བཤད་པ། .... (206)

མངོན་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།

༩༥ ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཟུང་བ། ……………… (209)

དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།

༩༦ གཞན་ལུགས་དགག་པ། ……………………………… (215)

༩༧ རང་ལུགས་བཞད་པ། ……………………………… (229)

༩༨ མི་སྤྱོར་རྟོག་པ་དང་དོན་སྤྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། …· (240)

དབང་མངོན་གྱི་སྐྱེན་གསུམ་བཤད་པ།

༩༩ གཞན་ལུགས་དགག་པ། ……………………………… (243)

༡༠༠ རང་ལུགས་བཞག་པ། ……………………………… (253)

མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༡༠༡ དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པ། ……………… (260)

༡༠༢ དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ……… (268)

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

༡༠༣ གཞན་ལུགས་དགག་པ། ……………………………… (280)

༡༠༤ རང་ལུགས་བཞག་པ། ……………………………… (298)

१०५ རྗོད་པ་སྤྱངས་པ། .... (303)

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

१०६ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (310)

१०७ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (316)

१०८ དྲང་ངེས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ... (323)

ཡིད་མངོན་བཤད་པ།

१०९ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (333)

११० རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (345)

१११ རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་པ། .... (354)

११२ སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། .... (361)

११३ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ། .... (371)

११४ མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ། .... (377)

མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།

११५ འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། .... (381)

११६ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (385)

११७ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (396)

༡༡༨ འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། .... (406)

༡༡༩ འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། .... (415)

༡༢༠ ལྡན་གཅིག་དམིགས་ངེས་བཤད་པ། .... (425)

གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ།

༡༢༡ གཞུང་སྤྱིའི་བསྡུ་བ་བཤད་པ། .... (440)

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ།

༡༢༢ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (449)

༡༢༣ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (491)

ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༡༢༤ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (527)

༡༢༥ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (560)

བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

༡༢༦ ཤུགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། .... (594)

ངོ་བོ་ཆིག་ཐད་བདག་ཉིད་འདོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ།

༡༢༧ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (603)

༡༢༨ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (621)

༡༢༩ རྩོད་པ་སྤངས་པ། .... (627)

འགལ་རྟགས་བཤད་པ།

༡༣༠ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (632)

༡༣༡ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (649)

༡༣༢ རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ། .... (661)

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པ།

༡༣༣ གཞན་ལུགས་དགག་པ། .... (702)

༡༣༤ རང་ལུགས་བཞག་པ། .... (713)

༡༣༥ རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། .. (722)

༡༣༦ དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་བསྟན་པ། .... (734)

༡༣༧ དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། .... (750)

༡༣༨ གཞན་ལྡན་དང་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་སོགས་བཤད་པ། .. (756)

༡༣༩ ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ... (761)

༄༅། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།། །།

(༡) ༄༅།། །།བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཟབ་ཡངས་བློ་གྲོས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཆོག །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་བཀོད་ནས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས། །སྐལ་བཟང་འགྲོ་ལ་སྟོལ་བར་མཛད་ལ་འདུད།

མངོན་གྱུར་གསལ་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ།

ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།

༈ །གསུམ་པ་མངོན་གྱུར་གསལ་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ནི་ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་

གཉིས་གཞལ་བྱ། །དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་ཕྱིར་ཚད་མ། གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། །དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། །གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་དང་། ངེར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།།

（ ༢ན ） རྟགས་འགོད་པ་དང་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པ་འདི་གསུངས། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྟགས་འགོད་པ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཞེས་སོགས་གསུངས། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ཅིང་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པར་བཀྲལ་བའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་བཞི་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་

སྒྲུབ་པ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་འདི་གསུངས། ཉེ་འཁོར་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ (༤བ) ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པའི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྔར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་འོག་མ་རྟོགས་སླ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱེད་གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ནས། ད་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཞལ་

བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཨུཏྤལ་ལ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་འགོག་པ་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། འོ་ན། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་རེ་རེས། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་ནུས་སམ་མི་ནུས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་བཞི་ཀ་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་། རིགས་པ་བཞི་པོ་དེ་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རིགས་པ་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་རེ་རེས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་། རང་སྤྱི་གཉིས་ལ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ （ ༣ན ） བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་བཞི་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་པ་བཞི་པོ་དེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་དེ་གཞལ་བྱ་གང་ཞིག །དེ་རང་མཚན་ཡང་མ་ཡིན། སྤྱི་མཚན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བློ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

གྲུབ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། །དོན་
དུ་མོས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་
ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་
བྱེད་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན།
དེ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་
ཁྱབ་སྒྲུབ་སྟོན་པ་ལ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་།། ཞེས་སོགས་
གསུངས། གཞུང་འདི་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁྱབ་
སྒྲུབ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འདུ་དང་མི་འདུ་ཉིད་ཕྱིར་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ལ་སྦྱོར་བར་ཡང་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཏེ། ལྟས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འདུ་དང་མི་འདུ་ཉིད་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་གསུངས་ཤིང་། །ཤཱཀྱའི་འགྲེལ་
བཤད་ལས། དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།(༣བ)དོན་དམ་
དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལ། རང་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྨྲ་བ་ན་རེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མཚན་དུ་བཤད་པ་མི་

འཐད་དེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མཚན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་སྤྱི་ཀུན་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། །ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་ཅེས་སོགས་གསུངས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་ཀྱང་སྤྱི་མཚན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། སྐྲ་ཤད་སོགས་ནི་སྤྱི་མིན་ཏེ། །དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།།

༄།གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། །དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། །སངས་རྒྱས་འཕགས་

པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཚད་
མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་
རེ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་
གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཚད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པ་
གང་ཞིག། ཚད་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ།
ཁྱོད་རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་
མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚད་
མ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན། ཚད་མ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་
སྣང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཚད་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་
བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་མེད།
ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་
ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་
གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་

སུ་གྲངས་ངེས་པའི་གྲངས་ངེས་དེ། ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་གང་ཞིག (༤ན) །གཞུང་འདི་ཕུང་ག   སུམ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། །དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། གཟུགས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་འཐད་
ལྡན་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་
དག་གིས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་དག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པ་
དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་
སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
སྐད་ཅིག་མར་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ།
གཟུགས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་
ན། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མར་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་རྗེས་སུ
གཟུགས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་
མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་སྐད་
ཅིག་མར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་གཟུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་
དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པ་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག

གཉིས་པས་དེ་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཟེར་ན། ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། (༤བ) དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། སྒྲ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག། སྒྲ་དང་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་

དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་དངོས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། གཟུགས་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གང་

ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་ནུས་སོ་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཞན་དག་ལ། །རང་འདོད་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག   དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན (ཡན) ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག   །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་

ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་སྒྲུབ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་
ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རིགས་པ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་དེ་ལྟར་མི་
ནུས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལ་རང་མཚན་
དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཟེར་བ་ཡང་ཁེགས་
སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་མངོན་
སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་
ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་
གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་
དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་

བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་
མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་
ངེས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་སྦྱོར་དེའི་དངོས་
ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་
རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་ལ་
མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་
ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་
དང་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་
བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། སྔ་མ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་
ངེས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས།ཕྱི་མ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་
དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་
དང་། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་
སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་

དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་གྲངས་ངེས་དེ་ཕྱང་གསུམ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་བྱེད་ (ཁ) ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞལ་བྱའི་གྲངས་ངེས་གང་ཞིག །གཞུང་འདི་ཕྱང་གསུམ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞལ་བྱའི་གྲངས་ངེས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། རང་མཚན་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། །སྤྱི་མཚན་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྗེས་

དཔག་ཆོས་ཅན། །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔར་གྱི་ཁྱབ་པ་དེ་ཡོད་དེ། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། །སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། །ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འགལ་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་སོང་། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། །ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་མཚན་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གང་

ཞིག །སྤྱི་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་འགལ་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་སོང་། །ཁྱབ་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་གི་རྟགས་སྒྲུབ་རྩལ་རིགས་འགྲེ། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་མ་ཡིན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། (༤ན) །འདོད་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་

གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་གང་ཞིག །རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་ཁྱོད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་གང་ཞིག །རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ཡིན་ན།

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། །དེ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡང་མ་ཡིན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སློབ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཟེར་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས་རང་མཚན་ཙམ་ཞིག་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་གང་ཞིག

།མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། （ ༨བ ） འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། གང་ཟག་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །རྩུར་མཐོང་
གིས་བཤོག   ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་པ་
ཡང་མེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་པ་ཡང་མེད་
པ་དེ་ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཕུང་
གསུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཉིས་མིན་གྱི་ཤེས་
བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་གྱི་བར་ན་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡང་
མེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཕུང་ག   སུམ་
པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། །དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡང་མེད། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་མ (༧ན) ཕུང་གསུམ་པ་ཡང་

མེད་པ། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕུང་ག   སུམ་པ་ཡང་མེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩ་བར་འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཕུང་སུམ་པ་ཡང་མེད། ཞེས་སོགས་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན།

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་མ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཡིན་དུ་
གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་
ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
ཚད་མ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་
ཀྱི་བར་ན་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡོད་པ་སེལ་བ་ཡིན་
ནོ་ཟེར་ན། །མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། སྐྱོར་བ་དང་པོ་ལ་དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་
པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
ཁྱོད་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་སླ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་
ཚད་མ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག
།ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་
གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
དཔག་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྐྱོར་བ་དང་པོ་
ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག

།ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་དེ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་སླའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས (༧བ) དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཐལ། དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་མེད་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དངོས་སུ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་ལ་དབང་

སྐྱེས་བློ་མིན་ཏེ། །དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། །འདི་ནི་དམིགས་སུ་ཞེས་བྱའམ། །མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་ཅན་གྱི། །བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྤྱི་མཚན་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཚན་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པ་དང་པོ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་

རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། རང་མཚན་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གསལ་བར (༢ན) སྣང་བ་གང་ཞིགཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་

རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁྲུལ་པས་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས། །སྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སེལ་ལོ་ཟེར་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། །དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དབང་པོའི་མངོན་

སུམ་ཀྱི་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ།
།འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
སེལ་ལོ། །ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན།
རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་གསར་དུ་མི་
བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་
ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ (༤བ) ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་
འགྱུར་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་
དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ངེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ན་རེ་མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་དེ་འདྲའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྔ་མ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངེས་དེ་འདྲའི་གཟུགས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་དེ་འདྲའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། །ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

གྱི་ཚད་མ་དེ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་
ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ན་རེ་མ་ཁྱབ་ཟེར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་
ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དངོས་ཡུལ་
གསལ་བར་སྣང་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་གསར་
དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་སེལ་ལོ། །ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་དངོས་
ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་དེ་རང་གི་དངོས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་གསར་དུ་མི་
བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མངོན་
སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ (
༥ན)རང་མཚན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུ་མེད་ན་

དེ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། །དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕོ་ཕོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཕོ་ཕོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། སྔ་མ་ན་རེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་རྟོགས་

པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་དུ་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་དུ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སླུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕུང་བ། སུམ་ཡོད་པ་སེལ་

བ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ (༨བ) ན། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རེ་ཞིག་འདིར་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་
དུ་མ་རྒྱལ་དུ་སྟོན་ནས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་ནས་དེ་རྟོག་
བྲལ་དུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། ཁོ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཚད་མས་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཡང་དཔྱད་པར་མི་
བཟོད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། །མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་གྲངས་ངེས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གྲངས་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས (༡༠ན) དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་ངེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོ་སངས་ཀྱི་བུ་གཡས་མ་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོ་སངས་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སངས་ཀྱི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བ་བཞིན། དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ན་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས། ཚད་མ་ལ་དབང་མངོན་གཅིག་པུར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་རང་མཚན་གཅིག་པུར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད། གྲངས་ཅན་པ་ན་

རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་གོ་བའི་བློ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་དེ་ཡུལ་འཇལ་བས་ཚད་མ་ཡིན། ལྐོག་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན། རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཁ་དོག་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞིར་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི། བ་གླང་གི་དཔེ་ལས་བ་མིན་གོ་བའི་བློ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འདོད། རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་རིགས་པ་ཅན་པས་འདོད་པའི་བཞི་པོ་དེའི་སྟེང་དུ། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་དྲུག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། རིམ་པ་བཞིན། ལྷས་བྱིན་ཕྱི་ན་མེད་པ་ལ་ནང་ན་ཡོད་པར་གོ་བའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། ཚད་མ་ལྔ་པོ་དེའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཡུལ་འཇལ་བའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འདོད། ཙ་ར་ཀ་པ་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པས་འདོད་པའི་དྲུག་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རིགས་པའི་ཚད་མ། མི་དམིགས་པའི་ཚད་མ། སྲིད་པའི་ཚད་མ། ཞེས་གྲགས་པའི་ཚད་མ། སྙམ་སེམས་པའི་ཚད་མ་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་

ཅིང༌། ཕྱི་མ་ལྟ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། རྒྱུ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་
འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གོ་བའི་བློ་དང༌། རྒྱུ་མ་དམིགས་ན་འབྲས་བུ་མ་
དམིགས་པར་གོ་བའི་བློ་དང༌། ཚོགས་པ་ཡོད་ན་ཡ་ (༡༠བ) གྱུལ་
ཡོད་པར་གོ་བའི་བློ་དང༌། གྲགས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུད་པ་ལས་ལྡོན་ཤིང་
འདི་ལ་གནོད་སྐྱེན་འདི་ལྟ་བུ་གནས་སོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དང༌། རྒྱུ་
མཚན་ཡང་དག་མེད་བཞིན་དུ་དེ་རིང་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངེས་སྙམ་པ་
ལས་འབྱུང་བར་གོ་བའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་དག་གིས་དེ་
རྣམས་སྒྲིར་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་
བྱེད་གྲངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པ་ལྟར་འགོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང༌། རིགས་
ཐིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་མདོར་བསྡུས་པ་ལས། དེ་ལ་གྲངས་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུར་བུ་བ་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་
ཚད་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། གྲངས་ཅན་པ་
རྣམས་ནི། མངོན་སུམ་དང༌། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང༌། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་
དང་ཚད་མ་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །ཟེར། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི། མངོན་
སུམ་དང༌། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང༌། དཔེ་དང༌། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང༌།
ཚད་མ་བཞི་ཁོ་ནའོ་ཟེར། རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་དང༌། དཔེ་དང་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། དོན་གྱིས་གོ་བ་དང༌།
དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མ་དྲུག་ཁོ་ན་འོ། །ཟེར། ཙ་ར་ཀ་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི། རིགས་པ་དང༌། མི་དམིགས་པ་དང༌། སྲིད་པ་དང༌།

ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྙམ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ལོག་རྟོག་དེ་རྣམས་སེལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །སྒྲོ་སྐུར་གྱི་ལྟ་ངན་དེ་དག་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བསྐུར་གྱི་ལྟ་ངན་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཉུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་ངན་བསྐྱེད་པར་བྱེད། གྲངས་མང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། གྲངས་ཉུང་བར་འཛིན་པའི་རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་ན་མེད་པར་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གྲངས་མང་བར་འཛིན་པའི་གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མ་མིན་པ་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་མིན་པ་གཞལ་བྱར་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་(༡༡ན)ལྟ་ངན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལོག་རྟོག་དེ་རྣམས་སེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གྲངས་ཉུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་ནི། མེད་པའང་ངེས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་

གྲངས་མང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་ནི། སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གྲངས་ངེས་བསྟན་པའི་དགོས་པ། རྟགས་བཀོད་པ། ཚུལ་སྒྲུབ་པ། གྲངས་ངེས་ཀྱི་དོན། ཕྱུང་གསུམ་སེལ་བའི་རིགས་པ། གཞུང་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དང་དྲུག །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་གཅིག་ལ་འདུག་གི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བློའི་རིགས་གང་ལའང་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྟོན་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ་ཚད་མའི་རིགས་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་མཐར་ཐུག་ནས་མཚན་གཞི་དེ་ཁོ་ན་ལ་འདུག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་

གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྤྱི་མཚན་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ཆོས་སྔར་བཞིན་ལ། དེ་ལ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས(༡༡བ) པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རང་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །བློ་ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་

གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་དེ། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གཟུགས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡོད་པ་སེལ་ཞིང་། གཟུགས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། གཟུགས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་རིག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི། །གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་རང་གཞུང་དུ་འཇོག་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་གྲངས་ངེས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་

པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟོད་པ་སྤོང་བ།

༄གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་ (༡༢ན) མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་

གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡི། །གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ཏེ། ཚད་མ་ལ་གཉིས་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པ་དང་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པ་ནི་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་ (༡༢བ) གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ལ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་གང་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་མཚན་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རང་

མཚན་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་
མཚན་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་མཚན་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་འགྱུར་
ཡིན་ན། རང་མཚན་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་
མངོན་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རང་མཚན་མ་རྟོགས་པའི་ཚད་
མ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་
པ་གང་ཞིག །ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་
ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་སོང་། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཚད་
མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་གསར་དུ་རྟོགས་
པའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། དེ་
མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་
པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། སྐབས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་གསུམ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་
འཐད་པ་འབུད། འདོད་ན། དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དབང་ཤེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མིག་ཤེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མཚམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲ་བྱས་པར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། (༡༣ན) སྒྲ་བྱས་པར་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག

པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲ་
བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་
རེས། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱས་
པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་གེགས་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་
ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ།།
གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་
ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག།
དེས་ཤུགས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་ཤུགས་ལ་
རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་
ཏེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་འགྱུར་བའི་སྤྱན་མངའ་བའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་

དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེས་ཤུགས་
ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེས་རང་མཚན་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེས་རང་མཚན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ། རང་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ཐལ། རང་མཚན་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་མཚན་
དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ'། ཁྱོད་གསལ་
བར་སྣང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཏེ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་དེ་
འདྲའི་རྗེས་དཔག་གི་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་རབ་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་
ཡང་དག (༡༣བ) ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་གྱུར་

པ། །སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ། གཞུང་དེས་ནི། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གི་གོམས་བྱའི་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གསལ་སྣང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་བཞུགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་

ཡུལ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན།
དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་དེའི་སྣང་ཡུལ(༡༥ན)ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །རྣམ་མཁྱེན་དང་
རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་
གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན།
དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་
སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ།
མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྣམ་
མཁྱེན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་
རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་སོང་། ཁྱབ་
པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་

མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་རྟག་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྔར་གྱི་གནོད་བྱེད་སོ་ན་གནས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་དེ་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་པ་

གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་རང་ (༡༩བ) གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །འདོད་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་དེ། མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཡིན་ན། འཁྲུལ་

ཞེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱི། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ་ཟེར་རོ།།

དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུང་འཛིན་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བསྟན། ཟེར་ན། རང་སྤྱི་གཉིས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུང་འཛིན། རང་

སྤྱི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་བསྟན་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་སྤྱི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། རང་སྤྱི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་དགོས། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡུལ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ（༡༥ན）པའི་ལྡོག་པ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་གོ་སར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་གྲུབ་ཅིང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་གོ་སར་གཅིག་ཤོས་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་རང་གི་གོ་ས་གནོན་ནུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན

ཟེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ལྡོག་པ་
ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དོན་
དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་དེའི་
ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་
ཆོས་ཅན། མ་ཁྱབ་མཚམས་དང་པོ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན།
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
སྒྲ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་
པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་
བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དོན་དམ་པར་
དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། རང་མཚན་ཁྱོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་
དབང་རང་མཚན་དུ་སྟོན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་
མེད་པར་ཐལ། དེ་དེར་དམ་བཅས་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་དམ་བཅའ་

ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སེམས་ཙམ་པས། དེ་དེར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བཞེད་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་ངེས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་དེ་དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་བཞེད་དོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཞན་དབང་རང་མཚན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས (༡༥བ) ཀ་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་

པ་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་སོང་། དངོས་པོ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་

ཚད་མ་དེ་དེ་འདྲའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་མཚན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྤྱི་མཚན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་གྲུབ་སྤྱི་མཚན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་གྲུབ་སྤྱི་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་

གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མིན (༡༨ན) ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །གསལ་བ་གཏན་ཚིགས་རྟེན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེས་དེ་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེས་སྤྱི་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ལ། སྐྱོན་འཕེན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་སྤྱི་མཚན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡོད་ན། ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཡུལ་ཡོད་ན། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཡུལ་ཡོད་ན། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཁྱོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་
དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད། དེ་ཚད་
མས་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ (༡༨བ) ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བའི་འདོད་
མཚམས་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་
པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཆོས་
ཅན། རྒྱ་བའི་འདོད་མཚམས་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་
ཏེ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དངོས་པོ་དོན་
དམ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེར་རྟགས་ཡང་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་
དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ།
།འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་

གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་མཚན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པས། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཟུགས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པས་མཚན་ཉིད་དེར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་འདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་སྔ་མ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་

དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག (༡༧ན) ཡིན་ན། དེ་ཁྱོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རིམ་བཞིན་སོང་། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་འདོད་མཚམས་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་

གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་མ་ངེས་སོ། །གཞན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སེམས་ཙམ་པས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་གཞན་དབང་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཉིས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་དེར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་རྟོག (༡༧བ) པས་སྒྲོ་བཏགས་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མཚོན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་

ན། དེ་ཆོས་ཅན་ ཆོས་ཅན་དེ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མཚོན་བྱར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མཚོན་བྱར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མཚན་གཞི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོན་དངོས་པོའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་ མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་འདོད་མཚམས་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་

བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། དངོས་པོའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན་ནང་འགལ་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་མཚོན་སྦྱོར་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་མཚན་གཞི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མཚོན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དངོས་པོའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས (༡༢ན) ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གནོད་བྱེད་སྔར་ལྟར་བརྗོད་ནས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མཚན་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སེམས་ཅམ་པས་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རང་མཚན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེ་རང་མཚན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཚན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཚན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲེལ་བའི་རིག་པ་རིག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་

ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་རིག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། རེ་ཞིག་མ་ཁྱབ་བོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
མངོན་སུམ་རིག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་
གང་ཞིག །དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་སྔར་བཀག་ཟིན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐར་ཐུག་གཅོད་པའི་རིག་
ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་སྙེད་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་
གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་སྙེད་དོན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། །དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་
པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་
གྲོལ་བར་འགྱུར། །བསྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་
རེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ། དོན་དམ་
དུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་
གིས་བཞག་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ (༡༤བ) པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་

ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་སྣང་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ།།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདིས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་ནོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དངོས་ཀྱིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་ཟེར་ན། གཞུང་འདིས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱོ། གཞན་ཡང་། གཞུང་འདིས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། འདིས་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་བཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞུང་འདིས་དེ་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཡ་མ་རིས། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། ཞེས

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པ་དེ་འགྲེལ་པ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་ལམ་མ་བཞུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད། དེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདིས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། འདིའི་དངོས་བསྟན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། གཞུང་འདིས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་དེ་ལྟར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་ནས་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་མདོ་སེམས (༡༨ན)ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

ནུས་ཏེ། དེས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། དེ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་མཚན་དང་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག ། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ། གཞུང་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། གཞུང་འདི་བཀོད་པའི་དགོས་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་

སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་མཚན། དོན་དམ་བདེན་པ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ། མངོན་སུམ་རྣམས་དོན་གཅིག། སྤྱི་མཚན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་པའམ་ཞིག་པ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློས་མི་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སྔོན་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། བཅོམ་པའམ་ཞིག་པ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློས་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་བུམ་ནང་གི་ཆུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

(༡༨བ) གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ནི། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་སྙེད་དོན་དུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མའི་སྙེད་དོན། རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ། རང་ཉིད་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད།

རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་
གིས་བཞག་པ། རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་ན་
དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དོན་གཅིག་ཅིང་།
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དོན་གཅིག་པ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་
དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་པས་
དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་
ཡོད་པ་རྣམས་རང་མཚན་དུ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་ཅིང་། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་པས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་
པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་
ཆོས་རྣམས་སྤྱི་མཚན་དུ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་ཅིང་། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་
དམིགས་པ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་འདིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་དོན་གྱིས་འཕང་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་

ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་རང་སྤྱི་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཞར་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་
ཀྱི་བདེན་གཉིས་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཡ་མ་རིས།
ཤར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ལ་འཇོག་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འཇོག་
ཚུལ་དང་མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མཐུན་པར་
སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་དཔོན་སློབ་སོགས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱོལ་རིགས་ཏེ། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ
(༢༠༨) སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། །འདིར་བསྟན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་
ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་
བསྟན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའོ།
།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་
ཞེས་འབྱུར་དོད་དུ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་སྡེ་དག་གིས་གྲུབ་
མཐའི་འཇོག་ཚུལ་ལ། དངོས་སྨྲ་བ་དག་གིས་རང་གིས་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་

པར་འདོད་པའི་ཚུལ་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡིན་ན། དོན་དམ་དུ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དེ་གཞུང་རྐང་བཙུགས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༈ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི། །སྒྲ་ཡི་དོན་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཞེས་པས་ཙམ་སྒྲ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དེར་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་མ་གྲུབ་པར་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པ་གང་
ཞིག །མདོ་སེམས་གཉིས་དེ་དེར་གྲུབ་མ་གྲུབ། འཇོག་ཚུལ་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་
དེའི་གནས་ཚུལ་འཇོག་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་
ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་
བའི་དེ་ལ (༡༠བ) ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་ན། རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེར་ཚད་མས་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་

ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་མཚན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དམ་མཇལ་བའི་ཚད་མའི་ཧྟེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་གང་ཞིག གཟུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་གཟུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དོན་དམ་པ་གང་ཞིག། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་ཞིག། །ཚད་མ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་བོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་
སྟེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དོན་དམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་དག་པ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་
གཞུང་དེ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་
དམ་ དོན་ བྱེད་ ནུས་ པ་ གང་། །ཞེས་ སོགས་ དེ་ ཡིན་ པ་ གང་ ཞིག།
གཞུང་ཕྱི་མ་དེ་སྔ་མ་དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་
པ་དང་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་
དེ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་མདོ་སེམས་
གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་
ཙམ་པས་དེ་ལྟར་ཁས (༢༧ན) ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་རང་མཚན་དོན་
གཅིག་ཅིང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དང་སྤྱི་མཚན་དོན་གཅིག་ཏུ་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། རྩ་བའི་གསལ་བ་དེར་ཐལ། གཞན་
བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་དེ་གང་ཞིག

དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་ན། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྐྱོལ་རིགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྐྱོལ་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྐྱོལ་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར་ན། མི་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན། མངོན་གསུམ་ཡིན་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །གཞུང་དེས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་པ་དང་། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་པས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་

ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། །འདོད་ན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།།

འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པས (༡༧བ) ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གསལ་བ་ཁྱོད་རང་གི་དེར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ན་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་ན། གསལ་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་གསལ་བར་གནང་བས་ཁྱབ། དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་ན། རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེ་རང་མཚན་ཙམ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེར་ན། རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་འབུད། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར།།

༈ དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་(༢༢ན)། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ནས། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ། གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་དུ་

སྒྲུབ། སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། འབྲས་བུ་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། བརྡ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། ཡན་གར་དུ་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། །དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ་མིང་སོགས་བརྗོད་ན་འཆད་པོ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་སྣང་བློ་གང་ལས་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རིགས་ལྡན་རིགས་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། །མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཞིག་ལ་འདྲ་ལས་བློ་ཇི་འདྲ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ལྔ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་འབྲས་ཞེ་ན་དུ་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དྲུག་པ་སྟོན་པ་ལ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། བདུན་པ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བརྒྱད་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་ཙམ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་སྐད་བཤད་ལས་ལྡོག་གང་

ཡིན། །ཞེས་ སོགས་ རྐང་ པ་ གཉིས་ གསུང་། གསུམ་ པ་ སྟོན་ པ་ ལ། དངོས་ དང་ དངོས་ མེད་ གཉིས་ ཀ་ ལ། །ཞེས་ སོགས་ གསུངས། གཞུང་ འདི་ གང་ ལས་ འཕྲོས་ ན། དོན་ དམ་ དོན་ བྱེད་ ནུས་ པ་ གང་། །ཞེས་ སོགས་གསུངས། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་ བ་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ ཐལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ བུམ་པ་བཞིན་ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་ མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ངག་འདོན་ནི། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་ བ་ཆོས་ཅན། །དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ ལ་སྣང་བ་ལྟར། །བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་ ཁོ་ ན་ རེ། གཟུགས་ ཆོས་ ཅན། དེར་ ཐལ་། དེའི་ ཕྱིར། ཟེར་ ན། དེ་ འགོག་པ་ལ། (༡༡བ) དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་། ངག་དོན་ནི། གཟུགས་དེ་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ ན། གཟུགས་དེ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྣང་ ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མིག་ཤེས་མེད་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ འདྲའི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་དགོས་ པའི་ཕྱིར། དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་ཁོ་ན་ རེ། དབང་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བུམ་

པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པ་མ་བརྗོད་པར་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། བུམ་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏུ། དབང་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པ་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་རྟོག་བློ་ལ་སྣང་བ་ཁོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྗོད་དམ། །དོན་བུམ་པ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་བརྗོད་དམ། དེ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དེ་བརྗོད། ཞེས་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་དྲི་བ་འགོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། མིང་སོགས་བརྗོད་ན་འཆད་པོ་དང་།། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཟེར་ན། དེ་འགོག་ཚུལ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ལ། དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལྟར་ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། འབྲེལ་མེད་ན་ཡང་འཇུག་མི་འགྱུར་། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། བརྟགས་པ་གཉིས་པ་ལྟར། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུས་མཉམ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྗོད་ཅིང་། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་བུམ་པའི་མིང་དང་། རྟོག་པ་ལ་ལྟོ་ལྡིར་བར་སྣང་བ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་བུམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུས་མཉམ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་མཚན་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་ལ། གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ

ལྡན་ན། །ཞེས་གསུངས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་དེ་འགོག་པ་ལ། འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །དོན་དང་དེ་ནི་བཟད་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དེ་བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནམ། དེ་བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན། གྲངས་ཅན་ན་རེ། དང་པོ་ལྟར་རོ། །ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། རིགས་ལྡན་རིགས་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། （༢༣ན） །གཉིས་པ་ལྟར་རོ། ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་གྲུབ་ཅེ་ན། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། དེའི་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དེའི་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བློ་ནི་འབྲེལ་པ་མི་འཇུག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། དོན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

༄ བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱར་བཞིན་ལ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མངོན་སུམ་དང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་པོ་དེ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཞེས་པའི་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། བུད་མེད་དེ་ཁོ་བོའི་མ་ཡང་ཡིན་མོ་ཤམ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས། བུད་མེད་དེ་རང་གི་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བུད་མེད་དེ་ཁོ་བོའི་མ་ཡང་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་བུད་མེད་དེ་རང་གི་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མོ་ཤམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་དེ་རང་གི་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་མེད་དུ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཚིག་དེ་རང་ཚིག་སྤྱི་

ཕྱི་འགལ་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་ཚིག་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཆོས་ཅན། གསུམ་པ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བརྗོད་ (༡༣བ) དང་ཚུལ་ཅན་སྒྲ་དང་། །རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱོར་བ་བཞི་པ་ལ། གཟུགས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་ལ་། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བློ་དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པ་འམ་སད་པ་ན། །གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་བློ་གང་། །དེ་ནི་རྟོག་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དངོས། རྩ་བར་འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཉིས་ཀར་ཡང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་གང་ཞིག་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དངོས། རྩ་བར་འདོད་ན། ཤེས་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། རྩ་བ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་དེ་མིན་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སུམ་ལ་སྣང་ན། མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་དགོས། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་ན། དེས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་

ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཟེར་བ (༢༩ན) ཡང་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་དེ་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ། དབང་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་དེ་ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་དེ་ལ། ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་ལ་དོན་དམ་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་དོན་དམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེལ་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། སྦྱོར་བ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན། མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡང་ཡིན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་སྣང་བའི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་སྣང་བའི་བརྗོད་བྱ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དེ་ཡིན་ན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། （༢༩བ） ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དེ་ཡིན་ན་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན།

དེར་ཐལ། གཟུགས་དེ་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །རྟོག་པ་ལ། མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་དེ་ཁྱོད་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ། རང་ཉིད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་ཉིད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །སྒྲ་ཡི་དོན་ནི་

བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེས་ལ་ཐལ་ཟིན་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་ཐལ་མ་ཟིན་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐལ་ཟིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་མ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟག་པ་ཡིན་ན། འདས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། རྟག་པ་ཡིན་ན། (༢༥ན) མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ན། འོངས་པ་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། ཐལ་མ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ན། ཐལ་ཟིན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་དེ་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱེས་མ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབུད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེས་ཟིན་འགག་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་མ་བྱུང་བའི་ཆར་དམིགས་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྭ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བུམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་དེར་སྐྱེས་ཟིན་འགག་པ། དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ། དུས་དེར་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་རང་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་དུས་དེར་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་མ་བྱུང་བའི་ཆར་དམིགས་པ། དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་དུས་སུ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུའི་རྒྱུ་དུས་སུ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་ན། མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་གང་ཞིག །མྱུ་གུའི་ (༢༥ཁ) སྐྱེ་བྱེད་མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་དེར་རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་དུས་དེར་མ་བྱུང་བའི་ཆར་དམིགས་པ་། དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་དུས་

སྔ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་དེའི་རྒྱུ་གང་ཞིག །དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གཉིས་དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་བྱས་པ་ཡིན་པ་གཉིས་དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ། མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བར་ཐལ། མྱུ་གུའི་དེ་མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གི་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མ་ཚང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བཟློག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།

ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ལས་ཐལ་ཟིན་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད།
ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ལས་མ་བཏང་བ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད།
ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་སླེབས་པའི་ཆོས། མ་འོངས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། ད་ལྟར་བའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐལ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བའི་
འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་
ཏེ། ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་སླེབས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
ན་རེ། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
ཞིག་པའི་ཆ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན (༢༨ན)
ཞིག་རང་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་མ་བྱུང་
བའི་ཆ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་
འབྲས་བུའི་འདས་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་འདས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། དེའི་མ་
འོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་འབྲས་བུའི་འདས་པ་
ཡིན་ན། དངོས་པོའི་འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། དངོས་པོའི་
འབྲས་བུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན།དངོས་པོའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འདས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འདས་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འདས་པ་འདས་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་འདས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདས་པ་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་མེད་དོ་ཟེར་ན། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། བུམ་པའི་འདས་པ་དང་། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡོད་པར་སོང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་འདས་པ་

ཡིན་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། འདས་པ་ཡིན་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདས་པའི་དངོས་པོ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པའི་དགེ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཡོད། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ (༢༨བ)ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། དེར་ཐལ། དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བསྔོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འགྲོ་ཀུན་དགེ་བ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། །བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་དེ་ཉི་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་མ་ཁྱབ་ཟེར་ཏེ། འདས་པ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། འདས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤི་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲོག་དབང་འགག་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྲོག་དབང་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་

ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡིད་དབང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། ཡིད་དབང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན། འདུས་པ་མ་ཡིན་དགོས་ན། འདུས་པའི་དངོས་པོ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདུས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འདུས་པའི་དུས་མེད་པར་ཐལ། དུས་ཡིན་ན་འདུས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དུས་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས། དངོས་པོ་ཡིན་ན། འདུས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདུས་པའི་དུས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཀྱང་འཕེན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། །མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད། །མ་འོངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །འདས་པ་འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཡོད། ཟེར་ན། འདས་པ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདས་པ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདས་པ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན། དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྦྱར་བ་ལ། ངག་དོན་ནི། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་དང་དེའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁ་སང་གི་ (༡༧ན) བུམ་པ་དང་དེའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུས་མཉམ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་འབྱུང་། འདོད་ན། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མང་པོས་བསྐུར་བ་འབྱུང་བ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །མ་འོངས་པ་བརྗོད་བྱ་མིན། དོན་དང་ནི། མ་སྐྱེས་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཅིག་ཐོབ་པས། དོན་ནི། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་སང་གི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་སང་གི་བུམ་པ་དང་དེའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་སང་གི་བུམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སང་གི་བུམ་པ་དང་དེའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུས་མཉམ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་འབྱུང་། འདོད་ན། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

པའི་ སྒྲ་ བརྗོད་ པ་ དང་ འགལ་ ལོ། །དེ་ དག་ ཀྱང་ འཐད་ དེ། །ལྟོས། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མང་པོས་བསྐུར་བ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་རྒྱལ་པོ་དུང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། ལྷན་ཅིག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་དང་མཚན་མ་དག་ཀྱང་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་སྐྱེས་པས་ན་རྟེན་ཉིད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས། རང་གི་ལུགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདས་མ་འོངས་རྫས་སུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པས་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་གི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པས་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་དམིགས (༡༧བ) པར་གྱུར་པའི་འདས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་རང་གི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་མ་འོངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རྟེན་དང་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་གསུངས་ཕྱིར། །གཉིས་ཕྱིར་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་འབྲས་ཕྱིར། །དེ་ཡོད་སྨྲ་བས་ཕྱིར་ཐམས་ཅད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་ན་རེ། འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་སྐྱེ་བས་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཤི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིགས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

༄ གསུམ་པ་ལ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། རྩེ་བའི་གཞི། གྲུབ་པའི་དུས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། ཐལ་ཟིན་པའི་ཆས་བསྡུས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི

ནི། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་ལྟ་བུ།
དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། མ་སླེབས་པའི་ཆས་བསྡུས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་རང་གི་སྔ་ལོགས་སུ་མ་བྱུང་བའི་ཆ་ལྟ་བུ།།
སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། མ་འགགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་
དམིགས་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུ།
དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་གོ །དེས་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་དང་ད
བུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། ལན་
བཏབ་ཕྱིར་དང་འདས་སོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དངོས་
པོ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རྫས་གྲུབ་ཡིན་པ་རང་སྡེ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཁོ་ནའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དེ་གཉིས་རྫས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཀྱང་
དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཁོ་ནའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར
དུས་གསུམ་རྩིར་ཡོད།(༡༨ན)གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་
ན། བུམ་པའི་འདས་པ་བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་འདས་
པ་བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པའི་ཕྱི་
ལོགས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཞིག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཕྱིར།
བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་

རྒྱུ་བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་
བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་བུམ་པའི་སྔ་
ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་མ་འོངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ་
སྟེ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བུམ་པའི་ད་ལྟར་བ་དང་། བུམ་པའི་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་བུམ་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །འདས་པ་
འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འདས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདས་པར་སོང་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འདས་པར་སོང་བའི་དུས་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འདས་པའི་དུས་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དངོས་པོ་དེ་བུམ་པའི་ཞིག་པ་
འདས་པར་སོང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོའི་
དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་ཞིག་པ་བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་ཞིག་པ་འདས་པར་སོང་བའི་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་བུམ་པའི་འདས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བུམ་པའི་སྤྱ་ལོགས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།།
ཁ་ཅིག །འདས་པའི་དངོས་པོ་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འདས་
པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ད་ལྟར་བར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
རྟགས་དེར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། དེ་རང་དུས་སུ་ཁྱོད་
ཁྱོད་རང་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རང་དུས་སུ་འདས་པའི་དངོས་པོ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། སྐྱེ་བཞིན་པ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བཞིན་
པའི་ (༡༨བ) དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུའི་དུས་སུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་ལས་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་རག་ལས་མེད་པར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེའི་དུས་སུ་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དངོས། འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཞིག་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཞིག་པ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་

མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། ཞིག་པར་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། ཞིག་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། འདས་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་པ་དང་དུས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། ཞིག་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། （ ༡༨ན ） ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། མ་སྐྱེས་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མ་སྐྱེས་པའི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་དགེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། ད་ལྟར་བའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་རིང་གི་བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་རིང་གི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པའི་དུས་ཡིན་ན། འདས་པའི་དུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ནུས་པ་འདོན་ཚུལ་དང་། རྟགས་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་སྔར་ལས་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཆ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཆ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བུམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བུམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༄ བློ་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་འཇུག་པ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག ། དོན་དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་མིང་ཡིན་ན། དོན་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀ་བུམ་གཉིས་དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱིས་སོ་སོར་གོ（༢༩བ）བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་མ་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀ་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ན། དོན་དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་དུ་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་ཀ་བུམ་གཉིས

ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་བུམ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དོན་དེ་
ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་ཡིན་ན། དོན་དེའི་དངོས་
མིང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་ཞེས་
པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་
གང་ཟག་ལ་བརྡ་བྱང་རྒན་པོས་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་
དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁྱད་གཞིར་གཟུང་ནས་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དེ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པར་གོ་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
བུམ་པ་དང་དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་
ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་པ་དེ། །དེ་ལས་
གཞན་གྱི་ནུས་མ་ཡིན། །དེ་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པའི་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་གང་ཟག་གིས་
བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་འདྲའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བུམ་
པར་གོ་ནུས་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དེ་ལ་འདོད་
རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་
ནུས་པའི་མིང་དུ་དམིགས་པ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད།

ཟེར་ན། སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་བུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་དུ་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞེས་པའི་སྒྲ་བུམ་པའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ལྟར་ནུས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དངོས་མིང་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར （ ༡༠ན ）། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྟགས་མིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེས་པའི་སྒྲ་བུམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ནུས་པའི་མིང་དུ་ཐལ། བུམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ལས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པའི་མཚན་བྱ། རང་ཉིད་དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་དེ་དང་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་གྲུབ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞི་དེ་ལ་ཕྱིས་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་བརྡ་སྦྱར་བའི་མཚན་བྱ།

རང་ཉིད་དོན་དེའི་བདགས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བུམ་པ་ལ་འདོད་རྒྱལ་བོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་བདགས་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་ཉིད་གཞི་དེའི་བདགས་མེད་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་བདགས་པར་གྱུར་པའི་སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུའི་བདགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོ་འདོགས་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དང་སེང་གེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐག་ཁྲ་ལ་བདགས་པའི་སྦྲུལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡོད་ན། ཐག་ཁྲ་དང་སྦྲུལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐག་ཁྲ་ལ་བདགས་པའི་སྦྲུལ་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་འབུད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ། རས་ཡུག་ཚིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡ་གྱལ་གྱི་མིང་གིས་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བྱོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱོན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཚོགས་པའི་མིང་གིས་ཡ་རྒྱལ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། རས་ (༡༠༨) ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་དང་ཁྱད་པར་མེད་རྣམས་ཀྱི། །གཟུང་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཉེར་བཏགས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་དེ་རས་ཡུག་ཚིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདོམ་བཅུ་ཡོད་པའི་རས་ཡུག་གི་འདོམ་ལྔ་ཚིག་པ་དེ་འདོམ་བཅུ་ཡོད་པའི་རས་ཡུག་ཚིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོམ་བཅུ་ཡོད་པའི་རས་ཡུག་གི་འདོམ་ལྔ་ཚིག་པའི་ལྷག་འདོམ་ལྔ་ཡོད་པའི་རས་ཡུག་དེ་འདོམ་བཅུ་ཡོད་པའི་རས་ཡུག་མིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བྱོན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རྒྱལ་པོ་བྱོན་པ་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བྱོན་པ་དེ་རྒྱལ་པ་བྱོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བྱོན་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་བྱོན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༈ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བློ་ནི་འཁྲུལ་པ་མི་འཇུག་པ། རྟག་ཏུ་དངོས་དང་སེང་གེ་ལ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ཡོད། །ཞེས་པ་གཅིག་ཐོབ་པས། དོན་ནི། སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སེང་གེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། སེང་གེའི་དངོས་མིང་དུ་བརྡ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ལས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་འདོགས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ཡོད། ཞེས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཐོབ་པས། དོན་ནི་སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་གི་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། དེའི་བཏགས་མིང་དུ་བརྡ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ལས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།།

༈ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱར་དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད།།

༈ གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། །རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། གཞན་ལྡན་རྣམ་ (༣༡ན) གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། མི་སྲིད་རྣམ་

གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མིང་། ཚིག །ཡི་གེ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཉན་བྱར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་སུ་ཡོད། དོན་དེའི་དངོས་མིང་དུ་བཏྲ་སྒྲུར་བ་ཡང་ཡིན། དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་མཉན་བྱར་དམིགས་པ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་སེང་གེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དེའི་བཏགས་མིང་དུ་བཏྲ་སྒྲུར་བ་ཡང་ཡིན། དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་མཉན་བྱར་དམིགས་པ། དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བདག་ཅིག་གི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་དེ་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ། ཚོགས་པའི་མིང་གིས་ཡ་གྱལ་ལ་བཏགས་པའི་དེ་དང་། ཡ་གྲལ་གྱི་མིང་གིས་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་

པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཉན་བྱར་དམིགས་པ། ཚིག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། མིང་ཚིག་རྫོམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་སུ་དམིགས་པ། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་དང་། སྡེ་ཚན་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དེའི་བཏགས་མིང་(༢༧བ)ཡིན་ན། བཏགས་མིང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བཏགས་མིང་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བཏགས་མིང་དུ་ཐལ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་གི་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོ་འདོགས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེང་གེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དོན་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ན། དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ཅན་ཤེས་དང་པོ་ཡི། །བརྡ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་དངོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ་ཡིན་ན། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་པར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་ན། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པའི་བརྡ་ལ་མ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ལ་བརྡ་བྱུང་རྒན་པོ་དག་གིས་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་བུམ་པ་འདི་ནི་ལྟོ་ལྡིར་བའོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བུམ་པ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རང་ལུགས་ལ། མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྡ་སྦྱར་ན་མཁས་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ལྟོ་ལྡིར་

ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་མ་སྦྱར་བར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ལས་དེ་འདྲའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བུམ་པར་གོ་ནུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲ་ལས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འབྲེལ་པ་མ་བྱས་ཅན་མིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ལས་དོན་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་གོ་ནུས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ཅན་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། (༣༢ན) སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་གོ་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེང་གེའི་དངོས་མིང་དུ་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡང་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་མཉན་བྱར་དམིགས་པ། སེང་གེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་སེང་གེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་

གཞི་གང་ཞིག །དེ་སེང་གེའི་དངོས་མིང་དུ་བརྡ་སྦྱར་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེའི་དངོས་མིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་མིང་དུ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེའི་དངོས་མིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་རྒོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཚད་མས་མ་བསམས་ཞིང་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

༈ གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་རྣམས་གང་ལས་འཕྲོས་ན། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡན་ཆད་དུ་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་དུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་

བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་གྲངས་ངེས་སོ་ཞེས་སྨྲར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་མ་རྟོགས་པར་གཞལ་བྱའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་དོན་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་དོན་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་གྲངས་ངེས་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ (༣༢བ) གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུང་། རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་གང་འབྲུལ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི།

ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལ། །ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་བཞིན། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་སུམ་བཞིན། ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སྔ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ནི། ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ལ། བསམ་པ་ལ་ནི་བསླུ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དཔེའི་སྒོ་ནས་འདེབས་པ་ལ། ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་བཅད་གཅིག་གསུངས། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཇི་བཞིན་དོན་མེད་ནའང་། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། གང་ལ་དོན་གྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས། །གང་ལས་འཕྲོས་ན། །ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཞེས་པར། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་

ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་དེ་ལ་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་ཚུལ་དང་། (༣༣ན) སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་གང་ཞིག། རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་གསུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་གྱུར་དེ་གང་། ལྐོག་གྱུར་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གང་ལ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས།། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལས་གཞན་དངོས་དབང་པོ་འདས། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། འོ་ན་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་རྟེན་དང་འབྲེལ་ཅན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། །དུ་བ་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཙན་དན་གྱི་མེ་སོགས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་དེ་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཙམ་ཞིག་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཚེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་བ། །ཞེས་གསུངས། རྗེས་དཔག་དེ་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལས་ནི།།

ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། མངོན་སུམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་གསུངས། གང་ལ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས།། ཞེས་སོགས་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ལ་སྦྱོར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིའི་སྔ་འགྲེལ་དུ། ལྟར། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གང་ལ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

༄ རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། འདིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་དང་། །རིག་གཏེར་ལས། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཚད་མའི (༣༣བ) སྣང་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ།
གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། མེད་པ་ངེས་
ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
དངོས་མེད་དེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞལ་བྱ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དངོས་མེད་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་
ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
ལྟོས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་མ་རྟོགས་པར། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་མི་རུང་ཕྱིར་རང་བཞིན་
མེད། དེ་ནི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་
གྲངས་ངེས་སོ་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་གཞལ་བྱ་
ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་
གཞལ་བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ན་རེ་མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། ཟེར་བ་ལ། སྔ་མ་ན་རེ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་འགལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཧྲ་བར་མ་ཁྱབ་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་འཇལ་བྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། ཟེར་རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བློ་དེས་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། བློ་དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བློ་དེས་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། བློ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རི་བོང་རྭ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། རི་བོ་རྭ་འཛིན་རྟོག་པས་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། །རྟགས་དེར་ཐལ། རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར (༣༨ན) །འདོད་ན།

རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པས་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། གང་དག་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་བྱ་འཇལ་བར་འདོད་པ་ནི། ཆེས་ཤིན་ཏུ་རགས་ཏེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་འཛིན་སྟངས་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེས་དཔག་དེས་དགག་གཞི་འཇལ་བར་འདོད་པ་ཡང་རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་བྱ་སྒྲ་རྟག་པ་འཇལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས། འཛིན་སྟངས་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་མ་རྟོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟོགས་ན། དེས་སྒྲ་དངོས་སུ

རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེས་སྒྲ་ཤུགས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་སྒྲའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་རི་བོང་ཅན་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། །རི་བོང་ཅན་དེ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ།།

འདོད་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུངས་དེས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

༄། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཡུལ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བློས་རིག་པར་བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྣང་ཡུལ། གཟུང་ཡུལ (༣༨བ)།ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་དང་བཞིར་ཡོད། བློས་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས་སུ་ཡོད། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སྤྱི་མཚན་དོན་གཅིག་གོ །རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག་ཅིང་། སྣང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་གོ། བློས་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ། ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་སུ་ཡོད། རྟོག་པས་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱེད་དོ། །བླང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན་མི་བསླུ་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འཇུག་ཡུལ་

གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལྟ་བུ། དེས་ན་ཞེན་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྟོག་པ་ལ་སྣང་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ན་རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྣང་ན་དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་དགོས། དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་ན། རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་ན་རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་མཚན་ཙམ་ཞིག་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

རྟེན་དཔག་འབྲེལ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ།

༄ ཇི་བཞིན་མཐོང་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་རྐང་པ་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག (༣༥ན) བཞག་སྤྱངས་གསུམ། དང་
པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་
ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ཞིང་། དེ་མིན་ལ་དེར་ཞེན་པའི་རིག་པ། འབྲེལ་
ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཞེན་
ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་
པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་
པའི་དོན་སྤྱི་དེར་ཞེན་པའི་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་
རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་རྟག་པར་ཞེན་པའི་རིག་པའི་ཞེན་
ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །སྒྲ་རྟག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་
གནོད་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་ཞེན་པ་གང་ཞིག།
སྒྲ་རྟག་པར་ཞེན་པའི་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་

ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། །མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་བརྡ་བྱང་རྒན་པོ་དེ་དེ་འདྲའི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་དག། དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་པོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་རིག་པ། འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག

།དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་
པའི་ （ ༣༥བ ） ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་
སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་
འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་
མས་མི་གནོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་
འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་པར་ཐལ།
དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་འཛིན་
སྟངས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་ཆོས་ཅན་སྔོན་ཅན་ནོ། །མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འགལ་བ་
ལ་མ་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་
འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་རྟོགས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་
འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་
རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ལ་ངོ་བོར་སྣང་བའམ། དོན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁྲུལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་མ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། （༣༨ན）འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་

པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

༄ རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་བཤད་པ་དང་། ཞར་ལ་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། རང་ཉིད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་འོག་ཏུ་འཆད། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ། རང་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག །རང་ཉིད་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ཡོད། ཚད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། །དེས་ན་ཚད་མ་མདོར། །རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་མི་སྟོན་པར་ཕྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་སྔར་བསྟན་ནས་རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་རྗེས་དཔག་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྗེ་དཔག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག །རང་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་རིག་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག། རང་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྦྱིན (༣༨བ) པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་

བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་རིག་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་རང་གི་གཞལ་བྱ་བརྡ་འམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག   རང་ཉིད་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་རིག་ལྟ་བུའོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རེ་ཞིག་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་བ་གང་ཞིག   །ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྣང་ཡུལ་ལ་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

༄ ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ལོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན། གཅིག་ཤོས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ལོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་(༤༧ན)ཀྱང་ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་

ནོར་བུ་རང་མཚན་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐོབ་མ་ཐོབ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐོབ། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ནོར་བུ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ལོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ནོར་བུ་རང་མཚན་པ་ཐོབ་པའི་བློའི་རྟེན་བྱེད་མི་བྱེད་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རྟེན་བྱེད། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནོར་བུ་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་རྟེན་དུ་ངེས་པར་དགོས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་བློ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་ནོར་བུ་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་བློ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་ནོར་བུ་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་

ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ལོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་བྱ་བ་བྱེད་རྩུལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚུངས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་བུ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་གཅིག་ཡོད། གཅིག་ཤོས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། པཎྜི་ཏ་སོ་སོའི་ལུགས་བཀོད་པ་དང་། རང་ལུགས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་འདིར་བསྟན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་མངོན་སུམ་དུ་བཞེད་ཅིང་། །སློབ་དཔོན་ལྷ་ཤཱཀྱ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྒྱན་ལས། དེ་ཕྱིར་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནི། ནོར་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ། དེ་ཉིད་དུ་ནི་མངོན་སུམ་མམ། ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མངོན་སུམ་མམ། ཞེས་པས་རྒྱན་རང་ལུགས་དང་། ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས་ཞེས་པས་ལྷ་ཤཱཀྱ་གི་ལུགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་དེ་ཉིད་དུ་ནི་མངོན་སུམ་མམ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རང་གི་ལུགས་སོ། །ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཤཱཀྱ་བློའི་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། （༣༧བ） ལྷ་ཤཱཀྱ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། །ལྟས། ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལ་ནི་ནོར་བུའི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་བུའི་བློས་མ་ངེས་སོ། ཞེས་དང་། ཤཱཀྱས་ཀྱང་། དེས་ན་འབྲས་

བུའི་ རྟགས་ ལས་ སྐྱེས་ པའི་ རྗེས་ སུ་ དཔག་ པ་ ཉིད་ ཡིན་ ནོ། །ཞེས་
གསུངས་ པའི་ ཕྱིར། སློབ་ དཔོན་ ཆོས་ མཆོག་ ནི། དེ་ འདྲའི་ བློ་ དེ་ ལོག་
ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་
ལོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་།
ཞེས་ གསུངས་ པའི་ ཕྱིར་ ཞེས་ སོ། །གཉིས་ པ་ རང་ ལུགས་ ནི། སློབ་
དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་བའི་དགོངས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་
རྒྱན་མཁན་པོས་འདིར་བསྟན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་
མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་
ཁས་ ལེན་ པའི་ ཕྱིར། ཁ་ ཅིག་ མ་ ཁྱབ་ ཟེར། འདོད་ ན། དེས་ ནོར་ བུའི་
འོད་ ནོར་ བུར་ ཁས་ ལེན་ པར་ ཐལ། འདོད་ པའི་ ཕྱིར། ཟེར་ ན། རྣམ་ པ་
གཅིག་ཏུ་འདིར་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་ཤཱཀྱ་གཉིས་པོ་དེས་ནོར་
བུའི་འོད་ནོར་བུར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་ བློ་ དེ་ རྟགས་ ལ་ རྟེན་ པའི་ རྗེས་ དཔག་ ཏུ་ ཁས་ ལེན་ པའི་ ཕྱིར།
ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནོར་བུའི་འོད་ནོར་བུར་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།།

མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༄ གང་ལ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་དང་། མངོན་

སུམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤྱངས་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་ལ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྩ་བར་འདོད་ན། སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་དེ་དེས་མྱོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་མྱོང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མྱོང་བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྔོན་པོ་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱི་མྱོང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མྱོང་(༣༤ན)རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མྱོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རང་ཉིད་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་སྟེ། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་མྱོང་བར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རོ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྕེ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྕེ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་མྱོང་བར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། ལྕེ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་མྱོང་བར་ཐལ། སྣ་ཤེས་ཀྱིས་དྲི་སྣམ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་དབང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། །ཟེར་ན་སྒྲོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན། ལྐོར་གྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། །རྟགས་དེར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་པོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེས་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རང་དབང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན་སོང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེས་རང་དབང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རང་དབང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རི་བོང་རྭ (༢༨བ) ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན།

མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། །མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་མཚན་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མས་བསྟན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

ཁ་ཅིག །གང་ཟག་དེས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན།། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། སོ་སྐྱེས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། །མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་སྐྱེ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། །ཆོས་ཅན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སོ་སྐྱེས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་དེས་རྟོགས་དགོས་པ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ། གང་ཟག་དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སོ་སྐྱེས་ལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ།། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་དབང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་དབང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་དབང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ (༣༨ན) ཡིན་ན། གཟུགས་

འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་དབང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། །གང་ཟག་དེས་རྟོགས་དགོས་པ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ། གང་ཟག་དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། སྒྲ་མཚན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མཚན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།། དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཁྲུལ་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །མངོན་གྱུར་དང་། ལྐོག་གྱུར་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གིས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཤོས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། །སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་དང་པོ་ལ་ངག་དོན་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་དབང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་དོན་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་དེ་ལ་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་ཚུལ་དང་སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་གྱུར། རང་མཚན། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ (༣༨བ) ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རང་མཚན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་འཇལ་བ་ནི་དང་པོའི་དོན་ནོ། །རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་གསལ་བར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བ་གཉིས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིར་མངོན་ལྐོག་གཉིས་མི་འགལ་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་མངོན་གྱུར་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་པོར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྐོག་གྱུར་དུ་

འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ནས་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཚད་མར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །གང་ཟག་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། (༤༠ན) དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་ཁྱོད་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་གང་

ཞིག །སྒྲ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གྲངས་ཅན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བློ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། བློ་དེས་རང་དབང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེས་རང་དབང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྔར་གྱི་རིགས་པས་ཁེགས། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སླ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གྲངས་ཅན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་དེས་

རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཆོས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མཚན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མཚན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སྒྲ་མཚན་ལྐོག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཞིག །སྒྲ་མཚན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།(༨༠བ)འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མཚན་ཁྱོད་ལ་ལྐོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ལྐོག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱན་མངའ་བའི་གང་ཟག

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། འཕགས་པ་ལ་དེ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། འཕགས་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།།

༄ གཉིས་པ་དེར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་སྤངས་པ་ལ། གྲངས་ཉུང་བར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། །གྲངས་མང་བར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན། ཅེས་གསུངས། །དེ་ཡང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། །སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རི་བོང་རྭ་བཞིན། དེས་ན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་གྲངས་ངེས་པས་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་གྲངས་ངེས་སོ། །ཟེར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན།

དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དམ། དེ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟར་འགོད་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་སྐྱོན་པ་ལ། ཁོ་བོའང་འདོད་ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སྐྱོན་པ་ལ། མེད་པའང་ངེས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ནི། མིན་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དམ། ཞེས་གསུངས། ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། （༧༡ན ）ཞེས་སྐྱོན་པ་ལ། དེ་ངེས་ཚད་མ་གཉིས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། མེད་ལ་དབང་སྐྱེས་བློ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་འཛལ་བྱེད་དུ་ལྡོག་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། དངོས་སུམ་འཛལ་བྱེད་དུ་ལྡོག་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། །དེའི་རྟགས་ལས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་འཛལ་བྱེད་དུ་ལྡོག་ཙམ་དེ། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངག་སྒྲ་བའི་རྟགས་

ལས་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོན་པ་ལ། འགལ་འམ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་དང་ཞེས་གསུངས། །ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོ་སངས་ཀྱི་བུ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྔོ་བསངས་ཀྱི་བུ་གཡས་མ་སྔོ་བསངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། རྟགས་འགའ་ཞིག་གི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོན་པ་ལ། གང་ལས་འགའ་ཚེ་དངོས་འགལ་ལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་རྗེས་དཔག་ཁས་བླངས་དགོས་པར་བསྟན་ནས་རྗེས་དཔག་ཁས་མི་ལེན་ན་ཏ་ཙང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨོན་པ་ལ། སྐྱེ་ཡི་བློ་ནི་ཚད་མིན་ན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གྲངས་མང་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་གཅིག་གྲངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག (༦)བ

) མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་མངོན་སུམ་མིན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཁང་ནང་དུ་ཙན་དན་གྱི་མེ་མཐོང་། ཕྱིས་ཕྱི་རོལ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བ་ན། དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྔར་གྱི་མེ་དེ་འདིའོ་སྙམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་དེ་ཡང་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་མཐོང་བས་ཚད་མ་ཡིན། །རྟགས་ལ་བརྟེན་པས་མངོན་སུམ་མིན། རྟགས་དུ་བ་དང་ཙན་དན་གྱི་མེ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་ལ། གཞལ་བྱ་ངེས་ན་ཁ་དོག་ནི། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ། རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བློ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་བློ་ཚད་མ་གཞན་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་རིག་ལ་བྱེད་དམ། ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་

མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གཉིས་གསུངས། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་བསླུ་བར་བསྟན་པ་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་བསླུ་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག། དེས་དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ (༤༢ན) འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། །འོ་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཁ་དོག་མི་

རྟག་པ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དངོས་གང་ཅི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དང་རྟགས་འཛིན་གྱི་བློ་རྣམས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ན། འབྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་རང་འབྲས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དུ་བ་དེ་རང་འབྲས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྟོགས་བྱ་ལ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་བསླུ་བར་བསྟན་པ་ལ། དགག་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། དགག་རྟགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་

ལ། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགོག་པ་འཐད་ཀྱང་། སྒྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། དགག་ལ་དེའམ་དེ་རྒྱུ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན། དགག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། (༤༢བ
) མི་འགྱུར་ཏེ། དགག་རྟགས་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། འགལ་དང་དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཉིད། །ཞེས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དགག་རྟགས་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་འཐད་ན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད། ཅེས་སྟོན་པ་ལ། འགལ་ཏེ་ཆོས་ནི་ཐ་དད་དམ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དངོས་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་སྟོན་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཉིས་པ། རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བློ་ཚད་མ་

གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་ལྟར། ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཚད་མ་མིན་ཏེ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཞན་དུ་བཟུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁ་དོག་མཐོང་ཙམ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་དང་པོར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྒྲི་ཡི་བརྟེན་ནི་སྒྲུབ་པ་ན། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་སྟོན་པ་ལ། སྐད་གཅིག་སོ་སོར་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས།།

རྟག་འཛིན་སེམས་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ དངོས་གང་ཅི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། （ ༤༣ན ） དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ག སུམ་འཛལ་བའི་བློ་གང་ཞིག །རང་འབྲས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

ཞེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་རིག་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རིག་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། རྟགས་མ་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁྱབ་པ་སྦྱོར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བཟུང་བ་ན། བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འཁྲུལ་བའི་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་འཛལ་བའི་བློ་གང་ཞིག །ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་རོ་ཟེར་ན། ཆོས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲགས་དབང་གི་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་

སུ་གྱུར་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་དབང་གི་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་འཛལ་བའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། （༤༣བ）དེ་གང་རུང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གང་རུང་དེ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་འཛལ་བའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་གང་རུང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གང་རུང་དེ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། །བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་

དཔག་ལས། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྔ་མ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་ཞེས་སོགས་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཆོས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མ་དེ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་དེ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབུད། འདོད་ན། གྲགས་དབང་གི་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་དབང་གི་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཅིག་ཤོས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །དེ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གང་ཟག་གི་བ་དག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ (༥༥ན) གྱུར་པའི་
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
འདོད་ན། འགོག་རྩལ་སྤྱར་ལས་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་བྱས་པར་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་དངོས་
པོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲ་
དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

ཁས། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་སོགས་ཐལ་འགྱུར་གཞན་རྣམས་སྔར་བསྟན་གྱི་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ཏེ་འཕང་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་སྒྲ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཞེས་སོགས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། སྒྱུར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་། སྒྱུར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རིག་པ། སྒྱུར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དངོས་ལ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། (༥༥བ) རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྔ་མ་དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་ན། རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་ན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་གྱི་རིགས་པས་ཁེགས། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ལ། བུ་རོ་ད་ལྟར་བའི་རྟགས་ལས་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། བུ་རོ་ད་ལྟར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་ཚད་མས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དངོས། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུ་རོ་ད་ལྟར་བ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བུར་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞི་གྲུབ་ན། རྗེས་དཔག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྗེས་དཔག་དེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། （༤༥ན） འདོད་ན་སོང་། །དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དངོས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས

གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་ན་ཚད་མ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ།།

ཁ་ཅིག །རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས། ཁྱབ་འབྲེལ་རྐྱང་པ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས། ཚུལ་གསུམ་རྐྱང་པ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །ཟེར་ན། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། །ཕྱོགས་ཆོས་དེ་དེ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་

དཔག་དེ་གང་ཞིག །གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་རིང་པོང་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་སྔར་གྱི་རིགས་འགྲེ་སྦྱོར། ཁ་ཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱང་པ་འཇལ་བའི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་རྒྱང་པ་འཇལ་བའི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །ཟེར་ན། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱང་པ་འཇལ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱང་པ་འཇལ་བའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། (༩༥ བ)སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་

སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབུད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྔ་མ་དེ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་དེ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རང་ལུགས་ལ་འདིར་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེས་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།། གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་ངག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་སྒྲ་ཞེས་པའི་

ངག་དེས་སྒྲ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་སྒྲའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྔར་བཀག་ཟིན། གཞན་ཡང་། སྒྲ་དེ་སྒྲ་བྱས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་དེ་སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྣང་བའི་བརྗོད་བྱ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་དེའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་སྣང་བའི་བརྗོད་བྱར་ཐལ་ལོ།། འདོད་ན། དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲ་བྱས་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་དུ་ཐལ་ལོ། (༤༨ན) །འདོད་ན། དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། །བྱས་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་

རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་རྐྱང་པ་འཇལ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་དེ་དེ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་རྐྱང་པ་འཇལ་བའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་དེ་དེ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་
མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་
ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་
པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ། །ཟེར་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་
སེམས་ཡིན་ན་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་
བབས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཟེར་ན།
སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕེན་པ་
སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
རྟགས་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས
（ ༩༨བ ） རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། །དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་དེའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ། ཚད་མས་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། སྒྲ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད། གང་ཟག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་བྱས་པར་

རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། །སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེ་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་བློ་དོན་མཐུན་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐོབ་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱོད་པ་གཉིས། （༤༧ན） དང་པོ་ནི། དངོས་གང་། ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངག་དོན་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྟོགས་བྱ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངག་དོན་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

༄། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མི་བསླུ་བར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་

ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་ བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་དེའི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་སྐོར་ཅིག་གི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་རྒྱུད་པ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི །རྟགས་མ་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་དཔྱད་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད། （༩༧བ）དང་པོ་དེ་ལ་དེར་གྱུར་

པའི་མངོན་སུམ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །དེར་གྱུར་པའི་དཔྱད་ཤེས་ནི། མཚན་གཞི་དང་པོ་དེས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་པ་དེས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱུང་པ་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཕྱུང་པ་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་དེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་དཔྱད་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་དཔྱད་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་

དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡང་དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་དཔྱད་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ནི། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩོད་པ་སྤོངས་པ།

༈ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག ། རྗེས་དཔག་སྣང་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་

རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ (ངཞན) མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ཚད་མ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་དེའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སླ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་

པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་
ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་དཔག་
གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་
མ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ།
སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་
པའི་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་
རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་
ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
པའི་དེའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་
ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།།
དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་
པ་སླ། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་
བའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན།
མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
འཛིན་སེམས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་

འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དཔེ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

(༤༨བ)དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གང་ཞིག །རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན།

དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཁྱོད་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཁྱོད་འཇལ་བའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་། མ་ཁྱབ་པོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཙོ་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གང་ཞིག སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གོང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་

ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་བའི་ཚད་མ་
ཡིན་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
སོང་། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གང་ཞིག །ཚད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། གཟུགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གང་
ཞིག །དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་
ཆོས་ཅན། དབང་མངོན (༤༩ན) གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ། གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། ཁ་ཅིག   བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཁོ་ན་འཛིན་བའི་རྟགས་འཛིན་
སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྐྱང་པ་འཛིན་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་མིན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། སྒྲ་འཛིན་
དབང་མངོན་སྒྲ་དང་། སྒྲ་མིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། སྒྲ་ཁོ་ན་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་རྟོགས། སྒྲ་མིན་པ་མ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཚད་
མ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་སྒྲ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། །འདོད་
ན། སྒྲ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཁོ་ན་ཡོད་
ཅེས་པའི་སྒྲ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
གང་ཞིག །སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཡོད་པ་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་
གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཡོད་པ་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་མི་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྒྲ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་ལོ།།

འགལ་དམིགས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ འགལ་ཏེ་ཆོས་ནི་ཐ་དད་དམ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་
བཅད་གཅིག་གི་སྐབས་སུ། །དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་
ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག

།སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་པའི་ཚུལ་གསུམ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྟག་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་དངོས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲའི་དོན་སྤྱི་རྟག་དངོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། (༤༨བ) འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་རྟག་དངོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མཚན་ཉིད་དེ་ལ། སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མཐོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགག་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་དེར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་

ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་དེ་དེར་སྒྲུབ་པའི་དགག་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར། ཁ་ཅིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་རང་གི་གཞིར་གྱུར་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། འགལ་ཏེ་ཆོས་ནི་ཐ་དད་དམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག

།རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྭ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གོང་བུ་རྭ་ཅན་རྟ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རྟ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འགལ་ཏེ་ཆོས་ནི་ཐ་དད་དམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟ་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟ་དེ་ཁྱོད་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྭ་ཅན་དང་རྟ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཕན་ཚུན་གནོད་མེད་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་མངོན་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག དེ་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་

པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་རང་གི་གཞིར་ཁ་བའི་རེག་པ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོའི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །ཁ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། །མེ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་དངོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པའི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རྟག་དངོས་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐ་དད་མེད་ལ་རབ་སྦྱོར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་དངོས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མཚན་གཞི་ལ། ཁ་
ཅིག ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེ་སྟོབས་
ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་
ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་
བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། གྲང་རེག་
སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་། རྫས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་སྟོབས་
ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག (༥༠བ
) སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་
པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་
པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་
རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་
དངོས་པོ་ཡང་ཡོད། གཅིག་ཤོས་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས
རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག ། དེ་
འདྲའི་དངོས་པོ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་
ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་

གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གྲངས་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྔར་གྱི་རིགས་འགྲེའོ། །ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཟེར་ན། ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་དེ་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་པ་དེ་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐུད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ནུས་ཆུང་དུ་བྱས། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཐུད་པའི་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མི་སྡོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་
ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་།
དེ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་དངོས་
པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཕྲད་པར་ཐལ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། (༤༡ན) འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་
དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་
དེ་མེད་པར་ཐལ། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་
གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་དེ།
མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་
གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་ཡིན་
ཟེར། མཚན་གཞི་དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག །གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་
ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་སྟོབས་
ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གྲངས་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་
པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ལ་

དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཕྲད་པའི་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཕྲད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་དེ་མེད་པར་ཐལ། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མཚན་གཞི་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་སྦྱོར་ནས། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ།། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རང་གི་གཞིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་

ཅན། །རང་གི་གཞིར་གྱུར་རིག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། (༡༧བ)མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཟེར་ན། བདག་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་ནི། །མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། །མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར། །གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་ འགལ་ དམིགས་ ཀྱི་ ཚུལ་ གསུམ་ གང་ ཞིག །གྲང་ རེག་ སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། །སྨྱུ་གུ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་ པ་ མཐའ་ དཔྱད་ པ་ ལ། འགལ་ དམིགས་ ཀྱི་ རྟགས་ ཡང་ དག་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ དང་། དབྱེ་ བ་ གཉིས། །དང་ པོ་ ནི། དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ མ་ དམིགས་ པའི་ ཚུལ་ གསུམ་ ཡང་ ཡིན། མེ་ དགག་ མ་ ཡིན་ པ་ ཡང་ ཡིན་ པའི་ གཞི་ མཐུན་ པར་ དམིགས་ པ་ དེའི་ མཚན་ ཉིད། གཉིས་ པ་ ནི། དེ་ ལ་ དབྱེ་ ན། ལྷན་ ཅིག་ མི་ གནས་ འགལ་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ དེ་ དང་། ཕན་ ཚུན་ སྤངས་ འགལ་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ དེ་ གཉིས་ སུ་ ཡོད། དང་ པོ་ ལ། མཚན་ ཉིད། དབྱེ་ བ། ལྷན་ ཅིག་ མི་ གནས་ འགལ་ གྱི་ རྣམ་ བཞག་ བཤད་ པ་ དང་ གསུམ། །དང་ པོ་ ནི། དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ དངོས་ ཀྱི་ དགག་ བྱའི་ ཆོས་ སུ་ བཏགས་ པའི་ དོན་ ཡང་ ཡིན། རང་ ཉིད་ དང་ རྫས་ ཐ་ དད་ ཀྱང་ ཡིན་ པའི་ གཞི་ མཐུན་ སྲིད་ པ་ གང་ ཞིག །དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ འགལ་ དམིགས་ ཀྱི་ ཚུལ་ གསུམ་ ཡིན་ པ། རང་ ཉིད་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ ལྷན་ ཅིག་ མི་ གནས་ འགལ་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ དེ་ ཡིན་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ དུ་ རིགས་ ཏེ། འགལ་ ཏེ་ ཆོས་ ནི་ ཐ་ དད་ དམ། །ཞེས་ གསུངས་ པའི་ ཕྱིར། གཉིས་ པ་ ནི། དེ་ ལ་ དབྱེ་ ན།

འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ (༥༢ན) རྟགས་ཡང་དག། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞིར་ཡོད། བཞི་པོ་དེའི་མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ། རང་གི་གཞིར་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ། རང་གི་གཞིར་ཁ་བའི་རེག་པ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ། རང་གི་གཞིར་གྲང་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་བཞིར་ཡོད། གཞི་པོ་དེའི་མཚན་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་

པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བསྒྲུབ་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཞིར་ཡོད། བཞི་པོ་དེའི་མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཙནྡ་ཀྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་ཏེ། ཙནྡ་ལྡན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། ༈གསུམ་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ནི

（༥༢བ） གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱུན་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བེམ་པོར་གྱུར་པའི་དེ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་དེ། ལྡོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། །དང་པོ་ནི། ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་

སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱ་རོག་དང་འུག་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཚ་རེག་གི་གྲང་རེག་ལྡོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལྡོག་དུས་མཚུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྲད། གཉིས་པ་ལ། གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་དུ་བྱས། གསུམ་པ་ལ། གྲང་རེག་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྲད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནུས་ཆུང་དུ་བྱས། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་དང་རྫས་ཐ་དད་གྱུང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི།

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གོས་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཚོན་ཅན་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཚོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཚོན་སོགས་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ།།

༄ གསུམ་པ (༥༣ན) རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་འགལ་ཟླ་གང་ཞིག །བྱས་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་། མེ་དགག་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་

པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་ཟླ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་རྟག་དངོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མེ་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྟག་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གྲུང་རིག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་དེ་ལ་དངོས་སུ་

གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚ་རེག་སྐྱོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་ཕྲད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མེ་སྐྱོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་གྱང་རེག་སྐྱོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་དེ་དང་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚ་རེག་སྐྱོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་གཞིར་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། （༥༣བ） འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་གཞིར་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་མི་གནས་པར་ཐལ། མེ་སྐྱོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་ཁ་ཅིག།

རང་གི་གཞིར་གྱང་རེག་སྐྱོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་སྐྱོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་གྱང་རེག་སྐྱོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་སྐྱོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ། ཟེར་ན། རང་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ནོ།། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། 'རིགས་པ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་ཞེས་ཟེར་རོ།།

བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

༄ བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་ཟེར་ན། ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་བློ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མངོན་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ། ཁ་ཅིག། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་གང་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་བསམ་ནས་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ནི་གཞུང་འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་

གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ   རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུགས་མཐོང་ཙམ་ནས་གཟུགས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག (༥༨ན) འདིར་བསྟན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞིང་ཁ་དོག་མཐོང་ཙམ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག   །དེ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞིང་ཁ་དོག་མཐོང་ཙམ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

༄། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། དག་དོན་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞིང་ཁ་དོག་མཐོང་ཙམ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བསྟན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཁ་དོག་མཐོང་ཙམ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུའི་འཕགས་པ་མཐའ་དག་ལ་འཇོག་གོ

༄། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག འདིར་བསྟན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁ་དོག་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཁ་དོག་མཐོང་ཙམ་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དགག་གཞིས་བཞག ། ཁ་ཅིག འདིར་བསྟན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། གཟུགས་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འདིར་བསྟན་ བློ་གྲོས་

ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་། གཟུགས་རྟག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་ (༥༨བ) གཟུགས་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་བཏགས་ཙམ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ།
ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ངོས་བཟུང་བ།

༄ གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག

བསལ་བ་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ། དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་གསུངས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། རྗེས་དཔག་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་མོད་མངོན་སུམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འཁྲུལ་བའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་རྒོལ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཚད་མ་མདོར། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྟན་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འཁྲུལ་བའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་གི་རྗེན་ཅན་དེ་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་རང་ (༥༥ན) སྒྲོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་རྗེན་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་དག་ཀྱང་འཆད་དེ། ལྟས། གྲངས་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་ནང་ནས་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་བཞེད་ནས། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཅན།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་བསྟན་ནོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདིར་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་འཆད་པ་ཙུང་ཟད་ཅན་མ་བཤད་དེ། འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བས་ན། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་རིག་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི།། སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པས་དབེན་པའི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ།

ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་ན། དེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་དེས་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞན་ཡང་། དབང་ཤེས་དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་ཙམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་རྟག་དངོས་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་བློ་མིན་ནོ་ཞེས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བློ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་དབང་ཤེས (༥༥བ) རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། ལ་ལར་དབང་སྐྱེས་ལ་སོགས་ཕྱིར།། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་པཎྜི་ཏ་སྲིད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་བཞིན། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སྔ་སྟོན་པ་ལ། ལ་ལར་ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ན། བརྟ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་དེ་རྒན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། དབང་ཤེས་དེ་གཉིས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དཀའ་སླ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་དག་གི་ནི་རྟོག་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། དབང་ཤེས་དོན་སྤྱིར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་མིང་སྤྱིར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ནས་རྟགས་འགོད་པ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་དེ་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་དོན་སྤྱིར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ནི། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་དོན་སྤྱིར་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལྟར་དང་པོར་སོ་སོར་བཟུང་ནས་ཕྱིས་དེ་གཉིས་སྦྱོམས་ནས་འཛིན་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་སྤྱིར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་

ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་བློ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་པར་དང་ནི། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་རིགས་སོགས་དེ་ལྟན་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། སྔ་ཕྱི་འཛིན་པས་སྟོང་པས་དགག

(༥༨ན) གཞན་ལ་རྟོག་ཀྱང་མཐོང་བས་དགག །སྦྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག །རང་འཛིན་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག། མཐོང་རྟོག་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་པས་དགག་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བརྡ་དྲན་པ་ཡིས་རྒྱུ་ཅན་གྱི། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། དབང་ཤེས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་མིན་ཡང་དབང་ཤེས་མིང་དོན་བསྲེས་ནས་འཛིན་པའི་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་བརྡ་དྲན་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ལ་འཇུག་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་མཐོང་བ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱི་བརྗོད་དང་ཚུལ་ཅན་སྒྲ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ལྔ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་པར་ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་པས་ཕན་གདགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེས་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའམ། །གཟུགས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྐྱེནགསུམ་ཚང་བ་ལས་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེར་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ན། དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་ཡིད་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་མ་དྲན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། དྲན་ལས་དབང་བློ་འགྱུར་བའི་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས།།

དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ མངོན་གསུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ (༥༨བ) ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོ་བོར་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་

དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོ་བོར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་སོ། ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ།

ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྔར་བཞིན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མངོན་སུམ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དེས་ཁས་ལེན་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་བྲལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།།

མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག   མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བློ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་ན། བློ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག (༥༧ན)མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔོམ་ནས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག། ཁྱོད་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབང་ཤེས་གང་ཞིག། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ནས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་སྦྱ་མ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བློ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་ན། བློ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་རྐྱེན་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རྐྱེན་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་

རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱོང་བའི་རིག་པ་དེ། ཁོ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་དེར་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། (༥༧བ) བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་

འཁྲུལ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྔར་བཞིན་འཕེན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་གཞོག། ཅེས་སྨྲས་ནས་འཁྲུལ་ཤེས་ཅེས་པའི་ཚབ་ཏུ་ལོག་ཤེས་ཞེས་པ་སྒྱུར་ནས་སྔར་ལྟར་འཕེན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པའི་རྫས་

དང་བྲལ་བ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ཡིན། ཟེར་ན། རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། དོན་དེར་ཐལ། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པའི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་རྟེན་པ། །རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ཡིན། ཟེར་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་དུ་ཐལ། དོན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་རྟོག་བྲལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། །དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན། གཟུགས་ལ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། （ཡ༢ན）རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། གཟུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛལ་བའི་ཚད་མ་གཟུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་

ཡིན་ན། དེ་གཟུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཁྱོད་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་

པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་སོ།།

གཞན་ཡང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། (༥༢བ) དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ནང་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་
བ་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཆོས་ཅན། དོན་དེར་ཐལ། མ་
འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་སྣང་
ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་
འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན།
ཟེར་ན། གློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་
ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མ་
བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་
རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་
རྒྱུ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ། དེའི་དོན་
ཡིན་ཟེར་དེ་ལ། ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་
ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་དངོས་མེད་གང་ཞིག

།རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བུམ་གང་རུང་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ། དེའི་དོན་ཡིན། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུར(༥༩ན)གྱུར་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཁོ་ནས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་སླའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། མའཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དངོས། འདོད་ན།

འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ། ཚད་མ་དང་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག། རང་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་རིག་པ། དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། རང་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ལ་སྣང་ན། ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འདོད་ཅིང་རྣམ་རིག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་མ་གཏོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་གཏེར་ལས། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་གསུམ་རྣམ་

རིག་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་རིག་པས་དབང་
མངོན་དང་ཡིད་ (༥༤བ) མངོན་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་
གཉིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་དགེ་སློང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་མདོའི་
བསྟན་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག   །མངོན་སུམ་རྟོག་དང་།
ཞེས་སོགས་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན། ཟེར་
ན། མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མདོ་
སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག
གཞུང་འདིས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་
ཐལ། མིང་དང་རིགས་སོགས། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ག   ཉིས་དང་།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་པའི་གཞུང་སྔ་ཕྱིས་དེ་
འདྲའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་
ཤེས་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་
བར་འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དང་འཁྲུལ་
ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་
ཀྱི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་དེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་ངེས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཐད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་གྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཡང་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་དེ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཉིད་དེ། །ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་ (༦༠ན) བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ།།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་།། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་མ་བསྒྲད་པའི་གློལ་བ་མཁས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོར་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས། གོ་རིམ་ངེས་པ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་དོན། གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། །མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི།། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་མངོན་ཡིད་མངོན། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞིར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་དབང་ལ་

བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དང་པོ་དབང་མངོན་དང་། གཉིས་པ་ལ་དེ་ལ་ཕྱི་དོན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་ནང་ཤེས་པ་ཙམ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་དབང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། དང་པོ་ཡིད་མངོན་དང་། ཕྱི་མ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་ཅིང་། གོང་གི་གཉིས་པ་དེ་རང་རིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དབང་མངོན་སོགས་སྔར་བསྟན་ནས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཕྱིས་བསྟན་པ་ནི། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་རྟེན་དམན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་སྔར་བསྟན་ནས། རང་རིག་ཕྱིས་བསྟན་པ་ནི། སྐྱོང་བྱ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དབང་མངོན་སྔར་བསྟན་ནས་ཡིད་མངོན་ཕྱིས་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་
(༨༠བ) བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་མ་འབྲེལ་

པའི་མངོན་སུམ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་པས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་དང་རང་རྒྱུད་པས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གང་རུང་ཡིན་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ། རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། རྟོག་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པར་རུང་བར་སྣང་བས་ཤེས་པ་དེ་དེ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་དོན། དེས་ན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འཁྲུལ་རྒྱུ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཐིགས་ལས། རབ་རིབ་དང་མྱུར་དུ་སྐོར་བ་དང་། གྲུར་ཞུགས་པ་དང་། འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་རྒྱུ་བཞི་ནི། འཁྲུལ་རྒྱུ་རྟེན་ལ་ཡོད་པ། དེ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་། དེ་གནས་ལ་ཡོད་པ། དེ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་ལས། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ལས་འཁོར་ལོར་སྣང་བའི་ཤེས་པ

ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གྲུར་བཞུགས་པ་ལས་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཡིད་ཞེ་སྡང་གིས་དཀྲུགས་པ་ལས་ས་གཞི་དམར་པོར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་ནི། གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ(༥༡ན)ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་གི་བཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བར་གསལ་བར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །ཆོས་དེ་ཁྱོད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། །མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་ཏེ། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཟེར། མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་པོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་མངོན་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་གང་ཞིག །དེ་མངོན་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་སྨྲ་མ་ན་རེ། །དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་གང་ཞིག །དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། །མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག །མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རང་གི་སྣང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ནས། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་རྟོག(༦༡བ)མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནང་འགལ་ཏེ། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་ཤེས་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དོན་

དམ་པར་གྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །མ་གྲུབ་བ་གང་ཞིག།
རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། །མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ།།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། །གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། (༥༢ན) ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་བུད་མེད་སོགས་ཁྱད་པར། །ནམ་ཡང་མིག་གིས་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་ཡིད་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། གོང་གི་གཞུང་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་འཕེན་ཞིང་། འདོད་ན། ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།

ཆུ་ཀླུང་བདུད་རྩི་ར་སྣང་བའི་ལྷའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན་དུ་
བཟུང་ནས། སྔར་ལྟར་འཕེན་ནོ། །མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་སྔར་ལྟར་བཟུང་
ནས་ལན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་མ་
འཁྲུལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་མ་འཁྲུལ་བའི་
ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་མ་
འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་
ཐལ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
གཟུགས་ཡིད་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་
གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།།
དེ་ཡིད་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་
ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་དེ་ལ་དེ་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་
སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྔར་གྱི་རིགས་འགྲེ་
སྦྱོར། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཁྱབ་མཚམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཆུ་ཀླུང་རྣག་
ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཀླུང་
བདུད་རྩི་ར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་
ནས་སྔར་གྱི་རིགས (༤༢བ) འགྲེ་སྦྱར་ཏེ་དགག་ཚུལ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་
དཔྱད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་
མིག་ཤེས་དང་། ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་མེད་

པར་ཐལ། འདོད་མི་འདོད་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་ཚུལ་དེ་དག་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། །སྣང་བ་རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག། གཟུགས་སོགས་བུད་མེད་སོགས་ཁྱད་པར། །ནམ་ཡང་མིག་གིས་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པས། །ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་བློ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྡང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཞེ་སྡང་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེ་ན་མ་ཁྱབ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟས་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་དེ་ཡིད་འོང་དུ་ཐལ། ཁྱོད་
ལ་དེ་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་
གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞེ་སྡང་ལ་དེ་ཡིད་མི་འོང་
དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་
དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་བཞུགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡིད་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དེ་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བ་
གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྦར་གྱི་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ནས་འཕེན་ནོ།།
ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་མཚམས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ།།
ཆགས་སྡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་པས་ཆགས་སྡང་དེ་གཉིས་
ཀྱང་སྤངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།(༤༣ན) ཚད་
མ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་
ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ།
རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
སྟེ། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་
འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཁྱོད་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཁྱོད་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག། ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་མ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་ན། དེས་སྟོང་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་དུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཞེན་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ།།

མི་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

༈ ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་

འཛིན་པའི་ཞེན་རིག །དོན་སྤྱིར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཁྱད་གཞི་སྒྲ་ལ་ཁྱད་ཆོས་རྟག་པ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཁྱད་གཞི་སྒྲ་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། །དེ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཞེན་རིག་དོན་མཐུན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་མཐུན་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས (༤༣བ) པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཀ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། ཀ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། །རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

༈ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ངག་དོན་ནི། སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྤྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། །དོན་སྤྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་མཐུན། རང་ཉིད་དོན་སྤྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ།།

༈ བརྡ་དྲན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིང་དོན་བསྲེས་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་མཐུན་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་དོན་བསྲེས་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་ན། མིང་དོན་བསྲེས་ནས

འཛིན་ པའི་ ཞེན་ རིག་ ཡིན་ དགོས་ པར་ ཐལ། མཚན་ ཉིད་ དེའི་ ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་དོན་འདྲེས་པ་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། མིང་དོན་འདྲེས་པ་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ དགོས་ པར་ ཐལ། འདོད་ པའི་ ཕྱིར། འདོད་ ན། རང་ ཡུལ་ དུ་ གྱུར་ པའི་ གཞལ་ བྱ་ ཞེན་ ཡུལ་ དུ་ བྱེད་ པའི་ རྟོག་ པ་ ཡིན་ ན། གཞལ་ བྱ་ ཞེན་ ཡུལ་ དུ་ བྱེད་ པའི་ རྟོག་ པ་ ཡིན་ དགོས་ པར་ ཐལ། འདོད་ པའི་ ཕྱིར། འདོད་ན། སྣར་བཀག་ཟིན་ཏོ།།

༄ རང་ལུགས་ལ། དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན （༤༨ན）

མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། །མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་དོན་བསྲེས་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་དོན་བསྲེས་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་མཐུན། རང་ཉིད་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ལྷ་ལྷིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ།།

དབང་མངོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ དེ་ ཕྱིར་ མིག་ དང་ གཟུགས་ དག་ ལ། །ཞེས་ སོགས་ ཀྱི་ སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བློ་ དེ་ རང་ ཡུལ་ གྱི་ རྣམ་ ལྡན་ དུ་ གཙོ་ བོར་ དངོས་ སུ་ སྐྱེ་ བྱེད་ དེ། བློ་ དེའི་

དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱེ་བ་དམིགས་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པར་བརྡ་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་དེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། །མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་དེ་དེའི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུགས་གཟུགས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་གཟུགས་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་མཐར་

ཐུག་པ་ཡུལ་སྟེང་དུ་གནས་པ་མེད་ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་ཚ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་གཟུགས་མིན་པ་བཅད་ཙམ་དེ (༥༥བ) རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། །དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་དམིགས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དེས། དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་གཉིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། །འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་འམ། །མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་ཅན་གྱི། །བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །དེ་ཡོད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་

གྱིས་གཟུགས་ཚད་མས་དམིགས་པར་ངེས་པར་ཐལ། དེས་དེ་དམིགས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། །འདོད་ན། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཞལ་བྱར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་དེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག །དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་

དུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་དེ་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྒྱུ་གང་ཞིག(༥༥ན)།དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། །གཉིས་པ་དེར་ཐལ། །དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཙ་བར་འདོད་ན། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁོ་ནའི་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་དམིགས་པ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། །དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད། དེའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་སོང་། དེའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཐུན་མོང་བའི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་དེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་མྱོང་བ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད། དེའི་ཐུན་མོང་བའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར། དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དངོས་

རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་ལས་དེ་ལྟར་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མ་ཁྱབ་ཟེར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དེ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། (༦༥བ)
དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཁྱོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཁེགས་
སོ། །ཟེར་བ་ལ། །མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་པོ་ན་རེ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན།
དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དང་གཟུགས་འཛིན་ནུས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས།
དེ་དང་པོ་དེར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལས་
དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་དེར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དངོས་རྒྱུ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་དང་པོ་དེར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་
དམིགས་རྐྱེན་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་དེར་གཙོ་བོར་དངོས་
སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དེ་ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་དེར་
གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་དམིགས་
རྐྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་ལ་

གནོད་ བྱེད་ སྣང་ བཞིན་ འཕེན་ ཡང་། མ་ ཁྲུབ་ མཚམས་ སྣང་ བཞིན་
བཟུང་ནས་ལན་འདི་བཞིན་དུ་བྱེད། ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ཀྱི་གནོད་
བྱེད་ ནི། གཟུགས་ འཛིན་ དབང་ མངོན་ གྱི་ དངོས་ རྒྱུ་ དེ་ དེའི་ དམིགས་
རྐྱེན་དུ་ཐལ། དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་
བྱེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་གཟུགས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་
མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་
ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། མ་ གྲུབ་ ན་ སོང་། དེ་ ཆོས་ ཅན། དེར་ ཐལ། །དེ་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཆོས་ ཅན་ དེའི་ ཕྱིར། འདོད་ ན། མཚན་ ཉིད་ དང་ པོ་ དེར་ ཐལ།
འདོད་ པའི་ ཕྱིར། འདོད་ ན། །མཚོན་ བྱ་ དེར་ ཐལ། འདོད་ པའི་ ཕྱིར།
འཁོར་ གསུམ། གཞན་ ཡང་། མཚན་ ཉིད་ དང་ པོ་ དེ་ ཆོས་ ཅན།
།གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཐལ། །མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་
ཉིད་ དེའི་ ཕྱིར། འཁོར་ གསུམ། རྩ་ བར་ འདོད་ མི་ནུས་ ཏེ། ལྷན་ མིན་
འདུ་ བྱེད་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། གཞན་ ཡང་། །དེའི་ དངོས་ རྒྱུ་ དེ་ མཚོན་ བྱ་
གཉིས་ པ་ དེར་ ཐལ། དེ་ གཟུགས་ འཛིན་ དབང་ མངོན་ དུ་ གཙོ་ བོར་
དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་ཀྱི་དབང་
མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་།
དེ་ ཆོས་ ཅན། མཚན་ ཉིད་ གཉིས་ པ་ དེར་ ཐལ། ཆོས་ ཅན་ དེའི་ ཕྱིར།

འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ། །གཞན་ཡང་། དེ་སྒྲོང་བ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་གཙོ་བོར་
དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་དེ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་རིག་པར་གཙོ་བོར་
དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པས་ཕྱིར་ཡང་
གྲུབ། (༥༥ན) །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། །མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ཟེར། དེ་ཆོས་ཅན།
རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཉིད་ཐུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། དམིགས་རྐྱེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཟེར་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་
དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་གཅིག་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མར་མེ་དེ་མར་མེའི་རྩེ་མོ་ཁྲ་འཁོར་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་དེ་མར་མེ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མར་མེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མར་མེ་ཙམ་གྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། མར་མེ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གངས་རི་དེ་གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གངས་རི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་མ་བྱས་པར་དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཟླ་གཅིག་དེ་དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ། རྩ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་ལ་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཟླ་གཅིག་གིས་དེ་ལ་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཟླ་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།།

རང་ལུགས་བཞག་པ

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའམ་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། （༨༨བ） གཉིས་པ་ལ། རྐྱེན་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། རྐྱེན་གསུམ་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དམིགས་པ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡང་ཡིན། དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དམིགས་པ། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་དབང་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད། དེའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། །དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་། དེའི་ཐུན་མོང་བའི་བདག་རྐྱེན་གཉིས། དེ་གཟུགས་འཛིན་ཉུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་

གཞི །རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རང་དབང་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་མྱོང་བ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་གཅིག་དང་། གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་གཅིག་དང་། དེ་མྱོང་བ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ལག་རྗེས་དང་། གཉིས་པ་དེ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་ལག་རྗེས་དང་། གསུམ་པ་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ལག་རྗེས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་འགལ་ཞིང་། དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་ཡང་འགལ་ལོ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་དེའི་བདག་རྐྱེན་གཉིས་མི་འགལ་སྟེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ན། དེའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། དེའི་ཐུན་མོང་བའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ག ཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་

སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ན། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར (༤༧ན) གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་ཀྱི་དབང་མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་ཀྱི་དབང་མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་

འཛིན་དབང་མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་མངོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། གཟུགས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ན། གཟུགས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་མཚམས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲུབ་གོང་བཞིན།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དེ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་

སྐྱེ་བྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེའི་དམིགས་
རྐྱེན་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་གི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་
དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་གཟུགས
(༤༧བ) དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཟུགས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རང་གི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
མ་ཁྱབ། འདོད་ན། །སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། སྔོན་པོ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སེར་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྟོགས་སླ། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག
རྐྱེན་དང་འགལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན་མ་ཁྱབ། །འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམིགས་རྐྱེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་རྐྱེན་ཅན་གྱི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་བཟུང་དོན་ཅན་གྱི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དམིགས་རྐྱེན་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་ཅན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེའི་གཟུང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལ། །དེར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་དེ་ཡིད་འོང་དུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡིད་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་དེ། དེ་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དང་། དེ་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན (༥༢ན)མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་གྱི་མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་གཟུང་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་དངོས་རྐྱེན་ཡང་ཡིན་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གསུམ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་པོ་བེམ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་སླ། །ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་དེ། གཟུགས

དང་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དང་གཟུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་བེམ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་སླ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།།

མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ།

དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པ།

༄ གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དང་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པས་ཕན་འདོགས་ནུས་པ་གཞིན་དུ། གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་ནུས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བདག་རྐྱེན་གྱི་ངོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་ནས་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ངོས་ནས

གཟུགས་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་ པ་ ལ། གལ་ ཏེ་ མངོན་ སུམ་ ཞེས་ སོགས་ ཚིགས་ བཅད་ གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ལན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གོ་བར་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། དེ་ཡང་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་ལ། བདག་རྐྱེན་གྱི་ངོས(༥༢བ)ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་བརྡ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྔའི་སྒྲ་དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྔ་དང་སྐྱེས་བུའི་ལག་པ་དང་དབྱུག་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རྔ་དེ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྔའི་སྒྲ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་གྱི། དབྱུག་པའི་སྒྲ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་སྦྱོར་བ་དང་། ནས་སྨྱུག་དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ལས་བྱུང་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་གྱི། ཆུའི་སྨྱུ་གུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་སྦྱོར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་པ་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། དབང་པོ་ཐུན་མིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དབང་ཤེས་ཡིན་

ཏེ་ཧ་སྒྲ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། རྩ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མིང་དེ་ལས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་དེ་ལ་མིང་དེའི་ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། །དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྡ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱར་བར་འོས་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི། །ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱར་བར་མི་འོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བརྡ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལས། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི། །ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤངས་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤངས་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བསགས་པ་དག་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། །དེ་ཡང་གོང་དུ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་དེ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ (༥༨ན) པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་ཡང་སྐྱེ་

མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ཟླས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་ནི་སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་སྐྱེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་བློ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ལན་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དོན་གཞན་དག་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་སྔར་གྱི་མདོ་དེས་རྡུལ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བར་བསྟན་གྱི། དེ་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་བློར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དོན་གཞན་དང་ནི་དངོས་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་དེས་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྡུལ་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་གྱི། དེ་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་བློར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རྡུལ་ཕྲན་གཞན་དག་མེད་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད། ཞེས་སོགས་གསུང་། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་དུ་མ

བསགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་། དེས་གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་དུ་མ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་ནི་མིན་ཏེ། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།གལ་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཡིན་ཡང་། །ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཉིལ་སོགས་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། ཁྲ་བོ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། ནག་སོགས་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། རྫས་གཞན་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པ་གཞན་ལའང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཉིལ་སོགས་ཐ་དད་ལ་ཇི་ལྟར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤངས་བ་གཉིས། (༤༨བ) དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་ལ་སོགས་གཟུགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྒྲོང་གི་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡོད་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་རི་མོའི་ཁྲ་བོ་དེ་བློ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཆ་མེད་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱང་ཁས་བླངས་ཏེ། རྡུལ་རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རྩོམ་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བྱུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་མོའི་ཁྲ་བོ་དེ་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་ཡོད་པས

དེ་བློ་ལ་རྫས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ། ཁྲ་བོ་དེ་རྫས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གཟུགས་མེད་ཕྱིར་ལྡན་སྣ་ཚོགས་མིན། །ཞེས་གསུངས། རི་མོའི་ཁྲ་བོའི་ལྡན་པ་དེ་ཁྲ་བོ་དང་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་ཁྲ་བོ་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། ཉེ་བར་བཏགས་ལ་བརྟེན་པའང་མིན། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། རི་མོའི་ཁྲ་བོ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་བློས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། རིམ་བཞིན་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།།

༈ གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྣ་ཚོགས་སྣང་ཅན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་པར། རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་ན། ཆ་མེད་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཁྲ་བོ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྫས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་པུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྣ་ཚོགས་སྣང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ལན་ལ། རྣམ་པ་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པའི་ལན་དང་། རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པའི་

ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཁྲ་བོ་སྔོ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ (༧༠ན) གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དང་དེ་ལྟར་དུ་དུ་མར་བདེན་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། ཁྲ་བོ་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རྫས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་བློ་ལ་རྫས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་དེ་ཅིར་འགྱུར། །ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོ་རགས་པར་སྣང་བའི་དོན་རྣམ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ངས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་རིགས་པས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་དོན་རྣམ་བདག་ཉིད་འདིར། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཁྲ་བོ་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་

གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྨྲར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་
བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་
རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་
བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་རིག་པའི་
ལུགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་
རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་
ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི (༧༠བ)
ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་
ལ། མ་རིག་གིས་བ་སླད་བདག་ཉིད་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མ་གྲུབ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་
རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཕ་རོལ་མཐོང་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་

སོགས་གསུངས། ཕྱི་དོན་མེད་ན་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྙོམས་ཅན། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་པ་སྔོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ། ཞེས་གསུངས། །གསུམ་པ་ནོག་སོགས་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡན་ལག་བཅས། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་རྫས་གཞན་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས། །ཞེས་གསུངས། ལྟ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་གཞན་ལས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འཆད་པ་ལ། སྔོ་སོགས་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤོང་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།།

དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༄ གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ། དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟའི་མིག་དབང་
གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས
དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་བསམ
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་
སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་པའམ་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
རུང་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས
མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ (༧༡ན
) མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ། དབང་ཤེས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རོ་ཞིག །གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་
ཅན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
པའི་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་ཐལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་
པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གང་ཞིག །མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དེ། ནང་གི་གཟུགས་

ཅན་དང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་རྐྱེན་ཆོས་ཅན།དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དེ་ལས་དངོས་
སུ་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་
ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་
གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་
སྐྱེས་པའི་རིག་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
འདྲའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཅིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་
པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། །གཟུགས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་
ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ། དེ་གཟུགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཟུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་དེ་སེར་འཛིན་མིག་
ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། །དེ་
གཟུགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
སྔར་བཞིན་འཕེན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་

གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཀྱིས་མ་ངེས། འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེའི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ (༧༡བ) བྱ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་བཞིན། གཞན་ཡང་། །ཡོངས་སྐྱའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལོངས་སྐུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ལོངས་སྐུ་དེ་འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་སྐོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །སྔོན་པོ་ཚད་མས་ངེས་གཟུགས་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་གཟུགས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །བྲུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་དངོས་

ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག   །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་གཟུགས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར། སྦྱོར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བར་འོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲ་ལས་སྒྲའཛིན་དབང་ཤེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བར་འོས་ཏེ། དབང་ཤེས (༧༢ན) ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྔར་བཞིན་འགོད། ཟེར་ན། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་དེ་འདྲའི་རིག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་

ཕྱིར་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཁྱད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དབང་ཤེས་དང་དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱི་སོ་སོར་གོ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བར་འོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་དེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སོགས་ལྔ་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་

མངོན་སུམ་སོགས་ལྔར་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་སོགས་ལྔར་ཡོད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པ་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ། མ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། (༧༢བ) གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྐྱེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ལར་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟོག་

པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་བཅིངས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཟིན་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་འདོད་པའི་བར་སྲིད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བར་སྲིད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དབང་

པོ་ཀུན་ཚང་ཐོག་མེད་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་(༧༣ན)རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བེམ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་བེམ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་གཟུགས་ཕུང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཉིད་ཐུག་པོ་སངས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ།། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་། རྩ་བར་འདོད་

ན། གཉིད་ཐུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཟིན་ཞིང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་གཅིག་ཤོས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཤོས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་

གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་།(༧༩བ)དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཉིད་ཐུག་པོ་སངས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །གཉིད་ཐུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་

གཟུགས་ཅན་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།།

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་ཤིང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཁྲིམ་པ་རང་འགའ་བ་ཆོས་ཅན། །མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། (༧༨ན)བོན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མཚོན་

བྱ་ དེར་ ཐལ། མཚན་ ཉིད་ དེའི་ ཕྱིར། རྟགས་ གྲུབ་ སྟེ། དེས་ དགོན་
མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ ཏེ། ཆོས་ ཅན་ དེའི་ ཕྱིར། ཁ་ ཅིག །ལྟ་ བ་ བཀར་ བཏགས་ ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ།
དེའི་ མཚན་ ཉིད་ ཟེར། དེ་ ལ་ ཁ་ ཅིག་ ན་ རེ། ནང་ པའི་ གྲུབ་ མཐའ་ སྨྲ་
བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་
ཡིན་ དགོས་ པར་ ཐལ། མཚན་ ཉིད་ དེའི་ ཕྱིར། འདོད་ མི་ ནུས་ ཏེ། གང་
ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་
ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་
སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ ཅིག་ མ་ ཁྱབ་ ཟེར། རྟགས་ གྲུབ་ ཏེ། འཇུག་ པ་ ལས། ཁ་ ཅིག་
དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག། །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྫས་
ཡོད་ འདོད། །ཅེས་ གསུངས་ པའི་ ཕྱིར། ཟེར་ བ་ ལ། མ་ ཁྱབ་ ཟེར་ བ་ པོ་
ན་ རེ། ཉན་ཐོས་སེན་ཏ་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
པར་ཐལ། དེས་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་
ཡོད་ པར་ ཁས་ ལེན་ པ་ གང་ ཞིག །ཁྱོད་ ཀྱི་ དེ་ ལ་ ཁྱབ་ འབྲེལ་ ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བྱར་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེས་ འཇིག་ ལྟ་ འཁོར་ བའི་ རྩ་ བར་ ཁས་ ལེན་ པའི་ ཕྱིར། ཟེར།

གཞན་ཡང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དངོས་པོ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྟག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེས (༧༨བ) རྟག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་འདོད་མཚམས་ལ་དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདུས་བྱས་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག། རང་རིག་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་

མཐའ་སྣ་བའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱི་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེ་འདྲ་བ་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་རང་རིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེ་འདྲ་བ་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེ་འདྲ་བ་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་རང་རིག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྐྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག། དེས་རང་རིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་

པ་དོན་གསལ་ལས། སྔོན་པོ་དང་དེའི་བློ་དག་ལྷན་གཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་གི་དམིགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན།། དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་མས (༧༥ན) དམིགསཔ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཚད་

མས་དམིགས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཚོན་བྱ་བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་དེ་འདྲ་བ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་དེ་འདྲ་བ་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེ་འདྲ་བ་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ངོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པ་དེའི་ངོར་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་རིག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེར་སོང་བའི་ནང་པའི་གྲུབ་
མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
སོང་། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་དེ་ལྟར་སོང་བའི་གྲུབ་
མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་
ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་
དེར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག ཕྱི་དོན་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཚད་མས་
དམིགས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ།(༢༥ཁ)ཚད་མས་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། །རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་
ཞིང་། གཟུགས་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་
མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
ཁས་ལེན་ཞིང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་དེ་ཡིན་ན།
དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་
ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་

འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་
བབས་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་
སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་ངོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཡོད་པ་དེ་དེའི་ངོར་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་
བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་
སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་།
རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་དེ་ལྟར་སོང་བའི་དེ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་
རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་
པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཕྱི་དོན་ཡིན་ན། མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་
ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་
དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་

ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།(༧༦ན)སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་ན། བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་སླ། འདོད་ན་སོང་། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།

གཟུགས་ཕུང་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཤེས་པ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ། མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་པ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེ་འདྲ་བ་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་ཕུང་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་ཕུང་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པའི་སྟེང་དུ་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། དེས་དེ་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ཕྱིའི་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་ནང་གི་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། །ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་

གང་ཟག་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། (༧༨བ) འདོད་ན། ཤེས་པ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། གཟུགས་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་མདོ་སྡེ་པའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།

གཟུགས་སྒྲ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པར་དམིགས་པ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར། གཟུགས་སྒྲ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེར་དམིགས་པ། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་སྒྲ་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་རིགས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་རྫུན་པའི་ཕྱོགས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བཅུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲ་བཅས་སུ་ཆོས་སྟོན་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དེ་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་མེད་པར་ཐལ། ངག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་ན། རྟོག་གེའི(༧༧ན)ཚིག་དོན་བརྒྱད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་
ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སྒྲ་བེམ་པོར་ཁས་
ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
གཟུགས་སྒྲ་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་
མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་སྒྲ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
གཉིས་པ་དེ་རིགས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་རྫུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་དེ་ལོངས་སྐུའི་མཁྱེན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཟུགས་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པ་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཐལ།།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལོངས་སྐུའི་
སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ལོངས་སྐུས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་
པར་ཐལ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། །འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པ་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་

ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལོངས་སྐུ་ལས་ཆོས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེར་དམིགས་པ་ཡང་། དེའི་མཚན་ཉིད། རགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་དེར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེར་དམིགས་པ་ཡང་། དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་རགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།།

གཟུགས་རགས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རགས་པར་ཁས་ལེན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། (༧༧བ) འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སེམས་

ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་ཁས་ལེན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རགས་པ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཟུང་རྣམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་རྫུན་པས་གཟུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པར་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་དེར་དམིགས་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲ་བ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་དེར་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེར་དམིགས་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཡིན་ན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། རྣམ་

བདེན་པའི་ངོར་ཡོད་པ་ལྟར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །རྣམ་བདེན་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། རྣམ་བདེན་པའི་ངོ་བོར་ལྟར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། །མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་རྣམ་བདེན་པའི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༧༤ན) ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བཏགས་དེ་རྣམ་བདེན་རྫུན་རྫོད་པའི་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་དེ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་

ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་དེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཀུན་བཏགས་དེ་དེ་གཉིས་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡིན་མིན་རྩོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡོངས་གྲུབ་དེ་གཉིས་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མིན་རྩོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། །གཟུགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བདེན་པས་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་རྫུན་པས་དེ་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟས། རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡིན་གྱི་ང་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་

ཅན། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་རྫུན་པས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག རྣམ་རྫུན་པའི་ལུགས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །སྐྱོར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པའི་གཅིག་དང་། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྔ་མ་ལྟར་འགོད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༧༤བ) རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོ་སྣང་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་གཟུང་རྣམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད། ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྲ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ། དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པའི་དུ་མར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ཙམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔར་ཡོད་དེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རྟོག་གེ་པ་ལ་སྡེ་ལྔ་སྟེ། །ལྷ་ཡི་བླ་མ་སེར་སྐྱ་པ། །གྲེག་པོ་ཁྲབ་འཇུག་རྒྱལ་བ་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁོ་ན་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་

བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་
སྨྲ་བའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྗོ་བོ་རྗེས། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་
པར་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་དང་
བཞིར་ཡོད་དེ། རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གྱིས། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ། །མདོ་
སྡེ་པ། རྣམ་རིག་པ། དབུ་མ་པ་དང་བཞི། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་པ་
ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྔ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་རིག་མེད་པར་
(༧༩ན) ཁས་ལེན་ཞིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྨྲ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལྟ་
བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་བཤད་
མཛོད་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དུས་གསུམ་རྫས་ཡོད་དུ་སྨྲ་བས
ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་རིག་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་ཕྱི་དོན་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་

རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དེ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་བར་གཙོ་བོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བདེན་རྫུན་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། རྣམ་རྫུན་པས་རྣམ་བདེན་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མདོ་སེམས་གང་རུང་ཡང་ཡིན། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དེ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བའི་དེ་ལྟ་བུ། །ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གང་རུང་ཡང་ཡིན།། རགས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་

མཐུན་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྔ་
ཚོགས་གཉིས་མེད་པ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ། （༧༨བ） གཟུང་འཛིན་
གྲངས་མཉམ་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རིགས་པ་
ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། གཉིས་
པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དྲི་བཅས་རྣམ་རྫུན་པ་དང་། དྲི་མེད་
རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྨྲ་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་
བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་བདེན་རྫུན་རྩོད་པའི་
རྩོད་གཞི་ཡང་ཡིན། གཟུགས་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་
གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བདེན་པས་དེ་སྣང་བ་
ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་སྣང་བ་ལྟར་
བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། །གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་མིན་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞི་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་བདེན་པས་དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་
དེ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཟུགས་དེ་གཟུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རགས་པར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པར་ཐལ། །རགས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟས། རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྨྲོན་འདི་ཡིན་གྱི། ང་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ལུས་ཅན་ཉིད་ལ་སྨྲོན་འདིར་འགྱུར་གྱི་ལུས་ཅན་མིན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་ཟླེང་ངེ་བ་ན་མེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབུ་སེམས་གང་རུང་ཡང་ཡིན་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྡུལ་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཐལ་རང་གང་རུང་ཡང་ཡིན་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྡུལ་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། །དང་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།མཚན་གཞི་ནི། (༢༠ན) སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའོ།།

རྟོད་པ་སྤངས་པ།

༄ གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ནརེ། ཁྲ་བོ་དེ་ཁྲ་
འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་སྣང་བ་
ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་
དོན་དུ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག
།ཁྲ་བོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་ཤིང་
བསླེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཁྱིམ་པ་རང་འགའ་བ་དེ་ཆོས་
ཅན། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་
སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནང་
པའི་གྲུབ་མཐའ་ངག་དུ་སྨྲར་ནས་དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་
རོལ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ངག་ཏུ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ངག་ཏུ་སྨྲས་ནས་དེ་ལ་སྐྱོན་
བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སོང་བའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་པོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། གཟུགས་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡང་མེད་དེ་འདྲའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡང་མེད། དེ་འདྲའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་མེད། དེ་འདྲའི་དབུ་མ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ (༤༠བ) སེམས་ཙམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རྣམ་རྫུན་པའི་ལུགས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ།།

དེ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་པ་རྫོམ་བྱེད་ཀྱི་རྡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱོར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་ཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྡུལ་རགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། རྡུལ་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེམ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་

ཀྱི་གོང་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་བ་བཞི། གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་
བརྒྱད་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡོད་པར་ཐལ། རྡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྡུལ་གྱི་
ཆུང་མཐར་ཐུག་པའི་རྡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།།
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། (༡༧ན) འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་བོ། །མ་ཁྱབ་མཚམས་དང་པོ་ལ། གཟུགས་མེད་
ཁམས་ན་རགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་རྣམ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། །རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ལ་
ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཟུགས་ཕུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན
སོང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐར་ཐུག་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཆ་
མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་
ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་རང་ལས་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་
ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལས་རྒྱང་ཆད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་

ལས་གོ་ས་ཡོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེ་
དེའི་གོ་སར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་བེམ་པོ་
གང་ཞིག །གཅིག་ཤོས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ།
།གཟུགས་དེའི་གོ་སར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་
བདེན་པས་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་
པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་བདེན་པས་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་
གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་
ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་ལ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟར་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བ་
ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དབུ་མ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚད་ལྡ་ལ

གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་དེ་ཆད་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་ལྟ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།(༤༧བ)ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་དེ་རྟག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་གི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་འགལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་

བདེན་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །དེས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། །དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ལྟ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་

དོན་གྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། (༡༢ན) དེ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྟག་ལྟ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། སྒྲ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐར་ཐུག་

དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །དེ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་གཅོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་བཅད་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་དང་བཅད་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །དེ་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག །དེ་རང་ཉིད་ལ་དེར་སོང་བ་དང་། དེ་རང་ཉིད་ལ་དེར་སོང་བ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །དེ་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེར་སོང་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག། དེ་རང་ཉིད་ལ་དེར་སོང་བ་དང་། དེ་རང་ཉིད་ལ་དེར་སོང་བ་གསུམ་རེ་རེ་ནས། རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་

དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་དག་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གཞི་གྲུབ་ན། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །མཚད་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། །རང་རྒྱུ་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ (༤༢བ)རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ན། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས

བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། གཟུགས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དང་། དེ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་གང་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་ཉིད་ལ་དང་པོ་དེར་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་རང་ཉིད་ལ་ཕྱི་མ་དེར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དེ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གོང་དུ་འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་གང་རུང་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་ཉིད་ལ་དང་པོ་དེར་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག།

དེ་རང་ཉིད་ལ་ཕྱི་མ་དེར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དེར་སོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གོང་དུ་འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །རང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་དེ་རང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོའི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་སྣང་

བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེའི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མའི་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་ཆོས་སྔར་བཞིན་བྱས་ནས། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེས་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་མ་མྱོང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྟག་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་ཆོས་སྔར་བཞིན་བྱས་ནས། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེས་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་ཡང་ (༡༣བ) དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དབྱེ་གཞི། གྲངས་ངེས། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་འཛལ་བའི་མདོ་ལས། ཤེས་

པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟབ་དོ།

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་བསླུ་བ་དང་མི་བསླུ་བའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསླུ་བ་དང་མི་བསླུ་བའི་ཆོས་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། རང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཕྱི་མ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེས་མཚོན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་མཐའ། མཚན་མ་མེད་པ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་དམིགས་པ། །དེའི་མཚན་ཉིད། རང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མངོན་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ལོག་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།མཚན་གཞི་ནི། དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་ཡིན། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྟག་པ་སོགས་ (༤༩ན) སྤྱི་མཚན་མཐའ་དག་ལ་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ། རྫུན་པ། བསླུ་བའི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་རྣམས། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལྔ་པ་ནི། བདེན་

གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞི་དུས་སུ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་སོང་། །དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་བ་གང་ཟག་མ་ཡིན། དེ་ཚོགས་པ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་མཐར་དེ་འདྲ་བ་དེ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་ག   ནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་གང་ཟག་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་རེ་རེ་བ་གང་ཟག་ཡིན་ནམ། དེ་ཚོགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་སྙམ་དུ་དཔྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། (༤༩བ) ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་མཐར་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཏུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་མཐར་དེ་འདྲ་བ་དེ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གང་ཟག་གི་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་དཔྱད་པའི་

མཐར་དེ་ལྟར་རྙེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །ཁྱི་ཀུན་རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱི་ཀུན་རྒྱ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་ཐལ། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གང་ཞིག། དེ་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་དུ་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་གྲུབ་པར་ཐལ། རྫས་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། །གང་ཟག་གི་བདག་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཟུགས་འཛལ་བའི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་འཛལ་བའི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་གཟུགས་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སེར་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སེར་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སེར་འཛིན་དབང་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེར་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རང་རིག་གིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རང་རིག་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་རང་རིག་ཏུ་ཐལ (༤༥ན) འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རང་རིག་དེ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། གཞན་ཡང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་

བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། བུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རང་རིག་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །།

དྲང་ངེས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༄ གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོར་དམིགས་པ། །དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། །དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོར་དམིགས་པ། །ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

།འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོར་དམིགས་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་བའི་མདོར་དམིགས་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག། མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། (༤༥ཁ) ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མ་ཡིན། གཞན་དབང་ཡང་མ་ཡིན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།

བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་པར་རྟོགས་སློའོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ། གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དེ་ཡང་མེད། བློ་

བུར་རྣམ་དག་གི་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གློ་བུར་རྣམ་དག་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་ཅེས་ཀྱང་བྱ། རང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།འདོད་ན། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་(༤༨ན) གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དང་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ལ་སྤྱངས་རྟོགས་མཐོ་དམན་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་ཤིང་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ལམ་གྱི་གོམས་པ་བསྒྲིངས་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། །སྦྱོར་བ་དང་།

མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མཚན་མཚོན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། ཞར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་གི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དྲང་དོན་མདོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་གི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ། (༤༧བ)གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ།། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ། །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་

འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཀུན་བ་ཏགས་རྣམས་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་སོགས་སྤྱི་མཚན་མཐའ་དག་ལ་བྱེད། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ། ཡང་ན་དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བདག་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དུ་དམིགས་པ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། དེ་དང་ཡོངས་གྲུབ། །དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། ཕྱི་མ་འདི་ཡོངས་གྲུབ་བཏགས་པ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། །གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ལ་ (༡༧ན) དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས། གཟུགས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་ཅིང་། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཞེས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པར་བྱའོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དྲང་དོན་གང་ཞིག།
མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། དྲང་དོན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲང་
དོན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ།
དྲང་དོན་གང་ཞིག་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྩ་བར་འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་སྒྲོ་
བཏགས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པས་སྒྲོ་
བཏགས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་
ཐལ། །ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་
གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་
བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེར་རང་

མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེར་སྤྱི་
མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེར་ཚད་མས་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་
གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་བདག་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
པའི་ (༡༧བ) སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བར་འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཐུན་སྣང་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
སྤང་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་
པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་འདི་
རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་། དེ་གཉིས་སྤངས་
པའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཞན་ཡང་། རྩ་བའི་གསལ་བ་དེར་

ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་ན། ཆོས་བདག་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་མ་ངེས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ན། གཞན་དབང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེ་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན། ཀུན་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ།
གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་

བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྔར་མྱོང་བ་ནི། ཞེས་གསུངས་། དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོར། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་ནས། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡང་རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། མུ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་དམ། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། (༢༢ན) གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་བརྗོད་པ་ལ། སྔར་མྱོང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན།།

ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། །གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། །རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི།།

ཞེས་སོགས་གསུངས་། །དེ་ཡང་རང་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་

ཤེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་
ཡན་ཆད་དུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་བཀག་
ནས། །དེས་ན་དེས་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཅིག་
གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་
ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལོང་བས་
གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེའི་
ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་པ་འདི་གསུངས། གཟུགས་འཛིན་
ཡིད་མངོན་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་མ་གྱུར་
པའི་ག ཟུགས་གཅིག་བཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་ན། དེ་ཡུལ་
ངེས་མེད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ།
རང་དོན་རྗེས་འགྲོའི་དོན་ལྟོས་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
གཅིག་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་དང་བྱེད་དུས་མཚུངས་མེད་
ཅན། །ཞེས་སོགས་གསུངས།།

༄ དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། །དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་
རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད།
ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༢༢བ) དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། མཐོང་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྩ་བར་འདོད་ན། རང་རིག་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་འདིར་དབང་མངོན་སྔར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ཕྱིས་བསྟན་པའི་རིམ་པ་འདི་འབྲས་བུ་སྔར་བསྟན་ནས་རྒྱུ་ཕྱིས་བསྟན་

པའི་རིམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་རིག་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གོ་རིམ་དེ་རྒྱུ་སྔར་བསྟན་ནས་འབྲས་བུ་ཕྱིས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་ཡིད་ཀྱི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རིག་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་དེ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༤༨ན) མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ། ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་

ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་
འདྲ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་འདྲ་བ་དེ་
ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
།ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
དབང་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་
དམིགས་རྐྱེན་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་
རྐྱེན་ཡིན་ཟེར་ན། གཟུགས་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
དེའི་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།གཟུགས་དེ་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྒྱུ་གང་ཞིག་གཟུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་དེ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་
ཐལ། དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ།
དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
གཟུགས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཅིག་
ཅར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སུ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློའང་། །ཐམས་ཅད་

ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དང་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོའི་དགོངས་པར་བསམ་ནས། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་ (༡༩བ) གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་སྤེལ་མར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་བར་མ་ཆད་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཅེ་ན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་དེ་སྟོང་བ།། རྣམ་ཆད་མེད་པར་སྣང་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པར་བསམ་ནས། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྔ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་གཟུགས་འཛིན་དབང་

མངོན་སྣང་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་གསུམ་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཆ་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་ལྟས་དོན་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་དང་། ནང་ལྟས་རང་རིག་འགྲོས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་དང་པོ་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་དང་པོའི་བར་ཡིད་མངོན་རྫས་ཐ་དད་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་གཉིས་པའི་བར་དབང་མངོན་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བར་དབང་མངོན་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་དོན་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་

ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཅིག་ཅར་
དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། ། (
༩༠ན) ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུར་
མཐོང་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། གཞན་
ཡང་། གསལ་བ་དེར་ཐལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། མིག་གི་དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་
མིག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། མིག་བྱེད་
པ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མིག་ལ་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་ན་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིག་ལ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་
ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། ལུང་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྔོ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར།རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་རྫོགས་པའི་མཐར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་རྫོགས་པའི་མཐར་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་མཐར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེའི་མཐར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་འགགས་པའི་

མཐར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༩༠བ) དེ་དེ་འདྲའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་འགགས་པའི་མཐར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་དུས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་འགགས་ཟིན་པ་དང་དེ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དུས་སུ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་རྫོགས་ཟིན་ནས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དུས་སུ་དེའི་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་དེའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རྗེས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རང་གི་རྗེས་རྒྱུན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་སྟེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་

དག་པའི་ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ལུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་འདྲའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ།།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པ་འམ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལོང་བས་གཟུགས་གསལ་པར་མཐོང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་

དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། (༩༡ན) །།

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྐྱེན་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ། ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་དེ་རང་ཉིད་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་མངོན་དང་། གཟུང་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་གཉིས་སུ་ཡོད།གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་ཡིད་ཀྱི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ། གཟུང་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་ཡིད་ཀྱི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དམིགས་པ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དམིགས་པ། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞི་ནི། དེའི་དངོས་རྐྱེན་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། དེའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྔོན་བ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་བདག་རྐྱེན་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞི་ནི། དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྔར་ཅིག་མ་ལོང་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྔར་ཅིག་མ་ལོང་བ་དེའི་དུས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྔར་ཅིག་ལོང་བ་རྫོགས་པར་འགགས་ཟིན་མ་ཐག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྔར་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱེས་པ་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡང་མིག་གི་བྱ་བ་ (༨༧བ) འདས་པའི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །མིག་གི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་

བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ཡང་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ནི་མིན་ལ། ཚུར་མཐོང་རང་འགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བར་དབང་མངོན་ལྔ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་དེ་གང་ལ་གོམས་པ་ཤེས་ཆེ་བ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱི་ལྔ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན། སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

།ལྔ་པ་ནི། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་སྟེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། འདི་ཡང་ལུང་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདི་སྒྲུབ་

པར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་གཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་དེ་ཁྱོད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཞེས་སོགས་དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་ཡིད་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། (༨༢ན) ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། སྔར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་ཉིད་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་གི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་དེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་

དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དབང་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཡིད་ཤེས་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་མཚམས་དང་པོ་ལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་ཁྱབ་མཚམས་གཉིས་པ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །དབང་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དབང་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། །ཡིད་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་རིག་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས། །དོན་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ན་རེ (༤༢བ) གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ།འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། རང་ཉིད་ཡིད་

མངོན་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། །མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ།ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་ཡིད་ཀུང་དོན་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། དེ་ ཡིན་ ན། གཟུང་ དོན་ ཅན་ གྱི་ དེ་ ཡིན་ དགོས་ པར་ ཐལ་ ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། གཟུགས་ ཀྱི་ རྣམ་ པ་ ཅན་ གྱི་ ཡིད་ མངོན་ ཡིན་ དགོས་ པར་ ཐལ། འདོད་ པའི་ ཕྱིར། འདོད་ ན། རྩུར་ མཐོང་ གི་ རྒྱུད་ ཀྱི་ སྒྲ་ འཛིན་ ཡིད་ མངོན་ ཆོས་ ཅན། དེར་ ཐལ། དེའི་ ཕྱིར། ཁ་ ཅིག་ ན་ རེ། །གཟུགས་ འཛིན་ ཡིད་ མངོན་ ཡིན་ ན། ཚད་ མ་ མ་ ཡིན་ དགོས་ པར་ ཐལ། རྩུར་ མཐོང་ གི་ རྒྱུད་ ཀྱི་ གཟུགས་ འཛིན་ ཡིད་ མངོན་ ཡིན་ ན། ཚད་ མ་ མ་ ཡིན་ དགོས་ པའི་ ཕྱིར། ཟེར་ ན་ མ་ ཁྱབ། འདོད་ ན། སངས་ འཕགས་ ཀྱི་ རྒྱུད་ ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ ན། །དུས་ཀྱི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ ཡིན་ན། ཚད་ མ་ མ་ ཡིན་ དགོས་ པར་ ཐལ། རྩུར་ མཐོང་ གི་ རྒྱུད་ ཀྱི་ དེ་ འདྲའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་(༨༣ན)དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་ཆོས་ ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ མཐའི་ སྐད་ ཅིག་ མར་ གྱུར་ པའི་ ཚད་ མ་ མེད་ པར་ ཐལ། དེའི་ རྒྱུད་ ཀྱི་ དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་

མར་གྱུར་པའི་རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་རྩུར་མཐོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྩུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྩུར་མཐོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་པ།

༄ གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ། སྒྲོ་བྱེད་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། །སྒྲོ་བྱ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ཆགས་ལ་སོགས། རང་གི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ལྟར་རྣོ་ཡང་རང་གིས་རང་གཅོད་པར་མི་བྱེད་དེ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ལྟར་མཉེན་ཡང་། རང་གིས་རང་ལ་རེག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་རལ་གྲིས་རང་

གི་སོ། །མི་གཙོད་དེ་བཞིན་སོར་མོ་ནི། །རང་ལ་རེག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། །དེ་འགོག་པ་ལ། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བསྟན། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། །བརྟའ་བྱེད་པར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་དེ་དག །ཅེས་པ་ནས། ཐ་དད་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་མདོན་སུམ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་པར། གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་གསལ་བར་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ཀུན་འགྲོ་གཞན་རྣམས (༨༣བ) མི་གསལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཚེ་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་འགྲོ་གཞན་རྣམས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་རྣམས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྤྱིར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རམ། བློ་ཞེན་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཅིག་ཚེ་གསལ་བས་སྒྲིབས་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།།

༄ བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བསྟན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།

བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་བརྡའ་བྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བདེ་བའི་བརྡའ་ལ་མ་བྱང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བདེ་བའི་བརྡའ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁ་ནང་ལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ནང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པའི་རིག་པ། རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱའི་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱི་དོན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོག་པ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་བསྡུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། །མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ་ཟེར་ན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན། །སྤྱི་མཚན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་།། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ། རྟོག་པ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། །ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ (༡༩ན) ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན།། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་སོང་། །དེར་ཐལ།། དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཚད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཐལ། ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པ་དེས་སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་མ་རྟོགས་

པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེས་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ལོག་ཤེས་དེ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། །དེར་ཐལ། དེ་ལོག་ཤེས་དེས་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ལོག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

༈ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། །བདེ་བ་ལ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་བརྡའ་བྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཁྱོད་དེ་ལྟར་ནུས་ན་བརྡའ་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་དེའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ། རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། འཛིན་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། །འཛིན་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ (༩༨བ)དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་བདག་རིགས་གྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་མྱོང་བྱེད་ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་པར་གྲུབ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་དེ་གྲུབ་ན། དེ་རང་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བ་དང་། རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ཕྱི་མ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་རང་གི་དངོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་རེ་དང་། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་རེ་ཡོད་པ་ལས། སྔ་མ་གཟུང་རྣམ་དང་། ཕྱི་མ་འཛིན་རྣམ་དུ་འཇོག་གོ།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་རིགས་པས་ཁེགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལས་རྫས་གཞན་

པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་རང་རིག་གིས་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་དངོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་རང་གི་དངོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྟེང་གི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དུ་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་རང་གི་དངོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དེའི་གཟུང་རྣམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཤེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།(༧༥ན)བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དུ་ཐལ། རྩ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་དེར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༄ གཅིག་ཚོ་གསལ་བས་སྒྲིབས་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པའི་རྣམ་རིག །གཙོ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རིག་པའི་བློར་དམིགས་པ། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་གཟུགས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་རིག་ཏུ་ཐལ། རྩ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་གཟུགས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཟུགས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ།

ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། །ཁྱོད་གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། ཚོར་བ་དེ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་རྣམ་རིག །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་རིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། (༤༥བ) རང་མཚན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཀྱི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཀྱི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །དང་པོ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་གཉིས་པ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་པ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དང་པོ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་སེམས་བྱུང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས

པ་དེ་རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་དེ་ལ་འཇུག་སེམས་དྲུག །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཉོན་ཡིད་དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ང་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ཐ་སྙད་དུ (༤༨ན) རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རྒྱུད་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉོན་ཡིད་

འཁོར་བའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་བ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བ་གང་ཞིག། འཇིག་ལྟ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དངོས། འདོད་ན། ཤེས་རྒྱུད་རྫས་ཐ་དད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བྲིས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ང་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ང་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ང་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མར་འབྱེད་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ང་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

འདིར་དོན་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ། །འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན། །ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སློས་མི་རིགས་པར། བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་ན་ཡང་། ཞེས་སློས་རིགས་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། བསྟན་བཅོས་འདིར། ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །བྲིས (༤༨བ) པ་ལ་ཁོན་ན་རེ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་བྱུང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་དེས་ནི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐབས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཆེས་གསལ་བར་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ཀུན་འགྲོ་གཞན་རྣམས་དེའི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བློའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགྲོ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བར་རྟོགས་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་བཤད་པ་དང་། སེམས་བྱུང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྣམ་རིག་ཏུ་དམིགས་པ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ནི་མེད་དེ། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་གང་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། དུས་དང་། རྫས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་

གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་གཉིས་རྫས་ཀྱི་ཚ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར (༨༧ན) ཡང་། མཛོད་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས། །དོན་གཅིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། །རྟེན་དང་དམིགས་པ་རྣམ་བཅས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་སེམས་བྱུང་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པར་དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེ་ན་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཡོད། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག །རྩ་ཉོན་དྲུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ནི། ཚོར་འདུ་སེམས་པ་རེག་

ཡིད་བྱེད། །འདི་དག་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ལྔ་པོ་
དེ་ལ་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཙོ་སེམས་ཀུན་གྱི་
འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་
ཡང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་
སོགས་ལྔ་པོ་དེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའོ། །ཡུལ་ངེས་ལྔ་ནི། འདུན་མོས་
དྲན་ཏིང་ཤེས་རབ་སྟེ། །འདི་དག་ཡུལ་ངེས་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། ལྔ་པོ་དེ་ལ་ཡུལ་ངེས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ནི། དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། བཏང་སྙོམས་
བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །རྩ་བ་གསུམ་རྣམ་མི་འཚེ་དང་། །བརྩོན་
འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགེ་ལས་བྱུང་།།ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་
ལ་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་དང་ཀུན་སློང་ཅི་
རིགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་རྒྱུད་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཉོན་དྲུག་ནི། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་
རྒྱལ་དང་། །མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་སྟེ། །དྲུག་པོ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་སོ།
།ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དྲུག་པོ་དེ་ལ་རྩ་ཉོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་
ཡོད་དེ། སེམས་རྩ་བ་ནས་ཉོན་ (༤༧བ) མོངས་པར་བྱེད་པའམ།
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ནི། ཁྲོ་དང་འཁོན་འཛིན་འཆབ་པ་དང་།།

ཆེག་དང་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་རྒྱུ། །གཡོ་རྒྱགས་རྣམ་འཚེ་ངོ་ཚ་མེད།།
ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་རྒོད་མ་དད་པ། །ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྗེད་ངས་དང་།
ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་པར་གཡེངས། །ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སོ།།
ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལ་ཉེ་ཉོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། །སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་འགྱུར་བཞི་ནི། རྟོག་དཔྱོད་གཉིད་འགྱོད་གཞན་འགྱུར་བཞི། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཞི་པོ་དེ་ལ་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་སློང་གི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་དུ་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བློར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བློར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མཐོང་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བློར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྔར་བཞིན་འཕེན། ཞེས་ཟེར་རོ།།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ།

༄། བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འབྱོར་ཤེས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་ཅིང་ཡོད་ནའང་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྔར་བཤད་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། འདོད་འཇིག་མྱ་ངན་གྱིས་རླབས་དང་།། ཞེས་སོགས་གསུངས་། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་སྔར་བཤད་དངོས་པོ་བཞིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། བཞི་པ་བྲལ་ (༨༢ན) བྱ་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། ཤེས་གང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན།། ཞེས་སོགས་གསུངས།།

༄། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྤྱིར་བཤད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་ཟེར་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ།།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་
རིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
ན་རེ །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་།
རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་
འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན།
རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་།
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་
དོན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པར་ཐལ་ལོ།།

༈ གཉིས་པ་རང་ (༨༢བ) ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་ལ། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འཕགས་ལམ་ཆོས་ཅན། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་

ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཞེས་སོགས་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་
ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་སོགས་སྐྱོར་བའི་རྟགས་དེ། རང་
ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། །གཉིས་པ་ནི། རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ། རང་
རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་
གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁོ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་མཐོང་
ལམ་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། བྱུང་
ཟིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། འབྱུང་
འགྱུར་གྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། །བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ།
ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་ཟིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་རང་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་ཀྱི་
མཁྱེན་པ་སྔ་མ་གཅིག་གིས་ཀུན་སློང་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་པ་
གང་ཞིག །དེ་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་བྱུང་ཟིན་གྱི་སངས

རྒྱུས་འཕགས་པ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། གོམས་རྐྱེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་བློ་འབྱུང་སྟེ། རྟེན་བརྟན་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་ལུས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་སྐྱུར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ (༤༤ན) ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།

མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་དེ་རང་ཉིད་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

༄ ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །ཞེས་སོགས་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག །རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། འོ་ན་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་དོན་གང་། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རུང་བ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་དེའི་མིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་དང་། །དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་མིང་དྲན་ནུས་པ་གཉིས་རྟོག་པ་དེའི་ངོར་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་རྟོག་པ་དེས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རུང་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། གཉིས་

པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ།།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ།

༄ གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་སོགས་གསུངས། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་དུ་མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་ནས་དེའི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་འཆད་པ་ལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། །གཉིས་ (༤༤བ) པ་སྟོན་པ་ལ། དབང་སྐྱེས་མིན་པར་གྲུབ་དོན་དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བཤད། །ཅེས་འདི་གསུངས།།

༄ མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐོག་

མ་མེད་པའི་འབྲེལ་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་རྒྱུས་འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ། །དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་རྒྱུས་འབྲེལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། །མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འབྲེལ་པར་མ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་

མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས (༡༠༠ན)། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གསུམ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འཁྲུལ་ཤེས་དོན་གཅིག་གོ།

༄ གཉིས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ། ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟོག་པ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟོག་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ། དྲན་པའི་རྟོག་པ། མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དྲུག་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་སྟེ་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་མདོར། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ

དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། འདས་པའི་དོན་དྲན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་གྱིས་བསླད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པོ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན། བརྡ་དྲན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གསུམ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་སྟེ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེ་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དོན་གཅིག   གཉིས་པ་དེ་དང་བརྡའ་དྲན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་དེ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པར་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བཤད། །

(༡༠༠བ)ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་གི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟོག་བྲལ་གྱི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དྲུག་བསྟན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པའི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟོད་གཞི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་པོ་གཉིས་དང་། དང་པོ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་མ་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༄ གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་ཡིན་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།།

མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ།

འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༄ གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག །འབྲས་རྟོག

གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག
།རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་མདོར་
བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་
པ་ལ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་སྨོ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་
གསུངས། དེ་ཡང་ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པར། ཚད་མ་
ཡིན་ན། མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ན། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་
བར་དུ་ཆོད་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དང་དེས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་དེ་
གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
བླང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་
ལེགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོང་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་
ཉིད། བློ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་ནས། ཚད་མ་
གྲུབ་པའི་ལེའུའི་གཞུང་ལྷག་མ་ཀུན་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་
ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་ཚད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆ་ལ་འཇོག་ལ།
དོན་དེ་ཉིད་ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོར་
བསྟན་ནས། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་
ཀྱིས་ (༡༠༡ན) རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་
པའི་ཐད་དུ། ལྟས། །འདིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ནི་གཉིས་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་

དོན་ཅེས་བྱ་བ་ཆོད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། །ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་དང་། །ཚད་མ་རྒྱན་ལས། ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ།། ཚད་མ་མདོར། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།། འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ།། བྱ་བ་མེད་པའང་མིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། །བྱ་བ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཉེ་བར་བླངས་ནས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ། རྒྱུའི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། བྱ་བ་མེད་པ་འང་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས། །རྩ་འགྲེལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ་འདིར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། འདིར་ཡང་གཞན་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འགོག་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཇོག་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བྱེད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར། ཞེས་སོགས་ཚིག་བཅད་

གཅིག་གསུངས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ཉམས་མྱོང་ཙམ་དུ་ནི། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ལ་བྱ་བ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞིའམ་ལས་ཡིན་དགོས་པས། དེ་ལ་ལས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རྩོད་པ (༡༠༡བ) སྤོང་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཉམས་མྱོང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གང་ལས་འཕྲོས་ན། གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་སྒྲུབ་བྱེད། །ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཉམས་མྱོང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། ཧེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་ལས་དོན་རྟོགས་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ན། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་རྒྱུ་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། དེར་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས་། གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར།། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་སྟོན་པ་ལ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག །ཞེས་སོགས་གསུངས།།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གཞལ་བྱ། དོན་འདྲ་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་འབྲས་བུ། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གཞལ་བྱ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་འབྲས་བུར་བྱས་པའི

ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཇོག་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་ལ། གཟུགས་ཚད་
མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
ཆོས་ཅན། གཟུགས་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུགས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།།
 གཟུགས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་
ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟླ་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ། །ཁྱོད་ལ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ ཁྱོད་ཟླ་གཉིས
དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ (༡༠༢ན) ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཁྱོད་ལོག་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་གཉིས་མེད་པར་
ཐལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞག་མི་ཐུབ་
ཏོར་བ་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཟླ་བ་བཅུ་
གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་
དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་
ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་རྣམས་སྔར་ལྟར་ལ། །གཟུགས་དངོས་སུ་

རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཟེར། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཞེས་སོགས་དེར་ཐལ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་སོང་། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་ མར་ ཐལ། འདོད་ པའི་ ཕྱིར། ཁྱབ་ པ་ ཁས། ཁ་ ཅིག་ ན་ རེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཟེར་ན། གཟུགས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཞེས་སོགས་དེར་ཐལ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།།

དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།

གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་ཐལ།། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ (༡༠༢བ) ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ། རྩ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་བོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚད་མ་དང་། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཚད་མ་གང་རུང་དུ་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་ན། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་བོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།

ཁྱོད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །ཚད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། གཟུགས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མ་ཁྱབ་མཚམས་བར་པ་ལ་གཟུགས་དང་སྦྱར་
ནས་དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གང་རུང་
གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་
སུ་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་
དངོས། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བཅད་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་
བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ
འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར་ན། གཟུགས་མ་རྟོགས་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཞེས་
སོགས་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། །དེ་ལ་མངོན་གསུམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་གཟུགས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་སྟེར་ལྟར་ལ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ (༡༠༣ན) གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུ། ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ།། གཟུགས་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལ། གཟུགས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། །ཚད་མ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཟེར་བ་དང་། ཚད་མ་ཡིན་ན། །རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། གཟུགས་འཛལ་བའི་

ཚད་མ་དེ། གཟུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་
གི་འཛིན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
འགལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་
འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་
འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། འབྲས་བུ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་
མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་ལོ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛལ་བའི་ཚད་
མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། །དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་
ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྨྲ་བ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་དེ་
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་

གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ (༡༠༣བ) ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །ཟེར་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་དེ་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། ཚད་མ་དེ་ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། །རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་

གསུམ། །གཞན་ཡང་། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེར་སྣང་བ་གང་ཞིག །གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། །མ་རིག་གིས་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ལ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེའི་སྣང་ཚུལ་དེ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་ན། དེ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་ན། དེ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་གཟུགས་སྣང་བའི་ཚུལ་དེ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་ལ་གཟུགས་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་ཚུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ (༡༠༨ན) ཚད་མ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། །འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ འདོད་པའི་ཕྱིར། །མ་ཁྱབ་ན།།

དེ་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཞེས་སོགས་དེ་དེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་གཞུང་འདི་གཙོ་བོར་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་རྣམ་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་

དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་སླའོ།།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་ཞེས་སོགས་ལ། །བྱ་བ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི། འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དངོས་སུ (༡༠༩བ) རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཚད་འབྲས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་བསྡུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་གི་དངོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བ་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ། ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་གཞལ་

བྱ། གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་འཇོག་ཅིང་དངོས་རྟོགས་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་འཇོག་ཅིང་། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་བཞིར་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་འཇོག་ཅིང་། ཡིད་མངོན་སོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ནི་རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་དཔག་ཏེ་བཞག་པར་བྱའོ། །སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས

བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་། །རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་དཔག་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་ལེའུ་འདིར་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟོགས་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། འདིའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས (༡༠༥ན) ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་།།

བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ

ཤར་ནས། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་དངོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། །དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་

ཚད་མ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ངེས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ངེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཡི། བློ་ནི་ཁས་ལེན་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སེམས་ཙམ་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ངེས་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྔར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཁོ་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། །ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཆོས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །དངོས་རྟོགས་ཀྱི་(༡༠༥བ) ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཞེས་སོགས་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་

དེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བློ་བུར་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱུས་འཕྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོགས་དེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྔར་བཀག་ཟིན།།

གཞན་ཡང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས། བློ་བུར་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱུའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཕྲུལ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། དེས་འཕྲུལ་བར་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བློ་བུར་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱུས་འཕྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འཕྲུལ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་
(༢༠༤ན) ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མཚམས་དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བློ་བུར་གྱི་
འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་
ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
རྟགས་དེར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །མ་ཁྱབ་མཚམས་གཉིས་
པ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་
དབང་གིས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བར་ཐལ། མ་ཁྱབ་མཚམས་
དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་
འཁྲུལ་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། མ་རིག་གིས་བསླད་བདག་ཉིད་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་མ་
ཁྱབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེའི་དངོས་
ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་རྟོག་དང་

པོའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཡང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་དགག་བྱའི་གཙོར་བྱས་ནས་བཀག་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་དེ་ཉིད་རྫས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཞེས་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་གཞུང་འདི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་ (༡༠༨བ) བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག

དང་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །གཅིག་ཤོས་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་གཞུང་འདིས་ཚད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་ན། འབྲས་རྟོག དང་པོའི་གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་། གཞུང་དེ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་དུ་ཐལ། གཞུང་དེས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་དུ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་མི་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དང་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ཁོ་ཁོ་རང་

དུ་ཐལ། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དང་། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དང་གཞལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དང་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དང་འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། །དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་གསུམ་གྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།། ཟེར་རོ།།

འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༈ གཉིས་པ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་

ལ། ཚད་མ་མདོར། ཡང་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་སྟེ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་དང་། དེའི་ (༡༠༧ན) རང་འགྲེལ་ལས། །ཤེས་པ་ནི་འདིར་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེས་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ།།

སྣང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་གསུངས། རྩ་འགྲེལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱི་དོན་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ། ཕྱི་དོན་རིགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། དེས་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག །ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཟེར། །འོ་ན། ཕྱི་དོན་རིགས་པའི་དོན་རིག་དེ་གང་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སྔྲ་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དེ་དེ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེས་ཕྱི་དོན་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་གང་ཡིན་ཅེས་དྲིས་པས། ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། དོན་རིག་གང་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། །དེ་ཡང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་རིག་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག །ཞེས་སོགས་གསུངས་། གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ལ། དེ་མྱོང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་

གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཞེས་གསུངས། ཚུལ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྨྲོང་བ་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས།།

༄ རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་གང་གིས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་ཀྱིས་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་སྟེང་གི་རགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གཏད། དེའི་སྟེང་གི་རྟུལ་ཕྲན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གཏད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། རགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ལ་དེར་རགས་པ་ཤིང་བུར་སྣང་བ་གང་ཞིག་དེའི་སྟེང་གི་རྟུལ་ཕྲན་རྣམས་རགས་པ་ཤིང་བུར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

༄ དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས （༡༠༧བ） གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། །དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་ཡིན། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་རིག་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་

གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་པའམ་གཞན་གྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །གཞན་གྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཅིང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་གསུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ།

འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་འབྲས་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་འདོད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་དེ། རང་རིག་འབྲས་བུ། ཞེས་
པའི་རང་རིག་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རིག་པ་ལ་རང་རིག་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་དེ། དེས་
ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་
གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་
ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཐལ།
འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ།
མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་ (༡༠༤བ) ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།
ཁྱབ་དེ། །གཞུང་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་
དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཡིན་ན། དེས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་

ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག །དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། །དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ།།

༄ དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངག་དོན་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་ན་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་རང་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་ཞིང་རང་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཕྱིར།།

༄ མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ་ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་

ཐུར་ཐུས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གཞུང་འདིའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཐལ། །སྐྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན་ (༡༠༨ན) དུ་བཟུང་ནས་སྔར་ལྟར་འགོད་དོ་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཐུང་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྔར་བཞིན་ལ། །ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་འཕེན་ནོ།།

༈ རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་ཐུར་ཐུས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ

གཞག་འཐད་དེ། རང་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཁོ་ན་རེ། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། །མ་ཁྱབ་བོ།།

འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༄ འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཚད་མ་མདོར། །གང་ཚེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །ཚད་མ་དང་ནི་དེ་ཡི་འབྲས།། འཛིན་དང་རྣམ་རིག་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས།། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་གསུངས། རྩ་འགྲེལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི། ཅེས་པ་ནས། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་པའི་བར་གསུང་། དེ་ལ་ཡང་། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཚད་མའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བསྟན་ནས། དེར་མ་

ཟད་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རིག (༡༠༩བ) པ་འབྲས་བུར་རིགས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རིག་པ་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འབྲས་རྟགས་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དགོས་པ་བཅད་པ་ལ། དོན་འཛིག་དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་དང་འདྲ་འམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། བློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།།

༄ ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་

གཟུགས་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། །མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པ་འབུད། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་

བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། །དམ་བཅའ་འཐད་པར་འགྱུར།
འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་
པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་
གསར (༡༡༠ན) དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་ཡིན་
ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླའོ།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་།
མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་དང་པོའི་དོན་ནི། མདོ་སྡེ་
པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཤེས་
པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་
བུར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའམ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག།
ཕྱི་མ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་དགོས་པ་
ལས། དེ་ལྟར་མ་གཏད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏད་ན་གཟུགས་ཡིད་དུ་
འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་
བུར་ཞེ་ན། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་

རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་དང་། གཟུགས་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གཏད་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་དེ་ལྟར་གཏད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀར་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་རིགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཙམ་ཚད་མར་རིགས་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། །མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་།།

མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་ (༡༡༠བ) རྣམ་པ་ཤར་ནས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་

སུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ།
འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་བོ་ནས་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བའི་
དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་
བོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །རང་ཡུལ་གྱི་
རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཁོ་བོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་ན།
དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་
ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཕོ་ཕོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་དེ་འདྲའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། །གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡང་ཡིན་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕོ་ཕོ་རང་དུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། །མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། (༡༡༡ན) ཁོ་ན་རེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། །མདོ་སྡེ་པས་ཁས་

མི་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། དེས་ཁས་མི་ལེན་པས་མ་ཁྱབ། དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་མ་ཁྱབ། དེར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། །མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྔར་གྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྔར་གྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་

ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། །མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།།

དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། །ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས (༡༡༡བ) ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་དེས་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་དེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། དེས་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེས་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། འདིའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །མདོ་སྡེ་པས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །དེས་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཚིག་མཐའ་དག་དེ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཚིག་མཐའ་དག་དེ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་སོགས་དེ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་རོ།།

༈ བཞི་པ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་རིག་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་མཛད་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་

པ། སླར་ཡང་མདོ་མཛད་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་པ་ལ། ངེས་པར་བློ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།།

དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྒྱུ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས། །དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངེས་པར་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། །རང་གི་བདག་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ལར་མི་ (༡༡༢ན) སྐྱེ་བ་སྲིད། །རིས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྐྱེན་གཅིག་ཡོད་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པ་ན་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག །ཞེས་སོགས་གསུངས།

ལྷན་གཅིག་དམིགས་ངེས་བཤད་པ།

༄ ངེས་པར་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤོང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དང་དུས་མཉམ་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཁྱོད་དམིགས་

བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་དེ་རྫས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

གཞན་ཡང་། སྔོན་པོ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །རྒྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མས་ངེས་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་

ཟག་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གོང་དུ་འདོད་པ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་རྟགས་དེར་ཐལ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟུར་དང་པོ་འདྲ་བ་ལ་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི (༡༡༢བ) ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྔོན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་མ་ཁྱབ་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མའི་རྫས་རྒྱུན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟུར་དང་པོ་སྔར་བཞིན་ལ། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ན། ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ། །ཁྱོད་

འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་ན། ཁྱོད་
དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ། དེའི་མཚན་ཉིད།
ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟུར་དང་པོ་ལྟར་བཞིན་ལ། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྫས་སུ་སྐྱེས།
གཅིག་ཤོས་དེ་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ། དེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་ཚད་
མ་དང་དུས་མཉམ་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་
པོ་དེ་དང་། གཉིས་པ་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
གང་ཞིག །མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་
མ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་
དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོན་པོ་
དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་

དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ བུམ་ པར་ སྣང་ བ་ ཆོས་ ཅན། དེར་ ཐལ། དེའི་ ཕྱིར། མ་ གྲུབ་ ན།། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་
(༡༡༣ན) རེ། དེ་འདྲའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ རྟགས་ འགོད་ པ་ སྐབས་ སུ་ བབ་ པའི་ གང་ ཟག་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་མདོ་སྡེ་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ། ཚུལ་སྒྲུབ་པ། འགོད་ཡུལ་གྱི་རྩོལ་བ་ངོས་གཟུང་བ། བཀོད་པའི་དགོས་པ་དང་བཞི། །དང་པོ་ནི།། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ཡིན་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། དེ་ལ་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བཞིན། དེ་ལྟར་ཡང་། ངེས་པར་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་

དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དང་དུས་མཉམ་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཁྱོད (༡༡༣བ) དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཁྱོད་དམིགས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས། ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཁྱོད་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བ།། ཞེས་སོགས་དང་། མྱོང་བ་མེད་པར་དོན་འགའ་འམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དང་དུས་མཉམ་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཞེས་སོགས་རྟགས་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་དེ། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། རྫས་གཞན་ཡིན་ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། རྫས་གཞན་མ་

ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར། རྩ་བའི་སྦྱོར་བ་དེ་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྩ་བར་འདོད་ན། སྔོན་པོས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོན་པོ་དང་(༡༡༨ན)སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་དུས་

མཉམ་ཐ་དད་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་མཚན་ཉིད་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཞིག །མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོན་པོའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྔོན་འཛིན་ཚད་མའི་དུས་སུ་སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་སྔོན་པོ་དམིགས་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། །དེའི་དུས་སུ་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་དེ་ཁོ་རང་གི་དུས་སུ་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། །རྟགས་སླ། ཟེར་ན། དངོས་པོའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་རང་གི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་བྱ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་དུས་ཡིན་དགོས་

པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུའི་དུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འགོད་དགོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། །དེ་ལྟར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། །ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ།།

༄ གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དམིགས་པ།། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་(༡༡༤བ)དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་དེ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་དུ་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་

རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། །འདོད་ན།། གཟུགས་དེ་ཁོ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་གཏོད་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། །གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཁོ་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། ཞུས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། དེའི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཐལ་ལོ།།

༄། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་།

མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དམིགས་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དེའི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། དེའི་ནུས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་གཟུགས་དེ་དེའི་དམིགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། རྐྱེན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་མིན་གྱི་དེ་ལ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱིས་སྒྲས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་སྟོན་ (༡༡༥ན) པ་ན། དམིགས་པ་བརྟགས་པ་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྐྱེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་གཟུགས་དེ་དེའི་དམིགས་པ་བཏགས་པ་བ་དང་། རྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ན་

ནུས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་བར་དམིགས་པ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་བུའོ།། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྔོན་བ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པར་དམིགས་པ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན། གཟུགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོ་སེར་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན། སྔོ་སེར་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་རང་

ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་རྟོགས་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ （༡༡༥བ） པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། །ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་སྨྲས་པ། མངོན་སུམ་ལེའུའི་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་མཆོག

།མངོན་གྱུར་ལ་སོགས་གནས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་གསུང་།
།མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་བྲིས་པའི་དགེ་བ་འདིས། །མངོན་པར་སངས་

རྒྱས་སྨྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག། །།མངོན་སུམ་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་ཤཀྱི་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དགྱེས་བཞིན་དུ་སྩལ་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དམ་པ་དེའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨོ་ཁ་ཕྱེ་བའི་རིགས་པ་སྨྲ་བ་བསྟན་པ་དར་བཟང་གིས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། །།བཀྲ་ཤིས།།

༄༅། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞན་དོན་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔག་ཡས་བློ་གྲོས་གཏེར་གྱུར་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ངུར་སྨྲིག་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། །རྨད་བྱུང་མཛད་པས་སྐལ་བཟང་ཚིམ་མཛད་པ། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད། །གཉིས་པ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ།

གཞུང་སྤྱིའི་བསྡུ་བ་བཤད་པ།

གཞུང་སྤྱིའི་བསྡུ་བ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ་འདིར། །གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲུབ་ངག་གི་ཤུགས་ཀྱི་གོ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ། །ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །མངོན་སུམ་དོན་

དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་ (༡ན) བརྟེན་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། །དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འདིར། སྒྲུབ་རྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། ཅེས་པ་ནས། དམ་བཅའི་དོན་དུ་འཐད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པ་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། དེར་སྣང་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོགས་དོན་གྱི། །སྔོན་དུ་དེར་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འདིར། གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། ཞེས་པ་ནས། མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། ལེའུ་འདིར་སྒྲུབ་ངག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་དང་པོར། དཔེར་ན་མི་རྟག་ཉིད་བྱས་པའམ། མ་བྱས་པས་ན་མི་འཇིག་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེའུ་དང་པོར་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་བསྟན་པས་ཚུལ་གསུམ་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། (༡བ) ལེའུ་དང་པོར་སྒྲུབ་ངག་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་མ་བསྟན་པས་འདིར་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

དེ་ཡིའུ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིའུ་དང་པོར་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་བསྟན་པས་ཚུལ་གསུམ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་བསྟན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིའུ་དང་པོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་མ་བསྟན་པས་འདིར་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིའུ་འདིར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིའུ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིའུ་དང་པོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་པ་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄ གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་གི་མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ། དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ (༣ན)། རབ་གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། །གཉིས་པ་

སྟོན་པ་ལ། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་ཕྱིར་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ན། མངོན་སུམ་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། རྗེས་དཔག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལེའུའི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་བཤད་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ནའང་། དེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྔར་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་ཟིན་ནས་འདིར་མི་འཆད་ལ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལེའུའི་གོ་རིམ་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་སྔར་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་ཟིན་ཅིང་། དེས་ན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཉིད་ལུས་པས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལས། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གཞན་དོན་ལེའུ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རང་ (༣བ) གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལས། དེ་སྔར་བསྟན་ཟིན་པས་དེ་ལྟར་ན་མི་འཆད་དོ། །གོ་རིམ་བཟློག་པའི་དགོས་པ་ནི་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལུས་པས་དེ་

འཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་ན་རེ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི། མཆོད་བརྗོད་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིར་དང་པོར་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུངས། དེ་རྗེས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་དེ་རྗེས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་དོན་ལེའུའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་དོན་ལེའུ་དེ་རྗེས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་གཞན་དོན་ལེའུའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་པ་ཡང་རིགས་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མངོན་སུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན་མཆོད་བརྗོད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དེ། ཚད་མ་རྒྱན་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་དེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སྟོན་པ་ན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད་ཅིའི་ཕྱིར། རང་གི་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་དག་ཕྱིར་

ཞེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་ངེས་པར་འདོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཉེར་བཞི་བེམ་པོ་དང༌། ཉེར་ལྔ་པ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་རིག་པར་འདོད་ལ། ཉེར་བཞི་པོ་བེམ་པོར་སྒྲུབ་པ་ན། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་ (༤༥) དེ་ཙམ་ལྔ་བཞིན། བློ་དང་བདེ་བ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགོད་ཅིང༌། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་དེའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་ཅིང་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པ་ན་གཞན་གྱི་ལུང་དང་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་དེའི་ཁྱབ་འབྲེལ་གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། རང་གི་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སློས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། དེ་སྐད་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག །ཅེས་པ་འདི་གསུངས། །གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་སྟོན་པ་ལ། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ

བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ལ། དེར་ནི་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། རང་གིས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རང་རྟོགས་གང་ལས་བྱུང་གྱུར་པའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད། ཅེས་སྟོན་པ་ལ། སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །དེ་དག (༤བ)གི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཁྱེད་རང་གི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེ་བྲག་པའི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བར་འཕངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས། སློབ་དཔོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་

བཀོད་ནས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བར་འཕངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིས། ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ། །ཞེས་པ་འདི་གསུངས། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ལ། གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་ཕྱིར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། འགོག་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་གསུངས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པའི་གསལ་བ་གཅིག་དང་འདྲེས་པ། རྣམ་པར་མ་བཅད་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་དང་ལྡན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྣམ་ངེས་སུ། རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐལ་འགྱུར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ (༄ན) གཏན་ཚིགས་བཀོད་པའི་བྱེད་ལས་དང་། ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་བྱེད་ལས་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་སློས་པའི་དགོས་པ་འཆད་པ་ལ། དོན་སློས་དེ་ནི་སྒྲ་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་

གསུངས། དེ་ཡང་། དེ་སྐད་ཕྱིར་བདག །ཅེས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་དུ། རང་གི་མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནས། དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། དོན་སྨོས་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟས། དེ་ལྟར་བདག་གི་མཐོང་བ་སྨོས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི།། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ། རབ་གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། དོན་གྱི་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་རང་གི་མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རབ་གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་དང་། གཞན་སྡེ་རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་རང་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གྲུབ་ནས་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ན། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེ་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་ཅེས་འགོད་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་འདོད་པས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་

པར་བརྗོད་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། (ཡབ) དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་ན། དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་དེ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡང་མེད། དེ་ལ་དེ་རྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དོན་གྱི་དོན་རྟོགས།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལའང་ནུས་ཡོད་དེ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་མཚུངས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། །བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པར་དམ་བཅས་ནའང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རིགས་སྨྲའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་གིས་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རྩོད་ལན་དེ་རྣམས་འགྲེལ་མེད་ཀྱི་རྩོད་ལན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ལྟར་སྣང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་།། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ དེས་ན། དེ་སྐད་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག་ཅེས་པའི་

སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཞུང་འདི་གྲངས་ཅན་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འདི་གཞུང་འདིའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་གང་ཞིག །གཞུང་དེ་གྲངས་ཅན་པས་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། (༥ན) གྲངས་ཅན་པས་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་སྒྲུབ་ངག་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། དེས་དེ་བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གྲངས་ཅན་པ་དེས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་པ་དེས་དེའི་

རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག །དེས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། གྲངས་ཅན་དེས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་དེའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པར་དེའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །དེས་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། །སངས་རྒྱས་པས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་པ་དེས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ (༤བ) སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་

གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་
པར་དེའི་ལུང་གིས་གཞལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
འདོད་ན། དེའི་ལུང་གི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་
པར་ཁས་བླངས། སྒྲ་བྱས་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་
ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་
གྲུབ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་
འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ཆོས་གསུམ་ལྡན།། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐལ་
འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་
འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དེ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་ཁས་
བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་དེའི་
ཁས་བླངས་ཀྱིས་གཞལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
འདོད་ན། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་
ཅན་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་བོ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་
ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་
དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ། །ཟེར་ན། གྲངས་ཅན་དེས། གཟུགས་
སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་

དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་དེས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་བཞིན། བློ་དང་བདེ་བ་འདི་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། བློ་བདེ་ཡང་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རྟགས་ (༧ན) ཁྱོད་རང་གི་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲུབ་ངག་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། ཁྱབ་འབྲེལ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་ཅིང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁར་འཁྲིན་པའི་གང་ཟག་ལ། འོ་ན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་ངག་ལྟ་བུའོ། །ཟེར་ན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

ནི། རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད།། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་རྣམ་ངེས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། །སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། །དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། མ་བསྟན་མ་ཚང་ཡིན་པར་བརྗོད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ (༧བ) རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་འཇལ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་ངེས་ངེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་དེ་དེར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་མི་འགོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། །དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་
པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། (
ཉ) དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་
ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག །གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་
སྒྲུབ་པ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ནི་མིན་ཏེ། ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ་
བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་གསལ་
བར་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་
དམིགས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་གསལ་བར་བརྗོད་པའི་ངག་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་
གསལ་བར་བརྗོད་པའི་ངག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསལ་བར་བརྗོད་

པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་བློ་གང་། དེ་ནི་རྟོག་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་བརྗོད་དང་ཚུལ་ཅན་སྒྲ་དང་། རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ (༢བ) ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་བཀོད་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ། རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ངག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་གིས་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེས་སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྗོད་པ་གང་ཞིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་

གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་བཀོད་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ (༨ན) ན། །དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། །དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔར་གྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་མེད་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འགོད་པ་པོའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་རྣམ་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་རྣམ་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་འགོད་པ་པོའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒོལ་བ་རྣམ་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་རྣམ་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་དུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་འགོད་པ་པོའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་ངེས་པའི་རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་
(༩བ) མཚན་ཉིད། རང་འགོད་པ་པོའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྐྱོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་ངེས་པའི་དེའི་
རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཏེ། །རང་ཉིད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱས་
རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ། སྒྲ་མི་
རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲ་རྐྱོལ་ཡང་དག་གིས་བྱས་རྟགས་
ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྐྱོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་
པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་རྐྱོལ་ཡང་དག་གིས་དེའི་
རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྐྱོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པའི་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
སླ། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འགོད་པ་པོའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་རྐྱོལ་བ་རྣམ་དག་གིས་ཀྱང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ། དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དེའི་རྟགས་
ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྐྱོལ་ཡང་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་
གྲུབ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲ་རྐྱོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
(༡༠ན) སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། རང་ཉིད་ངེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དག །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤངས་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་མི་

རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། །བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་འགོད་པ་པོའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་བཀོད་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་ཡང་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་ཡང་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་བཀོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་སླ། །འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་དེ་ཡིན་པར་

ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འགོད་པ་པོའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཀྱང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ། དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ (༡༠བ)
དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ཚད་མས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་སླ། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་བཞི་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
འདོད་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་
ལྡན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱིས་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ།
སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ནི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་
རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔ་མ་སྔོན་
དུ་སོང་བ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་བློ་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ།
བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་
ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་འབྲས་ཚུལ་
གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་འབྲས་རྟགས་
ཅན་རྗེས་དཔག་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ལྟོ་ལྡིར་
ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ།
དཔེར་ན། གསེར་གྱི་དེ་ལྟར་ནུས་པ་བཞིན། ཟངས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ནུས་པ་

དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལས་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རང་གི་ཞེན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། །དེ་མེད་ན། ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ (༡༡ན) ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བུམ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བུམ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་

དག་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ། དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཐོས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་བློ་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་བཀོད་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་(༡༡བ)སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲ་བློ་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ངག་གང་ཡིན།

དེ་བློ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ངག་ཀྱང་ཡིན། དེ་དོན་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ངག་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་བརྗོད། །དེས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་དེའི་

རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དེའི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་བཞི་མཚན་དེའི་
(༡༢ན) གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་
དངོས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་
སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུགས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གཅིག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་
ཡང་དག་དེས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་
སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ན་མ་
བྱས་པས་ཁྱབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་ཁྱོད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཁྱོད་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁྱོད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་རྟགས་ (༡༢བ) ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འགོད་པ་པོའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་འགོད་པ་པོའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་རང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའིསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་སྐྱོན་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་གང་དུ་ཡང་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་རྣམ་བཞག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་སུ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པ་ན། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད།། ཅེས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ཞིག་བསྟན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་དེ་སྟོན་པ་ན། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན། རྣམ་ངེས་སུ་ཡང་། དེ་སྟོན་པ་ན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པས་ཏེ། ཞེས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་སྤྱི་མ་ན་རེ། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པར་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་འདིར་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༡༣ན) བསྟན་བཅོས་འདིའི་རང་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་

ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ན་རེ་འདིར་མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། །དཔེར་ན་མི་རྟག་ཉིད་བྱས་པའམ། མ་བྱས་པས་ན་མི་འཇིག་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསལ་བ་དེར་ཐལ། རྣམ་ངེས་སུ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཕྱིར། བདག་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ། ཕྱི་མ་ན་རེ། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་མཚམས་དང་པོ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།འདོད་ན། གཞན་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡི། གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དེ་རྗེས་དཔག་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རྗེས་དཔག་གསུམ་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞིར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཞུང་དེའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་

ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་གཞུང་དེས་ནི། བྱས་རྟགས་
ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་རང་གི་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་དང་།
རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་(༡༣བ)དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་
དཔེ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་
སུ་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་
ཏུ་དམིགས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་
བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ། སྒྲ་དང་བུམ་པ་གཉིས་
བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་ངག་
ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་
བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང

དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་སླ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་ (༡༨ན) བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ

དམིགས་པ། སྦྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་ཁྱབ་དེ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། རྗེས་ཁྱབ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱོད་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། རྗེས་ཁྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ཀ་བ་བཞིན། གཟུགས་ཀྱང་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར་རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་བརྗོད་བྱར

བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དེར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། དེར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་སྦྱོར་བ་སྔོར་གཅིག་ལ་ཡང་མཚོན། རང་གི་བརྗོད་བྱར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། དེར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ (༡༥བ) ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། དེར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྦྱོར་བ་སྔོར་གཅིག་ལ་ཡང་དེས་མཚོན་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱར་བསྒྱུར་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེས་རང་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། དེར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་བསྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཕྱོགས་ཆོས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་དེ་དེ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག (༡༥ན) ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་སོང་། བྱས་ན་རྟག་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན། གསལ་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་
སྦྱོར་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་
པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་
བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་
ཁོ་ན་ལ་ (༡༥བ) ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབུད། འདོད་ན་སོང་།
བྱས་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཟུགས་
བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་
ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་མ་
ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དངོས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་
སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་
བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་

པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབུད། འདོད་ན་སོང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་(༡༤ན) སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་

ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབྲུད། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་འདོད་པ་དེའི་

ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་མིན་པ་བྱས་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་ (༡༨བ) འདོད་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྩ་བར་

འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ། མི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མིན་པ་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་འབྱུད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཁེགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་པ་དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ (

༡༧ན) སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོར་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲུབ་ངག་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་ངག་དེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་ངག་དེས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་རྟག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །དེ་འདྲའི་ངག་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་གང་རྟགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟོན་པ་སྟེ་གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རིགས་སྒོའི་གཞུང་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་

གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དངོས་ཟིན་ལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཡང་གང་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དེ་གང་རྟག་པ་དེ་མ་བྱས་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པའི་རིགས་སྒོའི་གཞུང་འདི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དངོས་ཟིན་ལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག   ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། སྒྲུབ་ངག་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་ངག་དེས་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་ (༡༧ཁ) པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་ངག་དེས། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ཞེས་པའི་ངག་གིས་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟག་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པའི་རྣམ་པ་

ཤར་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་སྒྲུབ་རྟོག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ། དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན། ཟེར་ན། ཕྱི་མ་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། ཕྱི་མ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་གྱི་རིགས་པས་ཁེགས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ (

༡༢ན) ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེར་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཅིག་ཤོས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ། །ཟེར་ན། །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་

རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན་སོང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ (༡༨བ) ན། དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གནས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་

ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེའི་རྟགས་
ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་
ཟག་དེ་ལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་
ལས་ལོགས་སུ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་
འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །སྔ་མ་དེ་བཀོད་
པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱི་མ་དེའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་བཀོད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་སྔ་མ་དེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་
མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་
བཀོད་མི་དགོས། དེ་ལ་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་
ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དྲན་པ་
བསྐྱེད་པ་ནི།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་
གང་ཟག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་ (༡༩ན)སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་

ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་གང་རུང་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སློབ་དཔོན་སྔ་མ་དེ་བཀོད་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱི་མ་དེ་འགོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་འགོད་མི་དགོས། དེ་ལ་ཕྱི་མ་དེ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས (༡༩བ) དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སྔ་མ་དེ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྔ་མ་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་སློབ་དཔོན་ཕྱི་མ་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར་རོ།།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། རང་གི་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྟ་བུ། རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་རང་འགོད་པ་པོའི་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འགོད་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་ངེས་བཟུང་བ། བཀོད་པའི་དགོས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་འགོད་པ་པོའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་ངེས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་

སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་ (༡༠ན) དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད།། ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་རང་ལས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར།། ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཐིགས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་སྟེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག །རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པས་ན་སྒྲུབ་ངག་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་ན་རྟགས་ཚིག་དང་། སྔ་རྒོལ་ལས་གཞན་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ན་གཞན་དོན་དང་། རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ས་ན་རྗེས་དཔག་ཅེས་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག

ཡང་དག་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རིགས་ཐིགས་ལས། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་། མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་（༡༠༨）དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། །བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། རིགས་ཐིགས་ལས། དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་རྟགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟོན་པ་སྟེ། གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། །མཚན་གཞི་ནི། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་སྟེ། རིགས་ཐིགས་ལས། དེ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ

ནི་གང་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། གང་རྟག་པ་འདི་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གཅིག་དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དང་པོ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་རྣམ་དག་བཀོད་པ་བློའི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྟགས་ལས་ (༢༧ན) སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་བྱེད། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ

བློའི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གནས། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་གདན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་

བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོར་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས། དེ་རྗེས་དེའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་ (༢༧བ) སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དེ་ཁྱོད་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཁྱོད་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁས་བླངས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་མིན་ཡང་། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལྡན་པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན་རི་བོང་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། །བུམ་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ (༡༡ན) ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་དེ་
ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་
འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་
འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་ཚད་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཆོས་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཚད་མར་སོང་བའི་ག   ཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་འདྲ་བ་དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
ཚད་མར་སོང་བའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། ཟླ་
གྲོགས་བརྗོད་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་
སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཟླ་གྲོགས་བརྗོད་
རུང་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་
པ་བཞིན། རི་བོ་ཅན་ཡང་ཟླ་གྲོགས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་

ངག་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་ན། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་ (༡༡བ) བ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ' དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསྟན་ཕྱིར་

གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྟོ་མ་བཞིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཚུལ་(༡༣ན)གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
ཞེས་པ་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དངོས་པོར་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་སྔར་གྱི་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་ནས་འཕེན་ནོ།།
མ་ཁྱབ་ཚམས་སྔར་བཞིན་འཛིན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་དངོས་
པོར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར། དེ་
ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་
ཡིན་ན། སྒྲ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སྔ་མ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ན་རེ། མ་
ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
འདྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་
པའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རང་ལུགས་ལ་མ་
ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་

བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། སྒྲ་བཞིན། གཟུགས་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཚིག་ཟུར་གྱི་སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེའི་ (༢༣བ) རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེས་དེ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་

ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། །འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ངག་དེས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ངག་དེས་སྒྲ་བྱས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པར་ငེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། །བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། སྨྱུ་གུ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་གིས་སྒྲ་བྱས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པར་ཐལ། དེས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ (༢༩ན) ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བྱས་པ་བཞིན། དངོས་པོ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་

དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཞིན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བུམ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བུམ་པ་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་རྟགས་ (༢༩བ) ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་གང་ཞིག །བྱས་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་

སྟེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་རྟགས་སྦྱོར་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་ངག་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅེས་པའི་ངག་དེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་ངག་དེས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་ངག་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བྱས་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་དེས་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཞེས་པའི་ངག་དེས། བྱས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སོ།། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་གང་ཞིག །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག (༢༥ན) ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བཞག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བཞག་དགོས་པ་གང་ཞིག། དེ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་

མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ། ནམ་མཁའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་སོང་། དེར་ཐལ། (༢༥བ) དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། །དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན།

བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་རྟག་པ་མིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་མིན་པ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་རྟགས་དེར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་
ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ (༢༥ན) སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ན། བྱས་
ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔ་མ་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ངག་
རྣམ་དག་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ། གཞན་ཡང་། བྱས་
ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་
ངག་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་འདོད་མཚམས་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་
བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་
སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་བརྗོད་
པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་
མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཞེས་
སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་རྟགས་དེར་ཐལ། །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ (༢༨བ) དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་པ་སྔར་ལས་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་དང་། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་

རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ལ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་དང་། མི་རྟག་པ་མིན་ན། བྱས་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། །མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་གང་ཞིག །རྟགས་ཕྱི་མ་སྔར་གྱི་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་

ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག （ ༡༧ན ） དང་། མི་རྟག་པ་མིན་ན་བྱས་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་རྟགས་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དང་པོ་དེ་ཡང་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག རྟག་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྔ་མ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མ་དེའི་ངོ་བོར་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་ངོ་བོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེའི་རྟགས་ (༡༧བ) ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ངོར་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དེའི་ངོ་བོར་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་

ཀྱིས་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ སྒྲུབ་ ངག་ ཡང་ དག་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར། ཟེར་ ན། དེའི་
རྟགས་ ཀྱིས་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ སྒྲུབ་ བྱེད་ ཡང་ དག་ འཕེན་ པའི་ ཐལ་ འགྱུར་
འཕེན་ པ་ སྐབས་ སུ་ བབ་ པའི་ གང་ ཟག་ དེའི་ རྟགས་ ཀྱིས་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་
རྟགས་ ཡང་ དག་ འགོད་ པ་ སྐབས་ སུ་ བབ་ པའི་ གང་ ཟག་ ཏུ་ ཐལ། དེའི་
ངོར་ དེའི་ རྟགས་ ཀྱིས་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ རྟགས་ ཡང་ དག་ བཀོད་ པའི་ ཕྱིར་ ཏེ།
དེའི་ ངོར་ དེ་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར་ ཏེ། དེའི་ ངོར་ སྒྲ་ ཆོས་ ཅན། མ་ བྱས་ པར་
ཐལ། རྟག་ པ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། ཞེས་ པའི་ ཐལ་ འགྱུར་ གྱི་ འཕང་ བྱར་ གྱུར་
པའི་ དེའི་ རྟགས་ ཀྱིས་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ རྟགས་ ཡང་ དག་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ ན། དེའི་ ངོར་ དེ་ འདྲའི་ ཐལ་ འགྱུར་ ཆོས་ ཅན། ཁྱོད་ ཀྱི་ འཕང་ བྱར་
གྱུར་ པའི་ དེ་ ཡོད་ པར་ ཐལ། ཁྱོད་ དེའི་ རྟགས་ ཀྱིས་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ སྒྲུབ་ བྱེད་
ཡང་ དག་ འཕེན་ པའི་ ཐལ་ འགྱུར་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ ཟེར་ ན། ཆོས་ ཅན་ སྔོན་
ཅན་ གྱི་ ལན་ ནོ། །རྩ་ བར་ འདོད་ ན། དེ་ འདྲའི་ གང་ ཟག་ ཆོས་ ཅན། སྒྲ་
རྟག་ མི་ རྟག་ ཐེ་ ཚོམ་ ཟ་ བའི་ གང་ ཟག་ ཏུ་ ཐལ། འདོད་ པ་ དེའི་ ཕྱིར།
ཁྱབ་ སྟེ། གཏན་ ཚིགས་ ཐེ་ ཚོམ་ ལ་ བརྗོད་ ཕྱིར།། གསལ་ བ་ གཏན་
ཚིགས་ རྟེན་ མ་ ཡིན།། ཞེས་ གསུངས་ པའི་ ཕྱིར། འདོད་ མི་ ནུས་ ཏེ། སྒྲ་
རྟག་ པར་ བདེན་ ཞེན་ གྱིས་ འདོད་ པའི་ གང་ ཟག་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ ཏེ། དེའི་
རྟགས་ ཀྱིས་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ སྒྲུབ་ བྱེད་ ཡང་ དག་ འཕེན་ པའི་ ཐལ་ འགྱུར་
འཕེན་ པ་ སྐབས་ སུ་ བབ་ པའི་ གང་ ཟག་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། ཁ་ ཅིག་ ན་ རེ།
(༢༨ན) དེའི་ རྟགས་ ཀྱིས་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ རྟགས་ ཡང་ དག་ འགོད་ པ་

སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་འགལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། །འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེའི་ངོར་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་དང་འགལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་སོང་། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས (༡༨བ) རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་སྒྲ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དངོས་པོ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ། དངོས་པོ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ (༢༨ན) སྒྲུབ་ངག་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་དེར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དང་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་
བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་
རྣམ་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་
ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲུབ་རིགས་འགྲེ །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། །གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གི་
ངོར་བྱས་ན་མི་ (༢༨བ) རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ།
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་
ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པའི་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་པོའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་

གིས་དེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་འགོད་པ་པོའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་གྲོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་རང་གི་འཇོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དངོས། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།། དེ་རང་འགོད་པ་པོའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་གྲོལ་ཡང་དག་གིས་རང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་

རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་（ ༡༠༩ ）དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། དེས་བཀོད་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་བཀའ་དང་། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད། དེ་དང་རྟགས་སྦྱོར་རྣམས་དག་གི་གཞི་མཐུན་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཁྱོད་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་འཕགས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ (༣༠བ) ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀ་མ་བཀོད་པར་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བཀོད་པའི་དེ་འདྲ་བ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བཀོད་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། དེས་བཀོད་པའི་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་སངས་འཕགས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་བཀའ་དང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཁྱོད་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་སངས་འཕགས་ཀྱི་བཀའ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲུབ་སྟར་བཞིན། འདོད་ན་སོང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀ་མ་བཀོད་པར་དེ་གཉིས་སྟོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་ (༣༡ན) པས་བཀོད་པའི་དེ་འདྲ་བ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བཀོད་པའི་དེ་འདྲ་བ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བཀོད་པའི་དེ་འདྲ་བ་

འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་
འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་
དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དཔྱོད་ཤེས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
འཛལ་བའི་ཚད་མས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་ (༣༡བ)
ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཛལ་བའི་ཚད་
མ་དེ་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་
ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ་ཟེར་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དཔྱོད་
ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་།
དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་
ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཛལ་བའི་ཚད་

མ་དེ་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། སྔ་མ་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་། ཕྱི་མ་དེ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟགས་དེར་ཐལ། སྔ་མ་དེ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཞིང་། ཕྱི་མ་དེ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་སྐབས་སུ་མ་བབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་

དག་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ།།

ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ། (༡༢ན) དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བ་སྤྱི་

རྟག་དངོས་ཆ་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་
དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་
པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་འགོད་དོ། །ཟེར་ན། དེ་
འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་
ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་དེ།
བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་
འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན།
ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབུད། །ཁྱུས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན
རེ། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པའི་རྫུལ་
ཡོད། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར།
རྟགས་དེར་ཐལ། རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
(༣༢བ) འདིར་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཤེས་པ་
དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་ཀྱི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་
པའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་
སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར།

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་དང་། རང་གི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་འདས་པ་དང་། རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་འགོད། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱེ་བྲག་པའི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ཟིན་གྱིས་ཆོས་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཅིག་པོ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་

བོར། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་
མ་ལ་དོན་དམ་པར་ (༣༣ན) འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་
འགོད་དོ། །ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཐལ། སྦྱོར་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེ་བྲག་
པ་དེ་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་གིས་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་
མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་
ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་མ་མ་ཡིན་ན།
རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བས་ཁྱབ་
པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་དེ་དུ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་
དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བདེན་ཞེན་
གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་

ཕྱོགས་སྣང་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། ཟུ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་བཀོད་(༡༡བ)པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེ་བྲག་པ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་དུ་འབྲེལ་བར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་སུན་འབྱིན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག   །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ཚད་མ་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་སུན་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ན། རང་གི་ཞེན་དོན་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། སྒྲོད་པ་པས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་
བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ནུས་མཚུངས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་
གཅིག་གང་ཞིག །གནོད་པ་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག །ནུས་པ་
མཚུངས་ཕྱིར་གེགས་བྱེད་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། རང་གི་སྨྲས་དབྱུང་བྱར་གྱུར་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་ (
༣༨ན) སྣང་གི་ཞེན་དོན་སུན་འབྱིན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག །རང་ཉིད་
ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་
བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན།
རང་གི་སྨྲས་དབྱུང་བྱར་གྱུར་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་སུན་
འབྱིན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་
བཅའི་ཞེན་དོན་སུན་འབྱིན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། སྒྲ་རྟག་པ་སུན་འབྱིན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་
ངག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་

པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། །སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༣༨བ) རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ངག་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཚིག་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚིག་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལུང་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག   །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚིག་རྣམ་དག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་

སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚིག་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྨྲས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་
མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚིག་
རྣམ་དག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་དེ་ལ་སྒྲུབ་
བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་འདྲའི་ཚིག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་
ལྡོག་བྱར་གྱུར་པའི་ཁས་བླངས་ངན་པ་ལྡོག་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག།
དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྔར་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཁས་
བླངས་ངན་པ་ལྡོག་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་རང་གི་
བཅད་བྱར་ (༣༥ན) གྱུར་པའི་སློ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག།
དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྔར་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སློ་འདོགས་གཅོད་
ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དེ་འདྲའི་སློ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་ནུས་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་དེ་གཅོད་
མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཡུལ་སུན་འབྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བ་ནི་

ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་སུན་འབྱིན་ནུས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་འཕངས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དབལ་བཞོམ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་དཔལ་གཞོམ་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག །དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྔ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དབལ་གཞོམ་བྱར་གྱུར་པའི་ཞེས་སོགས་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་དངོས་སུ་དབལ་གཞོམ་ནུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་ནུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་རྟག་པ་སུན་འབྱིན་ནུས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་རྟགས་སྟོན་པའི་ངག །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་པའི་ངག ཁྱོད་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་པའི་ངག་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་རྟགས་སྔོན་པའི་ཐལ་ངག དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༣༥བ) ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་བློ་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དེའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་དེའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་མི་འབབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ལ་བསལ་བ་མི་འབབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་ཚད་བསལ་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་རྟགས་སྔོན་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

ཁས། ཟེར་བ་ལ་སྔ་མ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་མི་འབབ། དེ་ལ་ཚད་བསལ་ཡང་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་དངོས། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཤིང་ །རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ། རང་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དང་། འཕེན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་ངག །རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ལ་རང་གི་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བ། རང་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དང་འཕེན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་ངག། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། (༣༨ན) སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ན་རེ་མ་ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་དེར་ཐལ། དེས་དེའི་རྟགས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རང་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་རྟགས་

ཁས་བླངས་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་ཚེ་ན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་ཡང་སྔ་མ་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་དེའི་རྟགས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྒྲ་

མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ལ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མཚན་ཉིད་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ （ ༣༨བ ） ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། སྒྲ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རང་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དང་རང་འཕེན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག །རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ (༢༧ན)སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རང་ཉིད་རྟགས་གསལ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། །སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་ཁས་བླངས། སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པར་

ཡང་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཁྱོད་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་དེའི་རྟགས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་། དེ་ལ་དེའི་གསལ་བ་ཡང་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བ་གང་ཞིག། དེས་ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་པ་མེད་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །རྟགས་གོང་མ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མིན་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་དེ་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག།

གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས། དེས་རང་ཉིད་ལ་འདོད་ལན་ཡང་མི་ཐེབས། དེས་རང་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས་པའི་ཐལ་ངག །རང་ཉིད་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ལ་འཕངས་པའི་མདུན་གྱི་ (༣༧བ) གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལེན་འདེབས་པ་པོ་ལ་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་རང་ཉིད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས། དེས་རང་ཉིད་ལ་འདོད་ལན་ཡང་མི་ཐེབས། དེས་རང་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །ཟེར་ན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་ཐེབས་ན། དེས་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མ་ཐེབས་པ་མིན་པར་འགྱུར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་སྐྱེ་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཐེ་

ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེར་ན། དངོས་འགལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་དེ་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་གང་རུང་ལ་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པ། རང་ཉིད་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ལ་འཕངས་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ལ་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས། དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བ་ལ་ཡང་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས། དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་སླ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་(༣༤༨)ལན་འདེབས་པ་པོས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། ཟེར་ན། དངོས་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་དེ་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་ལ་

རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དང་། འདོད་ལན་དང་། ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་དང་། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་མི་ཐེབས་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །ཟེར་ན་མདུན་གྱི་སྐྱེ་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དངོས་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དངོས་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གསལ་བ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དངོས་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདུན་གྱི་ (༡༨བ) སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་དང་པོ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་དང་པོ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལན་གྱིས་ཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིག་གཏེར་ལས། སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྡན།། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཐལ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས། སྔ་མ་ལ་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན་ནང་འགལ་ཏེ། དེ་གསལ་བ་མ་གྲུབ་ལ་གསལ་བ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདོད་ལན་མི་ཐེབས་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོས་ནུས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་ངག །དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་གི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་གོལ་ས་མི་མཐུན་(༢༨ན)ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དེ་ཤེས་པའི་དགོས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་ངག་ཏུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ནུས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནུས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ངག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་ངག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་ངག་ཡིན་ན་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ངག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་ངག་གང་ཞིག །ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དེ་མིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ངོ་བོར་དེ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་དེའི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་སྒྲ་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་དེའི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་

ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་དེའི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ངོ་བོར་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག(༣༨བ)འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྔོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཆོས་ཅན་སོང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་རྟགས་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པ་གང་ཞིག །ཐལ་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞན་རྣམས་སླ། རྩ་བར་འདོད་ན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

མཚན་ཉིད་དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །རང་གི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། (༤༠ན) རྟགས་སླ། འདོད་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཚད་མས

མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །དེ་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཅིང་། དེ་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་ན་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉན་བྱ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་

ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་
བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་མཚམས་ (༤༠བ)
ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་
ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་
མ་གྲུབ་ཅིང་ཁས་བླངས། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད། སྒྲ་
མཉན་བྱར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་གང་
ཞིག །དེ་ལ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་
སོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱིར་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་
གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་གང་
ཞིག །ཐལ་འགྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག །ཐལ་འགྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་པ་ལ་
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། རང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་
འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་

དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མས་དམིགས་པ་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ལོག་དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེའི་རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ (༥༡ན) ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་ལོག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱས་པ་དེའི་ཐལ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐལ་ཆོས་དངོས་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། མ་བྱས་པ་དེའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེའི་རྟགས་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ལོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོས་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས

ཀྱི་ཐལ་ངག་དང་། ལྡོག་དོན་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དང་། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཐལ་ངག་གང་ཞིག །ལྡོག་དོན་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག （༦༡བ）། གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སོང་། གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གོང་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་

འགྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། （ ༥༢ན ） དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། དེས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། དེས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁྱབ་དངོས། ཟེར་བ་ལ་སྔ་མ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པས་
ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་
ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། །གཟུགས་གཞལ་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་
གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་
པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱེད་པའི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་
ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཕྱོགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རང་དང་
སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་ཚན་རིགས་གཅིག་པ་འཕེན་པ། ཕྱོགས་པ་རང་རིགས་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཕྱོགས་པ་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རང་དང་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་ཚན་རིགས་མི་གཅིག་
པ་འཕེན་པ། ཕྱོགས་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། (༩༡བ)
སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་

པའི་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་
བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཏུ་འཕེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་གཉིས་
པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་འཕེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཕེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་
ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་། མ་
བྱས་པ། དེའི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་དང་ཤེས་བྱའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར། དེའི་རྟགས་དང་ཡོད་པའི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་མཐུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། ཡོད་ན་དེའི་རྟགས་མ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།(༤༣ན)སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། རྟགས་ དངོས། གཞན་ ཡང་། ཐལ་ འགྱུར་ དེའི་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་། རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཐལ་ཆོས་ཡིན་ན། དེའི་གསལ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་བྱས་པ་དེ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་གསལ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ།

འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཐལ་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་གསལ་བ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་གསལ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་དང་།། དེའི་གསལ་བ་གང་རུང་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གང་རུང་མིན་པ་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་གང་རུང་མིན་པ་ (༩༣བ) ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་ཡིན། །ཁྱོད་ཤེས་བྱ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་མིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན། མ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་མིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་གང་རུང་མིན་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྔར་གྱིས་རིགས་འགྲེའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་

མི་རྟག་པ་མིན་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན། ཟེར། ཁ་ཅིག། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་མིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་འཐད་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པ་མིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་བསལ་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བུམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚོན་བྱ་མིན་པའི་བུམ་པ་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། །འདོད་པ་གང་(༥༥ན)ཞིག །མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་
པ་མཆོན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་
དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་
རིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གི་ངོ་བོར། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་
ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་
འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བ་སྤྱི་རྟག་
དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་དེ་
དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ཡང་ནུས་ཏེ། དུ་
མ་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་
པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། འོ་ན། ཚད་མའི་ངོ་བོར་བྱས་ན་མི་
རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་
མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གྲུབ་ན། ཚད་མའི་ངོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་
མའི་ངོ་བོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྟགས་ཡང་
དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་ན་
ལན་ཅི་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་

ཚད་མའི་ངོ་བོར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གྲུབ་ན། ཚད་མ་དེའི་ངོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་དེའི་ངོ་བོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ལ་གཅིག་ཤོས་མ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་(༩༩བ)ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དེའི་ངོ་བོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ངོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་དེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྟོལ་བའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཀྱང་། །དེའི་བློ་ངོར་རྟག་པ་ཡིན་ན། དེའི་བློ་ངོར་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༄། །གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་གསལ་ངོས་བཟུང་བ། ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐལ་ངག་ཏུ་དམིགས་པ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། བཞི་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ (༥༥ན) ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ལ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་བསལ་བ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐལ་

འགྱུར་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་བསལ་བ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཁས་བླངས་ཤིང་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཁས་བླངས་ཤིང་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་

པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་བསལ་བ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་གཞལ་བྱར་ཚད་མས་གྲུབ། གཞལ་བྱ་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ (༥༥བ) སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་གཉིས་སྔར་བཞིན་ལ། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་གཉིས་སྔར་བཞིན་ལ། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། བཞི་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། རྟགས་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་བསལ་བ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་གཉིས་སྤྱར་བཞིན་ལ། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་གཉིས་སྤྱར་བཞིན་ལ། སྒྲ་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་འདུ་བས་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འཕེན་ཡུལ་གྱི་ཀྲོལ་བ་ངོས་བཟུང་བ། འཕངས་པའི་བྱེད་ལས་དགོས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་རང་གི་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་ཐལ་ངག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། (༤༥ན)དེ་མི་འཕེན་པའི་དེ་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད། །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཀྲུས་པར་དབྱེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཞི། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་

དག་བཅུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཞི་སྟེ་ཉེ་ཤུ་འཕེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཉི་ཤུར་ཡོད། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྡོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། ལྡོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་རང་དང་སྦྱོར་བའི་སྟེ་ཚན་རིགས་གཅིག་པ་འཕེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ལྡན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས (༤༨བ) ཁྱབ་པར་ནོན་

པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་གྱུར་འབྲས་སྒྲུ་ལོང་བྱེད་
སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྔ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་
ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་ཁ་བའི་རེག་པ་སྟོབས་ཆེན་
རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྔ་བུའོ། །སྒྲུབ་བྱེད་
ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རང་གི་འཕང་
བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་རང་དང་སྦྱོར་བའི་སྡེ་ཚན་རིགས་མི་གཅིག་
པ་འཕེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་ལྟོག་
པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་
ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་
ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི། ལ་འགྱུར། རྒྱུ་དང་
འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་
བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་
དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་

རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ (༤༧ན) ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཅུར་ཡོད། དང་པོ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་མེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤ་པའི་སྡོང་སྐྱུར་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་ཤིང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ

གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་ཁ་བའི་རེག་པ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་ཁ་བའི་རེག་པ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དགུ་པ་ནི། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞིར་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཅུ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།(༤༧བ)རང་གི་གཞིར་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མི་འཛིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་

པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྔ་བུའོ།། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། དེ་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀུན་ཡིན། རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་རང་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དོན་གཅིག །དེས་ན། ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་གྲུབ་ན། དེས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། དེའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་གྲུབ་ན། དེས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། དེའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་འབབ་ན། དེས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རིགས་གཏེར་ལས། སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་འཕེན་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྔ་ཆོས་ཅན།

མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ （ ༤༢ན ） ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད། སྒྲ་བྱས་པ་དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འཕེན་པའི་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བཏགས་མངོན་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་དབལ་བཞོམ་ནས། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དྲངས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་ཡང་ཡིན། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྟགས་གསལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རྟག་པ་དེ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར

གྱི་བཀོད་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཡང་། དེའི་རྟགས་མ་ཡིན། མ་བྱས་པ་དེ་དེའི་ཐལ་ཆོས་ཡིན་ཡང་། དེའི་གསལ་བ་མིན་ལ། སྒྲ་རྟག་པ་དེའི་སོང་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེའི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་དང་མ་བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་དེའི་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་བཀོད་ཆོད་དང་སོང་ཆོད་གཉིས་ནས། སོང་ཆོད་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་དོན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་ (༥༨བ) འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཐལ་འགྱུར་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། བོད་སྔ་མ་དག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལ། འདོད་ལན། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན། ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དང་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །ཞེས་ཟེར། རིགས་གཏེར་བ་དག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་འགལ་བ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཞེས་པ་གཉིས་བསྣན་ནས་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དེ། རིགས་གཏེར་ལས། ཐལ་འགྱུར་ལན་ནི་སྒོ་གསུམ་ཞེས། ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་སྐད་སྨྲ། ཞེས་བོད་སྔ་མ་དག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། ངེས་ན་མཁས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལན།། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་བཞི་གདབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༈ རང་ལུགས་ནི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་

དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ།།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་མཚན་ཉིད་དེར་ཚད་མས་ངེས་ནས་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ (༤༩ན) ཡང་དག་ཏུ་སོང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་

ཀྱི་བློ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བློ་རང་ལ་ལྐོག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པས་ན།། བློ་ནི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་

གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། （ ༥༩བ ） སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་ཁས་བླངས། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁས་བླངས་སྔ་མའི་དུས་སུ་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྔར་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས། ཕྱིས་ཁས་བླངས་སྔ་མ་དོར་ནས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁས་བླངས་སྔ་མའི་དུས་སུ་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྔར་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས། ཕྱིས་ཁས་བླངས་སྔ་མ་དོར་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་ཁས་བླངས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དངོས་འགལ་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ།

མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི། ལ་འགྱུར་དུ་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། (༥༠ན) དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་རྟག་དངོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། གཞན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་སྔ་མ་དེའི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་མཚམས་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

།ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༥༠བ) ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩ་བའི་གསལ་བ་དེར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་

ཐལ། རང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཛིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཛིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། གོང་དུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཛིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་(༤༡ན) འདོད་ལན་བཏབ་པས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཛིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པར་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར། ལ། རང་ཉིད་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དེ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་སོང་། དེ་དེ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། གོང་གི་འདོད་མཚམས་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་། མ་བྱས་པ་དེའི་གསལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་དངོས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་དང་མ་བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་དངོས་ཁྱབ་ཏུ་ཐལ། དེའི་རྟགས་གསལ་ངོས་འཛིན་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་དངོས་ཁྱབ་ཏུ་ཐལ། དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཞིང་། དེའི་གསལ་བ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས་སྒྲ་མ་བྱས་པར་ཁས་བླངས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་

ན་རེ། སྒྲ་གཟུགས་མི་རྟག་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མི་རྟག་པ
ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། གཟུགས་མི་རྟག་པ་དེ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་
འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། རྟག་པ་དེ་མིན་
པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་
ཐལ་འགྱུར་ལ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། (༡༧བ) དེ་ལ་འདོད་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དངོས་འགལ་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་སྔ་མ་དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཁས་
བླངས་པས་སྒྲ་གཟུགས་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པར་སོང་པར་ཐལ།
ཕྱི་མ་དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་
པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྔ་མ་དེའི་རྟགས་གྲུབ་
པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་

གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེའི་རྟགས་གང་ཞིག །དེའི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཞིང་། དེའི་གསལ་བ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་རྟག་པ་དེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་མིན་པ་དེ། མི་རྟག་པ་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་སྔ་མ་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་འཐེབས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

།འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་ (༥༢ན) མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་སོང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སོང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཡོད་ན། ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་

ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། སྒྲ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་འདོད་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་རྣམས་ནི་ཤོངས་ཚངས་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེའི་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། (༥༢བ) རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་རྟག་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཐེ་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བས་དེ་དེར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་གྲུབ་ན།
དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེའི་
རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར་ན།
ཆོས་ཅན་སྔོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་
གྱིས་འདོད། སྒྲ་བྱས་པ་དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་
འགྱུར་དུ་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྒྲ་
རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲ་བྱས་པ་དང་། རྟག་ན་མ་
བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཤིང་། སྒྲ་བྱས་པ་དང་།
རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ (༥༣ན) གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

༄ དོན་སྨོས་དེ་ནི་སྒྲ་དག་དང་།། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་སྐབས་སུ། སྤྱིར་བའི་དོགས་གཅོད་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞུང་འདི་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་དང་རྟག་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་དེ་གང་རུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དོན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་ཐལ། སྤྱིར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྤྱིར་རྣམ་དག་གང་ཞིག །གཞུང་འདི་གྲངས་ཅན་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲངས་

ཅན་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེས་སྒྲུབ་ངག་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། དེ་དེས་དོན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་འདི་ཡང་དེ་གང་རུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དང་། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་རྟག་པར་ལུང་
(༥༣བ) ལས་བཤད་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་རྟག་པར་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་ཟློལ་སྦྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྟག་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་བྱེ་བྲག་པས་སངས་

རྒྱུས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་ཟློལ་སྦྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་གང་ཞིག །གྲངས་ཅན་དང་བྲེ་བྲག་པ་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་དུ་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་དེ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་ལུང་ལས་བཤད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། གོང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པར་ལུང་ལས་བཤད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ལུང་གི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དང་། སྒྲས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ (༥༩ན) སྒྲུབ་ངག་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྒྲུབ་ངག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྨྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་དང་རྟག་པ་གང་རུང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་ལས་རྟག་པར་བཤད་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་དེ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་སོགས་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར།

༈ རང་ལུགས་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྐབས་འདིར

སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོད་རྒྱུའི་ཚུལ་གསུམ་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་སྒྲ་དང་རྟག་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་དེ་གང་རུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དང་། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་ (༥༩བ) པའི་ངོར་བཀོད་པའི་སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་ལས་རྟག་པར་བཤད་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་དེ་ལས་རྟག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་རྟག་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་ཞིང་། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་ལས་རྟག་པར་བཤད་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སྐབས་འདིར་འཆད་དགོས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༄ དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་གི་ཟུར་དུ་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་

བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཕྱོགས་ཆོག་ཡིན་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།། སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ (༥༥ན) ཀྱི་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་

སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྐད་ཅིག་མ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱོད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་གི་ཟུར་དུ་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕྱོགས་ (༥༥བ

) ཚིག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པའི་རྒོལ་བ་ཧི་ལྷ་བུ་ཞི་ན། རང་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་དང་གཞན་སྡེ་རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་ཚེ། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྷག་ཆད་བཟློས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷག་པའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལྷག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཟློས་པའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་འཇུག་བསྡུད་བརྗོད་པ་བཟློས་ཤིང་ཉེར་གཏོད་བརྗོད་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་ཡང་བཟློས་པའི་ཕྱིར། ཆད་པའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཁྱབ་བརྗོད་པ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཏེར་ལས། ཡན་ལག་ལྔ་ལས་དམ་བཅའ་དང་།། ཉེར་གཏོད་མཇུག་བསྡུད་གསུམ་པོ་ལྷག །སྤྱི་ཁྱབ་མི་ཚང་ཕྱིར་མི་འཐད་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ།

ཤུགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ

༄ གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཤུགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་བསྟན་པ་གཉིས། (༥༨ན) དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྒྲུབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད།། ཅེས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་ཡང་། ཁྱབ་སྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་།། ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལེའུ་འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་སུ་གསུངས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ལེའུ་འདིར། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་རྐང་པ་གཉིས་པོ་འདི་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དང་པོ་བཞི་སློས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། ཐ་མ་མ་བསལ་བ་

སློབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་བདག་ཉིད་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། དེ་ཡང་། ཡིན་ཡང་རྨོངས་མེད་ཕྱིར་མཚན་ཉིད། ཅེས་བཤད་ན། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དང་པོ་བཞི་སློབ་པའི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་བདག་ཉིད་འདོད།། ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་འདིར་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་སློབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་ནས། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་པོ་གཉིས་སློབ་པའི་དགོས་པ་མི་འཆད་པར་འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སློབ་པའི་དགོས་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་སློབ་པའི་དགོས་པ་ལ་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆུང་བས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་། ཕྱི་མ་གཉིས་སློབ་པའི་དགོས་པ་ལ་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ (༥༨བ) བས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་ལྟས། འདིར་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་མ་རེག་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་འདིར་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བཞི་སློབ་པའི་

དགོས་པ་བཤད་ནས་མ་བསམ་པ་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་བསམ་པ་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ཚེས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟུར་དུ་འཆད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༄ གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་སྨོས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། དེའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །ཅེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཚིག་གི་དོན་གྱི་བརྗོད་པ་བཟུང་ངོ་ཞེས་པར། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་། དེས་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། དེས་བསྒྲུབ་བྱར་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་སྨྲས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་

གསུངས། དེ་ཡང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྔ་རྒོལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་སྔ་རྒོལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་མི་འདོད་པའི་བསྟན་ (༥༧ན) བཅོས་མཁན་པོས་འདོད་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བཟློག་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རང་རེས། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྔ་རྒོལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པ་གཅིག་དགོས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན། སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཞེ་བས་འདོད་པའི་ཚོགས་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། འགལ་རྟགས་རྣམས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགལ་རྟགས་ལ་བཞིར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ལྟོས་ནས་ཆོས་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟས། གལ་ཏེ་རྒོལ་བས་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འགལ་རྟགས་རྣམས་ཡོད་

པ་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བདག་གི་དོན་ཞེས་བཤད་པ་ལ། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་གང་ལས་རྟོགས་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་རང་གི་ཟློལ་སྦྱོར་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། མིག་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ན་གནོད་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས (༥༧བ) སྟོན་པ་ལ། དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་གང་ལ་རྟོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གཞུང་འདི་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི། །ཞེས་པར་གྲངས་ཅན་གྱི་ཟློལ་སྦྱོར་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་ནས། རིགས་པ་དེ་ལ་བསྟན་ནས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཁེགས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་གསུངས།

༄ གཉིས་པ་འདོད་པ་སློས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ལ། འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ། ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་ (༥༢ན) པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན།། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

༄ །གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀུན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་བཀག་པ་རྟགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པ། ལུང་དོན་

བཀག་པ་རྒྱལ་བའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པ། ལུང་དོན་བཀག་པ་འགལ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ལན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་འདས་ལུགས་ཡིན།། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ ལ། གཏན་ ཚིགས་ བརྗོད་ དམ་ མ་ བརྗོད་ ཀྱང་། ཞེས་ སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་འགལ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལུང་དོན་ལ་གནོད་ན། རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བ་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་གནོད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་དག་འགོག་པ་ལ། མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀུན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ (༥༢བ) ཁས་བླངས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་

གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་དང་། རང་སྨྲ་སྨྲོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྨྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཕྱོགས་མཚན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཅན་གྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒོལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་འདོད་པས་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྨྲ་སྨྲོས་པ་དགག་པ། སྨྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་རང་སྨྲ་སྨྲོས་པ་དགག་པ། ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་སྨྲ་སྨྲོས་པ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཞེ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་ཁྱད་པར་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་སྨྲ་སྨྲོས་པ་དགག་པ་ལ། གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་སྨྲ་སྨྲོས་པ་དགག་པ། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་སྨྲ་སྨྲོས་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཅི་སྟེ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཉེས་སུ་དཔག་པ་སྐྱེ་ཡི་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་

སྒྲ་སྒྲོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡན་ (༥༩ན) གར་བ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་སྐྱོན་ཅིར་འགྱུར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་នུས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། འདི་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འོ་ན། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུ་སོགས་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། འོ་ན། ཚིག་གང་གིས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། གང་གིས་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རང་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ངོ་བོའི་སྒྲ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གསུངས་ཀྱང་། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིགས་སྒོ་ནས་བཤད་པ

ལྟར་ཁས་བླངས་པས་ཚོག །ཅེས་སྨོན་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད།། ཅེས་སོགས་གསུངས། རང་རེས། རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་གྲོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཚིག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ད་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ཅིང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་ (༥༡༨བ) པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་སུ། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་ངེས་བཟུང་དུ་སྨྲས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྨོན་པ་ལ། རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་སྨོན་པ་ལ། རྗོད་བྱེད་མིན་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་སོགས་གསུངས།

ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་བདག་ཉིད་འདོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་བདག་ཉིད་འདོད།། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་

དེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་

པའི་གང་ཟག་དེ་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་ཟིན་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས། སྒྲ་(༦༠ན) མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྨྲོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་

ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་
འཕེན་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་
དཔྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་
ཅན། རང་གིས་གཞལ་བ་གཞལ་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཇལ་བའི་རིག་པ་གང་ཞིག   སྒྲ་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་
བསླུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་
རྟོགས་པའི་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར། ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གསར་
དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག   །མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཚད་མར་ཐལ་ལོ། །སྨྲ་མ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་པར་ཐལ།། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་རྟེན་ནས། སྒྲ་
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས
སྒྲ་མི་རྟག་པར་གོ་བའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར།
གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་(༨༠བ)ཞེས་པའི་
ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྦྱོར་མེད་ཀྱང་
བརྗོད་འདོད་ལས། །ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་དང་། དཔེར་ན་ནག་པ་
འཕོང་སྐྱེན་པའམ། ཞེས་སོགས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར། དེ་ལ་ཕྱི་མ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་
ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག །སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་
མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་
ལྟར་སྨྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་
བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་རང་ཉིད་
ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་ཅེས་པ་བཞག་ནས་དེ་ལྟར་
འགོད་ཟེར། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་འཕེན་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་
ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེའི་
ཚེ་ན་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་
དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་
ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་རང་ཉིད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་རང་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་གཅིག (༦༧ན)དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པར་ཐལ། །གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དུ་བ་ཡོད་པ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། དུ་བ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་སྟེ། གཞན་དོན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྱུར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྱུར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་

སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་
སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་
བཀོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ (༨༧བ) པ་དེ་ལ་སྐྱོན་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་
རིག་གི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་
མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་
གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། དེ་
ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་མར་སྒྲུབ་
པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་
གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་གི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
རྟགས་སྦྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བཏུས་
སུ། དེའི་ཚིག་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་
གིས་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་དེས་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་
པ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་མ་ལ་སྦྱར་ནས་ཀྱང་སྦྱར་བཞིན་འགོད།

ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་པ་ཡང་ཡིན། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་སྨྲས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གིས་དེར་དངོས་སུ་སྨྲས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྲུད། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་དེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་སྨྲས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

(༥༢ན)དེ་ཡིན་ན། དེས་དེར་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྲུད། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་

བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། འདི་ཡང་ལུང་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་གྱི་འདི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གང་ཞིག །རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། སྒྲ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གང་ཞིག །རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འོས་པ་རྩོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འོས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སངས་འཕགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེར་ (༨༢བ) ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྔར་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། (༤༣ན) དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དེ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་བཀོད

པའི་ཚེ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་
བ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་བཀོད་པའི་
ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་
བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
ལྟར་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན།
དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག
དང་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་
བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀའི་ཡང་
སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། སྒྲ་དང་
མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་
འདྲའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཀ་བུམ་གཉིས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཀ་བུམ་གཉིས་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡིན། ཟེར་ན། སྒྲའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། (༤༣བ) སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲའི་གཞལ་བྱ། སྒྲ་གཞལ་བྱར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། སྒྲའི་སྟེང་གི་གཞལ་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲའི་མཚོན་བྱ། སྒྲ་མཚོན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། སྒྲའི་སྟེང་གི་མཚོན་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་མཚོན་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲའི་མཚོན་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། ཟེར་ན། ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། །གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན། །བསྒྲུབ་བྱ། ཞེས་པས་དེ་དེའི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེས་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དེར་བསྟན་པར་ཐལ།

འདོད་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། མི་རྟག་པ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ (༤༩ན) གསུམ། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེའི་ངོར་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་འདྲའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཟེར། དེ་ལ་སྐྱོན་འཛིན་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེའི་ངོར་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ང་བོའི་ཚིག་གིས་མ་གྲུབ་པ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་པ་རྟོགས་སོ། ཟེར་བ་ལ། སྔ་མ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ང་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་མཚོན། ང་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚང་བ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་དེ་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་ལ། དེ་འདྲའི་མཚོན་སྦྱོར་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་མཚོན་སྦྱོར་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་ངེས་ (༦༧བ) པར་ཐལ། དེས་དེ་ང་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེས་དེ་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ངོར་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་འདྲའི་མཚོན་སྦྱོར་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རང་ལུགས་ལ་འདིར་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་

གང་ཟག་དེའི་ངོར་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ། དེའི་ངོར་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། དེའི་ངོར་དེ་དེ་འདྲའི་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་མཚན་གཞི། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་མཚོན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐད་ཅིག་མ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ངོར་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ན་རེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་མཚན་གཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚོན་སྦྱོར་དེ། ངོ་

བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་དུ་ཐལ། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་མཚོན་སྦྱོར་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། (༥༥ན) ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་དེ་ལ་འབྲེལ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར་རོ།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོའི་ཚིག་གིས་མ་གྲུབ་པ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་པ་གཅིག་ཐོབ་པས་འདི་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ཞེས་

པའི་ཚིག་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་ཚིག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པ་བཟུང་ངོ༎

ཞེས་པ་ལ་དེའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཚིག་གིས་དོན་གྱི་བརྗོད་པར་བཟུང་ངོ་ཞེས་པ་ལ། དེའི་ཚིག་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་པས་འདོད་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་པ་ལ། དེའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎

༄ །གཉིས་པ་ (༥༥བ) མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་

དབྱེ་བ། སྒྲ་དོན་དང་གསུམ། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་སྒོ་ནས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་། རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་སྒོར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་བ་འགལ་བའི་དོན་གྱི་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདིར་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། ཅེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་རིགས་པའི་སྒོར།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ།།

རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། ཞེས་དང་། འདིར། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་བདག་ཉིད་འདོད། །ཚིག་གིས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞི། །མ་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་དོན་བརྗོད། །གྲོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལྔ་པོ་དེས། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པ་སེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ (༦༦ན) དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྲད། ངོ་བོ་དང་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། བཞི་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་གསུངས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་པོ་དེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱས་ཁས་བླངས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། ཚད་མས་བསལ་བ་བཞུགས་པ་རྣམས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ངོ་བོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །ལོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་

གཙོ་བོར་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་དེ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་། དེས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཞེ་པས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་སྨྲས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚིག་ལྔ་པོ་དེས་རིགས་མི་མཐུན་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རིགས་མི་མཐུན་དེ་ལ་སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི། ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཚིག་གསུམ་པོ་དེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་གསུམ་སེལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པ་སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་གང་ཞིག །དེ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་སེལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་གང་ཞིག དེ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་རྒོལ་གྱིས་

(༤༤བ) ཚད་མས་བསལ་བ་བཞུགས་པ་རྣམས། སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་དང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་བཞུགས་པ་རྣམས། ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་གང་ཞིག   མ་བསལ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དེ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེས་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་མ་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་དེས་ད་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ཅིང་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་ཟློག་ན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དུས་གཞན་བཅད་པར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་གྲངས་ཅན་དང་སྤྱོད་པ་པའི་ངོ་བོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བློ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་བློ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་པའི་ངོ་བོར་སྒྲ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྔ་རྒོལ་གྱིས་

ཕྱོགས་སུ་བྱས་པས་ན་ཕྱོགས། དེས་དམ་བཅས་པས་ན་དམ་བཅའ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དཔག་བྱ་ཞེས་བྱའོ།

རྩོད་པ་སྤང་བ།

༄ །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཞེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཚད་མས་མ་བསལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཞེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་ (༤༧ན) སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཅེས་པ་ལས་ལོགས་སུ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་

ཞེན་རིག་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རང་དོན་ནི་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་མཚན་ཉིད་དེར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མཚོན་བྱ་དེར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གྲོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྱུ་གྲུ་བདེན་པར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་མ་བསལ་བ་གང་ཞིག །དེས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར། ལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། སྒྱུ་གྲུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གྲོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་སྒྱུ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། སྒྱུ་གྲུ་བདེན་པར་མེད་པ་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། དེས་སྨྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་
ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དཔལ་
ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དེར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་
བསལ་བ། །ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་ཚང་བ་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོའི་དོན་
སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན།
དེ་ལྔ་ཚང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྔ་
ཚང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང (༤༧བ) དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་
ལ་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་
ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་
ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚངབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཞེ་བས་འདོད་
ཅིང་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གང་ཞིག །ཚད་མས་མ་
བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དང་པོ་དེ་གང་ཞིག།

ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སུ་གྲོལ་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དེར་ཞེ་བས་འདོད་ཅིང་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དེར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར། གཞན་ཡང་། དེའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་རྟག་པ་དང་སྒྲའི་ཚོགས་དོན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཚོགས་དོན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། སྒྲ་

དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དང་། མི་རྟག་པ་དང་སྒྲའི་ཚོགས་དོན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། (༥༢ན) མི་རྟག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མི་རྟག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མི་རྟག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ། མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་དང་བྱས་པ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་ཟེར་ན། བྱས་པ་དང་དངོས་པོའི་ཚོགས་དོན་དང་།

དངོས་པོ་དང་བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བྱས་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲའི་ཚོགས་དོན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། དངོས་པོ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དངོས་པོ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྟགས་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དངོས་པོ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། གཞན་ཡང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། བྱས་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སློ། །

འགལ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།
གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ དེ་ནི་ལྡོག་ནས་ (༤༢བ) ཆོས་དག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་

སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར། ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པའི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་མིན་ན། བྱས་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགལ་ལོ། །གོང་དུ་འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།（༥༨ན）འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མེད་མཚུངས་གང་ཞིག བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འཁོར་གསུམ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་ན། དེའི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྔ། ཟེར་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཁྱབ་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ། འདོད་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ (༥༨བ)ཁྱབ་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར

ཏེ། བུམ་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། འདོད་ན། བུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་ངེས་ཤིང་བུམ་པ་དེར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བུམ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་དེའི་ཚེ་ན་བུམ་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་ངེས་ལ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། ངེས་དེ་ལྟར་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་
རྟགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། །དེ་གང་ཞིག
ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ། ཁྱོད་
དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དང་པོ་བསྐོར་ལུགས་གཞན་རྣམས་
སྔར་བཞིན་བྱས་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་ངེས་ཤིང་། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་སྒྲ་ཆོས་
ཅན། (༧༠ན) རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་
པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་སངས་འཕགས་ཀྱིས་ངེས་པར་ཐལ།
དེས་དེ་ལྟར་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། གང་ཟག་དེས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་དེས་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཚེ་ན
བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་གང་ཟག
ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན
སོང་། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་དག་ལ

ཐུན་མོང་དུ་སྒྲོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་འགལ་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ (༧༠བ) ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་གང་ཞིག འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། བྱས་པ་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ། ལོག་གཉིས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་

གང་ཞིག སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཁས། འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་པས་ཤེ་འདོད་ལ། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཆོས་ (༧༡ན) ཅན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །དེ་ནི་འདོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མིག་སོགས་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགལ་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་

རྟགས་དང་བཞིན་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ནི། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ངག་ཏུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཟེར་ན། དབྱེ་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ལྟོས་ནས་ཆོས་དག་དང་། །ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ། མཚན་གཞི་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ (༧༡བ) ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་གང་ཞིག །གྲངས་ཅན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་

དེ་དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཐལ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེའི་ཚེ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་གང་ཞིག །ཅེས་སོགས་སྔར་བཞིན། སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དབྱེ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རི་བོང་རྭ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞིག །སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྭ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་བསྒྲུབ་འདོད་ནས་ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ (༧༢ན) ཚེ་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན། ཟེར་ན། གྲངས་ཅན་པས་རྣམ་ཤེས་མིག་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་མིག་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། དེས་དེ་རྣམ་ཤེས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྒུར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་དགག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན། ཟེར་ན། གྲངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་མིག་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་བཞིན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་དགག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། བཀོད་ཚེ་མ་ནུས་མེད་བྱེད་པ་ནང་འགལ་ཏེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་

བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། མིག་སོགས་རྒྱུར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། འདུས་བསགས་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྔར་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། འདུས་བསགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག (༧༢བ) །བཀོད་ཚེ་མ་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་འདུས་བསགས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྔར་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། འདུས་བསགས་འདུས་བསགས་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། འདུས་བསགས་འདུས་བསགས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་དེ་བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་དེ་བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། གོང་དུ་འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བསགས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན། མིག་གི་སོགས་ (༧༣ན) ཁོངས་ནས་གང་འདོན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་དབང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་བཏོན་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན། ཟེར་ན། གྲངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ལས་གཞན་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་འགྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག །གྲངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། སྦྱོར་བ་སྔ་མ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དང་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལྔར་ཞེས་

ན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་
གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་བཏོན་ནས་ཉེར་བཞི་
ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་
ཉེར་བཞི་པོ་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་
ཡོད་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་
འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་
གྱིས་འདོད་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྟག་དངོས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་བེམ་
པོར་འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་ (༧༣བ) བཏོན་ནས་ཉེར་
བཞི་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན། ཟེར་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་བེམ་པོར་
འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་འདུས་བསགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་བེམ་པོར་འདོད་
པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་
པས་བེམ་པོར་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པས་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་པའི་
ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་བཏོན་ནས་ཉེར་བཞི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ཟེར་ན།
གྲངས་ཅན་པས་བེམ་པོར་འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོ་སངས་རྒྱས་
པས་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གྲངས་ཅན་གྱིས་བེམ་པོར་འདོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོ་སྐད་ཅིག་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་བཏོན་ནས་ཉེར་བཞི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ཟེར་ན། གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་འདུས་བསགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་ནམ་མཁའ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ནམ་མཁའ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྤྱི་གཙོ་བོའི་གདགས་གཞི་ཡོད་ན། གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་(༧༨ན)ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། གྲངས་ཅན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་གཙོ་བོའི་གདགས་གཞི་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་བདག

ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུར་འདོགས་པའི་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན། གདགས་གཞི་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་སངས་རྒྱས་པ་དེ་འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགོད་པའི་གང་ཟག་དང་། དེའི་ཚེ་ན་གྲངས་ཅན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་། གྲངས་ཅན་དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་མི་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། མི་འདོད་པའམ་འབྲས་མེད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མིག་སོགས་ཀྱིས་གཞན་

དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པ་དེ་སྔར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་དེ་སྔར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་(༨༥བ)དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྔར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་ཟློལ་སྦྱོར་དུ་ཐལ། དེས་དེའི་ངོར་བཀོད་པའི་ཟློལ་སྦྱོར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འཁོར་གསུམ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་།

མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགལ་རྟགས་ལ་བཞི་གསུངས་པ་མི་འཐད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་འགལ་རྟགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། འགལ་རྟགས་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང་བཞིར་ཡོད། དང་པོའི་མཚན་གཞི། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ

དེ་སྦྱོར་བ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞིག ། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་ (ཤཡན) བསགས་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཉེར་ལྟར་ཕྱེ་ནས་དང་པོ་ཉེར་བཞི་ཐེམ་པོ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་རིག་པར་འདོད་ཅིང་། གཞན་དོན་བྱེད་ཅེས་པ་ཡང་ཐེམ་པོ་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། ཐེམ་པོ་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་བུ་ལས་མེད་པས་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་བཀོད་པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྦྱོར་བ་དེའི་སྐབས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག ། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ནི། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་

བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྦྱོར་བ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ན་དེ་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་གང་ཞིག །གྲངས་ཅན་པས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ། རྡུལ་དུ་མ་འདུས་པ་མ་ཡིན་ (༤༡བ) ཞིང་། མིག་སོགས་བེམ་པོ་ཉེར་བཞི་པོ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་མཚན་གཞི་ནི། བྱེ་བྲག་པས་ཞེ་འདོད་ལ་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་བ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་དེ་སྦྱོར་བ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ན་འདུས་མ་བྱས་དེ་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྦྱོར་བ་དང་པོ་དེ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། རྡུལ་དུ་མ་འདུས་ཞིང་བསགས་པའམ། སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་གང་རུང་གི་བསྡུས་

པ། འདུས་བསགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ། སྦྱོར་བ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ། དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་གྲངས་ཅན་པས་སྤྱི་གཙོ་བོར་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་སྙོམ་པའི་གནས་སྐབས་སོགས་གདགས་གཞི་ཉེར་གསུམ་བཏོན་ནས་གདགས་གཞི་ཉེར་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་གཞི་དང་པོ་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན། གཞན་དོན་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ནས། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ （༧༨ན） ལ། དེ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་

སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་
ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དངོས་
ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན། ཞེ་
འདོད་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རྣམས་ཁེགས། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན།
ཞེ་འདོད་ལ་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་
བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་
སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་
ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ན་དེ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་
བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་
བ་དེ་འགོད་པ་པོའི་སྔ་རྒོལ་གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་བས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ།།
བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། དེའི་ཚེ་ན་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་

འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞིག་དེའི་ཚེ་ན་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཟློལ་སྦྱོར་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི། །སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་སྤྱི་གྲོལ་གྱིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཤིང་། དེ་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར (༧༨བ) དེ་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་སྤྱི་གྲོལ་གྱིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས

ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མཚན་གཞི་དང་པོ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་བསལ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། སྔར་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཞེ་འདོད་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ། སྔར་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་

ཚེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། (༧༧ན) ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་བ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་མ་བྱས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་གཞི་བཞི་པ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་མ་བྱས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་གཞི་དང་པོ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྔར་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེའི་ཚེ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། མི་འདོད་པའམ་འབྲས་མེད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྒྲས་ཟིན་ལ་བཀོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ནས་ (༧༧བ) ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ། དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཡང་། དེའི་ཚེ་ན་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་དེའི་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་དེ་འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་བ་ལ། སྔ་མ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་སྒྲས་ཟིན་ལ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། དག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ་འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྦྱོར་བ་དེའི་ཁྱབ་པ་འགལ་ཁྱབ་ལ་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། (༧༤ན) དེའི་ཁྱབ་པ་སངས་རྒྱས་པས་འགལ་ཁྱབ་ལ་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་ཟློལ་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་པས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་

བསྒགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། དཔག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པ་དེ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། དཔག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་ནས་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་དེ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། （༧༤བ） ཟེར་རོ། །གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་ཞེས་སོགས་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་གང་ཟག་གང་གི་ངོར་འགོད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིག་སོགས་འདུས་བསགས་སུ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་གི་ངོར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །

རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ།

༈ འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ལ་ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཟློལ་སྦྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་གང་། དེ་ལ་སྐྱོན་གཉིས་པོ་དེ་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ངག་ཏུ་བྲམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་དང་། བྲམ་པའི་ཟླ་བཅས་གང་རུང་ཡིན་ཏེ། ཨུཏྤལ་ལ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྲམ་ལྡན་གྱི་རྟིག་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱང་འཕེན་ན་རེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་

མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་བློ་བཅས་དང་། བུམ་པའི་བློ་བཅས་གང་རུང་དུ་གྲུབ། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་བུམ་པའི་བློ་བཅས་སུ་མི་འཐད་པས་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་བློ་བཅས་སུ་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཡོད་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་སྐྱེས་བུའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཞིག་པ་ན་སེམས་ཀྱང་ཞིག་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད། དེ་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་ (༧༤ན) མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་བློ་བཅས། བུམ་ལྡན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཨུཏྤལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་བློ་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༄ རྟགས་ཀུན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་གཏན་ཚིགས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་

ཟེར། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་གང་ཞིག   ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ།། །ཟེར་བ་ལ་སྤྱི་མ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ (༧༨བ) མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཞན་དག་ལ། །རང་འདོད་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་།

མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དོན་གཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར། ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཐལ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་

ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་སོང་། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། རྟགས་ཡོན་ཏན་ (༤༠ན) ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༄ འདི་དག་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་དམ་བཅས་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མཉན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བཟུང་ནས་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མཉན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེ་ངོས་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བྱ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ (༤༠བ) དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་སུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་

ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་མིན་མི་དགོས་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག ་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་མིན་མི་དགོས་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དུ་བཟུང་ནས་ཚད་མས་བསལ་བ་བཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་འབུད། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དུ་བཟུང་ནས། ཞེས་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་འབུད། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དུ་བཟུང་ནས་ཞེས་སོགས་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀར་དུ་བཟུང་བ་གང་ཞིག །ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་པར་ཐལ།
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་
འགྲུབ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀར་དུ་བཟུང་ནས། ཞེས་སོགས་དེ་ཆོས་
ཅན། སྒྲ་རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ (༤༧ན) དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
སྔོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག   ཁྱོད་ཡིན་ན།
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྒྲུབ་
ཟིན། གཉིས་པ་འགྲུབ་དོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟུར་དང་པོ་གཉིས་སྔར་
བཞིན་ལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྔོན་
ཅན་དུ་སོང་བ་མིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཁྱོད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་
ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔོན་ཅན་དུ་སོང་བ་མིན་མི་དགོས་པ་རིམ་པ་
བཞིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་ཡང་སྔར་གྱི་རིགས་པས་
ཁེགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁེགས་ན། སྔར་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་
པོ་འགྲུབ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་འགྲུབ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྔར་ལས་ཤེས་སོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་

པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་དུ་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་ཉིད་སྔ་མ་དེ་ཁྱོད་མིག་(༤༧བ)ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཆ་

ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་གཅིག་ན་རེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲ་མཉན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཁྱོད་དེ་མཉན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ནམ་མཁའ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་ནམ་མཁའ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་གཅིག་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན་སོང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚོགས་ལྟར་སྣང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དངོས་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་དེ་མིག་ཤེས་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་(༡༢ན)སོང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དངོས་དེའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ། སྒྲ་མཉན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དུ་བཟུང་ནས་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་སྒྲ་མཉན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ནས་ཞེས་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་དེ་དེར་སོང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་དེ་དེར

སོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ངོས་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེར་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་འབྱུང་། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་འབྱུང་། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་ཐལ། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མཉན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་ཙམ་ནས་དེར་སོང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ (༡༢བ) སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ནམ་མཁའ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ནས། རྩོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ཞེས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བའི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚོན་བྱ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གོང་དུ་འདོད་ན། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དངོས་པོའི་

རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་ཉིད་སྔ་མ་དེ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། (༤༣ན) ཁྱོད་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་

དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཡོད། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། བུམ་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་བུམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བའི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ནམ་མཁའ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བའི་མི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་

སོང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱས་པའི་ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། (༤༣བ) འདོད་ན་སོང་། བྱས་པ་དེ་འདྲའི་བཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག   །བྱས་པ་དེར་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར། ལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་

དོན་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་མིན་པའི་ཆ་ནས་དེར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་གྲོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ (༢༩ན)
དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་

སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་གྲོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཞེས་སོགས་རིགས་འགྲེའོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ འཇོག་ ཚུལ་ རྣམས་ འཐད་ པའི་ ཕྱིར། འདོད་ ན། ཚད་ མས་ མ་བསལ་ཞིང་ཞེས་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ནས་ཀྲོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ (༤༩བ) སོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། འདོད་ ན་ སོང་། དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ མཐུན་ དཔེར་ བཟུང་ ནས་ཞེས་ སོགས་ དེ་ ཆོས་ ཅན། ཁྱོད་ ཡིན་ ན། བུམ་ པ་ སྒྲ་ མི་ རྟག་ པར་ སྒྲུབ་པའི་ མཐུན་ དཔེར་ བཟུང་ བའི་ མཐུན་ དཔེ་ ཡོན་ ཏན་ ཅན་ ཡིན་ དགོས་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ མཐུན་ དཔེ་ ཡང་ དག་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། དེ་ གྲུབ་ སྟེ། བྱས་ན་ མི་ རྟག་ པས་ ཁྱབ། དཔེར་ ན་ ཀ་ བ་ བཞིན། སྒྲ་ ཡང་ བྱས་ ཞེས་ པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ནམ་མཁའ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ནས་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ནས་ཞེས་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྒྲའི་དོན་སྤྱི་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་སྐྱོན་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གཉིས་སུ་ཡོད། ཟེར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེའི་ (༤༥ན) སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པ་དང་པོ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པ་གཉིས་པ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་འཇོག་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པ། རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་འཇོག་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པ། རྟགས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་སོགས་ལ་ཡང་མཚོན་ཞིང་། དེ་སྒྲུབ་མ་དང་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་མ་སོགས་ལ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བྱ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དཔེར་བརྗོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ (༤༡བ) ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་མ་ཡིན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཆ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་འཇོག་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས

ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་འཇོག་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་འཇོག་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་མེད་ཟེར། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་

འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི(༢༨ན)མཐུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྔ། གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་བའི་རྟགས་སྐྱོན་མེད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་སོང་། ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་བའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་མེད། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན།(༤༨བ)དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་དེར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲུབ་གོང་བཞིན། འདོད་ན། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་དེར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྔར་གྱིས་རིགས་འགྲེ། རྒྱ་བར་འདོད་ན་སླའོ།

༄། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེར་བཟུང་ནས་གོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་བཤད་པ། དེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། དེ་དག་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་ཙམ་ནས་རྟགས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆར་དམིགས་པ། རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འགལ་བའི་རྟགས་སྐྱོན། མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དང་པོ་དང་། (༡༧ན) དེ་ཡང་ཡིན། དེའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གཉིས་པའི་དེ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་

ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །དཔེར་བཀོད་ཙམ་ནས་དཔེའི་ཉེས་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆར་དམིགས་པ། དཔེ་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་དང་། མི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གཉིས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ནས་རྩོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་པོ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ནས་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སུ་བཀོད་ཙམ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆར་དམིགས་པ། ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདོད་གཞན་མིན་ཏེ། །མངོན་སུམ་ལ་སོགས་འགལ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི། སྒྲ་མཉན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ནས། རྩོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། རྟགས་སུ་བཀོད་ཙམ་ནས་རྟགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆར་དམིགས་པ། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་

པོའི་མཚན་གཞི། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བཀོད་ཙམ་ནས་དཔེའི་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆར་དམིགས་པ། དཔེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ (༡༧བ)མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་ཡོད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ནས་རྩོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སུ་བཀོད་ཙམ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆར་དམིགས་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་དེ་དང་། །གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། །དང་པོའི་མཚན་གཞི། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་རྩོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ལྟ་བུའོ། །སྔར་གྱི་དེ་དག་དེ་སྒྲུབ་མ་དང་། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་མ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་དེ་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་དེ་

དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ། །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ། །ཕྱོགས་སྐྱོན་འདོད་མིན་ཞེས་པ་དང་། །རྟེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟགས་སྐྱོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཉེས་པ་ཅན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། (༢༢ན) རྟགས་ཉེས་པ་ཅན་ཡིན་ན། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་བཤད་ལས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་

མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་མ་ཡིན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་དེས་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་གཞི་མཐུན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་
པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། (༢༢བ) རྟགས་
སླ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་
རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་པར་
ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་
པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་
ཡིན་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བའི་ཚེ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སླ། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་ལས་ཤེས་སོ། །ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྣ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། བྱས་པ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན་སྣ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་

སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པས་མ་ངེས་སོ། །ཟེར་རོ།།

༄ གཉིས་པ་ཐ་མ་མ་བསལ་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་འཆད་
པ་ལ། ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་
ཆེས་གྲགས་པའི་(༤༩བ)རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་བཤད་པ། ཆོས་ཅན་
གང་ལ་མ་བསལ་བ་བཤད་པ། བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་
སྐྱོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཁས་
བླངས་དེ་ཡང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་
ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་ཁྲོལ་
བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་
ལ་ཡང་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་དག་གིས་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ་
ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི། །ཞེས་གསུངས་སོ།
།སློབ་དཔོན་གྱིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བཞིར་བཤད་ན། ཚད་མ་ལ་
མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་
སྟོབས་རྗེས་དཔག་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་

མ་ལ་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རེ། སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བཞིར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་བདུན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་བཞི་པོ་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་ན་རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གཉིས་གྲངས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་དེས་ལོགས་ཕྱོགས་ལ་གནོད་ཚུལ་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན། རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་དེས་ལོགས་ཕྱོགས་ལ་གནོད་ཚུལ་སོགས་མི་མཚུངས་པས་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ (༨༠ན) ལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བ། གྲགས་པས་མ་བསལ་བ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གིས་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགོས་པ་ལུང་གནོད་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ། །ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཡང་དག་ངེས་ལྡན། ཞེས་སོགས་

གསུངས། དེ་ཡང་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་ན། སེལ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །དེ་སྟོན་པ་ལ། ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འོ་ན། རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དགོས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རང་ཚིག་དང་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བདག་ནི་ཚད་མིན་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དང་། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དང་པོའི་རྣམ་པ་བསལ་བའི་དཔེ་དངོས་དང་། ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ཅམ་མཆོད་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རང་ཚིག་འགལ་ལ་བསལ་བའི་དཔེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཕྱི་མའི་དཔེ་དངོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལུང་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་རྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁས་བླངས་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས (༨༠བ) རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་

དང་དུ་བསྟན་ན་དེ་རྗེས་དཔག་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེས་ན་གཞོད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་བཟུང་བ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ལ་བརྟག་པ་ཕལ་ཆེར་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གྲགས་པས་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་ན། སེལ་བྱེད་ཀྱི་གྲགས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་བསྟན་ནས་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་འདི་ལ་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གང་ལ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བ། །ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། གསུམ་པ་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་

སོགས་གསུངས། །

༄ ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་དོན་གྱི་ལོགས་ཕྱོགས་དངོས། ཚད་མས་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ལ་
མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ།(༩༧ན
) འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཙང་ཐལ་ལོ་ཟེར། གཞན་ཡང་། དེ་
ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མས་བསལ་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་
ཅན། །དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བའི་
ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཉན་བྱའི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད། །ཅེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་នུས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་
དཔག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་
གནོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་
ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་མ་

ཁྱབ་ཟེར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །

༈ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མས་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ལུགས་པ་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གིས་བྱེད་པ་འཛུག་ (༨༧བ) པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ལོགས་ཕྱོགས་དངོས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཚད་མས་བསལ་བར་འཇོག་ཅིང་། སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་སོགས་བཞིར་ཕྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་བསལ་བ་ལ་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ། ཡིད་

ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་བཞིར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། གཞི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བར་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ། མཉན་བྱ་དང་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དངོས་འགལ་གང་ཞིག །དེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་རིག་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སེལ་ཏེ། དེས་སྒྲ་མཉན་བྱར་གཞལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཏགས་པ་བ་དང་། དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་ཅིང་། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་བཏགས་པ་བ་དང་། གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་སོགས་སྦྱར་བཞིན་ནོ། །གཞི་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་སོགས་སྦྱར་བཞིན་ནོ། །གཞི་རི་བོང་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་གྲགས་དབང་གིས་

ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་ (༨༢ན) སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་སོགས་སྔར་བཞིན་ནོ། །

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་ན། ཚད་མས་བསལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེས་གྲུབ་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གནོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྔར་བཞིན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། དེས་བསལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། ཚད་མས་བསལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བསལ་གང་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་གྲུབ་བསལ་གང་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༄ དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ (༩༢བ)ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འབུད། ཁ་

ཅིག་ན་རེ། དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡང་ཡིན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡང་ཡིན། བརྡའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། འདོད་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་
པོ་སླ། གཉིས་པ་དངོས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གང་ཞིག །གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་(༩༣ན)བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་
པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
མངོན་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་
སྒྲ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་ལྟ་
བུའི་སྒྲ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་
པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་དངོས་
སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
དེ་ཤེན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་
བྱས་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
དེ་འདྲའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་།

དེར་ཐལ། དེས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་དེས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དང་། མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་ (༨༣བ) དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གང་ཡིན། བརྟགས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། རི་

བོང་ཅན་བླ་སྨྲས་བརྗོད་རུང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་
གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་དངོས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རི་བོང་ཅན་བླ་སྨྲས་བརྗོད་རུང་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པ་དེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་
བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་སྲིད་པའི་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གང་ཞིག །ཁྱོད་
ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
དེ་འདྲ་བ་དེ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཁྱོད་
ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔྱད་གསུམ་
གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱིན་པས་
ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་

མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་སོགས་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་(༩༥ན)དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཆོས་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཁེགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ།། ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་མ་བསྟན་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡི། །གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད།། །ཅེས་པས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་ཞེས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་གྲགས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཟླ་གྲགས་བརྗོད་རུང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་དེ། འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས།།

ཞེས་པའི་དོན་སྒྲུར་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། བརྡ་སྤྲོད་པ་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག །བརྡ་སྤྲོད་པ་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། དེ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་གྲགས་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མར་མི་བྱེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གིས་མངོན་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་ཅིང་དེས་གྲུབ། རང་གིས་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་ཅིང་དེས་གྲུབ། རང་གིས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་ཅིང་དེས་གྲུབ། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་གནོད་པའི་ལུང་དུ་དམིགས་པ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག(༩༥བ)གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་།

དེ་འདྲའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གིས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པར་ཐལ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་ཅིང་དེས་གྲུབ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་ཅིང་དེས་གྲུབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དུ་དམིགས་པ། དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་དེས་མི་གནོད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་བསྟན་དོན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ཡུལ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་གནོད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། །ཁས་བླངས་ཕྱི་རོལ་འགྱུར་མིན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་དེར་ཐལ། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གིས་བསྟན་པ་བསྟན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དུ་དམིགས་པ། དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཅེས་སྨྲར་བ། དེའི་དོན་

ཡིན་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། རང་གིས་བསྟན་པ་བསྟན་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གིས་བསྟན་པ་བསྟན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་ (ཅཡན) གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཚིག་དེས་བསྟན་པ་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གིས་བསྟན་དོན་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དུ་དམིགས་པ། དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་

ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
ལ་ཚད་མ་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
སོང་། དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
རང་གིས་བསྟན་དོན་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གང་གིས་
ཀྱང་མི་གནོད་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། དེའི་
དོན་ཡིན། ཟེར་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་
ལུང་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། དེ་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་
པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་
བསླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་
ཟག་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བའི་
ལུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་རང་གིས་བསྟན་དོན་
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་དུ་ཚད་མས་ (༤༥བ) ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེ་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་

རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ལུང་གི་བསྟན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་བསྟན་དོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། འདི་ཡང་ལུང་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་

གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

རང་ལུགས་བཞག་པ།

༄ གཉིས་པ་ རང་ ལུགས་ བཞག་ པ་ ལ། སྦྱོར་ བ་ དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱིན་པས་ལོངས་(༩༨ན)སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སླུ་མ་སློན་དུ་སོང་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་ པ་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ སྐྱེས་ པའི་ ཤེས་ པ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡང་ཡིན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ

གང་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། ཁོ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་བསླུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་ (༤༨བ) གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མངོན་སུམ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་ཅིང་། ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་ཅིང་། ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་གནོད་པའི་ལུང་དུ་དམིགས་པ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་

ལུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བས་ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་བསླུ་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། བརྡའམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། གྲགས་དབང་གི་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ (༤༧ན) ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། དངོས་དབང་གི་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་ནི་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་

ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་དེ་རྟོག་པ་དེའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

༈ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སླ། དང་པོ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་དེ་དེ་འདུའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག ། ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པ་དེ། དེ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་(༤༧བ)ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གིས་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་དེ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཚད་མ་དེ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ། དེ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མར་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་མི་རྟག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མི་རྟག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ (༤༢ན) འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་

མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་ཚད་མའི་ཚོགས་དོན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ། དེ་ཚད་མར་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་ཚད་མའི་ཚོགས་དོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཚོགས་དོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བའི་ལུང་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་བའི་གསལ་བ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བས་ལུང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བསྟན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བསྟན་དོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྨྲས་པའི་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སྐྱ། འདོད་ན།(༧༢བ)དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་གི་བསྟན་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཁོ་རང་གིས་སྨྲས་པའི་དེ་འདྲའི་ལུང་གི་བསྟན་དོན་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བར་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ་ལོ།།

ཟེར་ན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་ཚིག་བློ་ལ་ཐོན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་ཁ་འདོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱ། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་སྨྲས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ཡོད་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་དེ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ།། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་རང་སྒྲུབ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་ངེས་པའི་ལུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་ཁོ་རང་གི་སླུས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་དོན་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།།

གཞན་ཡང་། གནོད་བྱེད་སྔར་ལྟར་འཕེན་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་གིས་མངོན་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་གསུམ་གྱིས་མི་གནོད་ཅིང་ངེས་གྲུབ། རང་གིས་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་ཅིང་ངེས་གྲུབ། རང་གིས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་ཅིང་ངེས་གྲུབ། རང་གིས་བསྟན་དོན་ལ་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་གནོད་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ལུང་དུ་ (༩༩ན) དམིགས་པ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དོན་མི་ཤེས

ཤིང་ཚིག་བློ་ལ་ཐོན་པའི་གང་ཟག་གིས་སླུས་པའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དེ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ལུང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འདྲའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་མངོན་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་ཞེས་སོགས་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།། འདོད་ན། ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སོང་། རང་གི་བསྟན་དོན་རང་སླུ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སླ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱིས

བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

༄ ཡང་དག་རིས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་། གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཚིག་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྨྲས་པའི་ (༥༥བ) ཚིག་ཏུ་དམིགས་པ། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྨྲས་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྨྲས་པའི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་

དཔག་ཚད་མར་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚིག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཚིག་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚིག་ཏུ་དམིགས་པ། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྨྲས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་འདྲའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྨྲས་པའི་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་

འབྱུང་བར་ (༡༠༠༨) ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
གོང་གི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་རང་གིས་
སྨྲས་པའི་དེ་འདྲའི་ལུང་གི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།
།འདོད་ན། དེས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཚད་མས་
གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་།
མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ་རང་ཚིག་རྣམ་དག་
དང་། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར་དེ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
གནས་སུ་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་
རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཏུ་དམིགས་པ།
རང་ཉིད་རང་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི།
འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སྨྲས་པའི་
འདུས་བྱས་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་

རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྨྲས་པའི་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ （༡༠༠བ） ལུང་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང་། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ཡུལ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ཡུལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། །

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྨྲས་པའི་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱི་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་སྒོ་ནས། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཞེན་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སླ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་

བར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་
རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
གིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱིན་པ་བཏང་
བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྨྲས་
པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན།
ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་
དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་
ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་སླ། འདོད་ན། (༡༠༡༨)ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་ཚིག་ཡིན་ན། མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གོང་དུ་འདོད་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་
འབྱུང་ཞེས་པའི་ཚིག་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདུས་བྱས་
མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚིག་
རྣམ་དག་ཡིན་ན། ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་
ཆོས་ཅན། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་རྣམ་དག་གང་ཞིག།
ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མཚན་ཉིད་
དང་པོ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

༄། རང་ཚིག་འགལ་ལ་བསལ་བའི་དཔེ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ཆོས་འགལ་བར་བདེན་ཞེན་གྱི་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅར་དམིགས་པ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཅན་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ཆོས་འགལ་བར་བདེན་ཞེན་གྱི་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅར་དམིགས་པ། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་བསླུ་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལུང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ (༡༠༡བ) ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལུང་ཙམ་གྱིས་

གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། འདི་ཡང་ལུང་ལས་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མི་རྟག་པར་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ན། རང་ཚིག་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་ཚིག་སྤྱི་འགལ་བའི་དམ་བཅའང་མ་ཡིན། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་དམ་བཅས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེས་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེས་སྒྲ་རྟག་པར་དངོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། །

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། གཞུང་དང་པོའི་ངག་དོན་ནི། གཞལ་བྱ་འཇལ་

(༡༠༢ན) ཕྱིད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། རང་ཚིག་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་པ་བསལ་བའི་དཔེ་དངོས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་པ་བསལ་བའི་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཕྱི་མའི་ངག་དོན་ནི། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་པ་བསལ་བའི་དཔེ་དངོས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དཔེ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་དང་། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བུད་མེད་འདི་བོ་

བོའི་མ་ཡང་ཡིན་ལ་མོ་ཤམ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བུད་མེད་འདི་ཁོ་བོའི་མ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་པོ་དེས་བུད་མེད་དེ་རང་གི་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་བརྗོད། མོ་ཤམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་བུད་མེད་དེ་རང་གི་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་མེད་དུ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དེས་དངོས་སུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་གཞལ་བྱ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ (༡༠༢བ) ཚད་མ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུའོ། །ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ན། ལུང་ཚིག་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ཡང་ལུང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་དང་། ལུང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་དཀར་

ཆོས་སྐྱིད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དེས་དངོས་སུ་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྐྱིད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅའ་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་དཀར་ཆོས་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་སྦྱིན་སོགས་སྐྱིད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་འབྱུང་བར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དང་། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གཉིས་འགལ་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་ཡུལ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་ཡུལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། །

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཕྱིན་
（༡༠༣ན） ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་

ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར།

༄ ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འདིར་བསྟན་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་གང་ཞིག །རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་དེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༄ གཉིས་པ་རང་ ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ལ་སྐབས་འདིར་གྲགས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་བསྟན་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ངག་དོན་ནི། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པས་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་ཅེས་

བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་གྲགས་པ་དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་དེ་ལ་གྲགས་ཟིན་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་། གྲགས་རུང་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡང་ (༡༠༣བ) གྲགས་ཟིན་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་དང་། གྲགས་རུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།།

དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་བརྗོད་པའི་ངག་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་དེས། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་ཅེས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་བཏགས་པ་བ་ཡིན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་

བཏགས་པ་བ་དང་གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་སོགས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐལ་ཆེ་བ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟགས་ཁྱོད་རང་གི་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ལ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླའོ། །

དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་བསྟན་པ།

༄ གཉིས་པ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསལ་བ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ (༡༠༥ན) ཚུལ་གཉིས་

ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། འདིས་གྲུབ་ཡང་དག་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་མདོར། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྒྲ་བྱིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་སོགས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔ་མ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་མ་དེ་དག་རྟོགས་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེ་བཞི་ཀ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞི་ཀ་ཡང་རྒོལ་བ་བྱེ་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་བསྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། འདིས་ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་བཤད་པའི་སྐབས་དབྱེ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་དོན་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་ནུས་ན། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་

ལྟར་སྣང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ལྡན་སྟོན་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། །གལ་ (༡༠༥བ) ཏེ་འདི་ལྟི་འོག་འགྱུར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཕྲ་མོ་ནས་བརྩམས་རྫས་ཕྲེང་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེས་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལ། ཁས་བླངས་རང་གི་ཚིག་སོགས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། དེ་ལ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི། ཞེས་པར་སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། །

༄ གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་། མཚན་གཞི་དགག་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་

གསུངས། དེ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྫ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་རྫ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ཅིང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ད་བཟོད་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། བསྟན་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དགག་པ་སྟོན་པ་ལ། ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། སྐྱེས་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། བསྒྲུབ་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་འགོག་པ་ལ། ཚད་མ་མདོར། ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས (༡༠༥ན) དོན་མེད། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། ཚད་མ་མདོར། ཆོས་སྒྲུབ་བྱས་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལྟར་ན་དེ་འགོག་པ་ལ། ཚད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན

གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། དེ་གང་ཡང་། ཁས་མི་ལེན་གྱི། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་མོད། ཁྱོད་རང་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཚོགས་པ་དེ་ཚོགས་པ་ཅན་དང་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་པ་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་རྟགས་དཔེའི་མཚན་ཉིད་ཁས་བླངས་པ་དང་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས། །

༄ འདིས་གྲུབ་ཡན་ལག་གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅར་དམིགས་པ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དམ་བཅར་དམིགས་པ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ (༡༠༥བ) དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་ཁོ་རང་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།།

འདོད་ན། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་སོགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ན། རང་གི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གང་རུང་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར། དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟག་དངོས་དེ་དམ་བཅའ་དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་

ཞིག །དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟག་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟག་དངོས་དེ་དམ་བཅའ་དེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟག་དངོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ (༡༠༥ན) དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟག་དངོས་དེ་དམ་བཅའ་དེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟག་དངོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་སྤྱི་མ་ན་རེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་

ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། སྒྲ་རྟག་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེ་བྲག་པས་
འཇིམ་གོང་གི་ཡན་ལག་རྣམས། ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་
དུ་བྱས་པའི་འཇིམ་གོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྫས་གཞན་དུ་དམ་
བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་
ལྷར་སྣང་དང་། དེས་ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
འཇིམ་གོང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་
དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་
དམ་བཅའ་ལྷར་སྣང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྕིད་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་དམ་བཅའ་
སྔ་མ་དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་བྱེ་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་ཡན་ལག་རྫས་
གཞན་དུ་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ངག་ཏུ་འཇིམ་གོང་ཡན་ལག་རྣམས་ཆོས་ཅན།
ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཇིམ་གོང་གི་ཡན་
ལག་ཅན་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་ཏེ། འཇིམ་གོང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ (༡༠༨བ) ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ། གྲངས་
ཅན་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་

སྒྲུབ་འདོད་ནས་དག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་པར་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཡན་ལག་ཞེས་པས་ཤུགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་ཞེས་པས་ཤུགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་དེ་ལྟར་འཕངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེས་ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྕིད་མཉམ་གྱི་འཇིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ལས་གཅིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྲིས་ནས་སྲང་ལ་གཞལ། གཅིག་མ་བྲིས་པར་སྲང་ལ་གཞལ་བའི་ཚེ་ན་སྔ་མ་དེ་ (༡༠༧ན) ལ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ལྷག་པོ་བ་མེད་དོ། །ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔ་མ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ལྕིད་དེ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ལྷག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔ་མ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་དེ་དག་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེ་བཞི་ག་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞི་ག་ཡང་གྲོལ་བ་བྱེ་བྲག་པས་ཞེ་འདོད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་བཤད་བྱའི་ལུང་བཀོད་པ་

དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དུ་དཔེར་ན། སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན་བུམ་པ་རྟག་པ་གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། །སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་སེལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྫས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་རྫས་དང་རྫས་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ (༡༠༧བ) ངག་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངག་དང་ངག་གི་བདག་ཉིད་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་དུ་ངག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་ངག་དང་བརྗོད་པ་དག་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་ལ་དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྟེ་

ངག་གི་བདག་ཉིད་བརྗུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེལ་བར་བྱེད་པ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། །

༄ གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན། བུམ་པ་རྟག་ཅེས་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན། གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེ་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པས་དེ་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་བསྟན། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་པས་དེ་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན། དཔེར་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཞེས་པ་ནས་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་

གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་
ཤུགས་ལ་བསྟན། ཡན་ལག་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཐལ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས། སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་
གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གནོད་བྱའི་
དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྫས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས།
རྫས་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པའི་བར་ (༡༠༤ན) གྱི་སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་
གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པ་
འབབ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་
ཤུགས་ལ་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་
གཅིག་དམ་བཅས་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པ་སོགས་དམ་བཅའ་
ལྟར་སྣང་བཞི་ཀར་དུ་འགྱུར་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་
ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་བཅས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་དམ་བཅའ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་
གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱར་དམིགས་པ།
དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན། བརྗོད་པ་ངག་གི་དམ་བཅའ་དང་། གནས་པ་དོན་གྱི་དམ་
བཅའ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། དང་པོ་དེ་དམ་བཅའ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གཉིས་

སུ་ཡོད། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དང་པོ་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དམ་བཅར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པ་དང་། སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར། སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དང་བཞིར་ཡོད། དང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ། དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག། དེ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དང་བཞིར་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། །སྒྲ་མཉན་བྱར་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་ (༡༠༤བ) དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་

སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ནི། བྱེ་བྲག་པས་འཇིམ་གོང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཇིམ་གོང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པའི་ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པའི་ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་བ་དང་། ངེས་དྲངས་པའི་སྲང་འགོ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་པ་དང་། དེ་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་གི་སྟེང་ན་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་བ་དང་ངེས་དྲངས་པའི་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་དོན་གཞན་པ་དང་། དེ་ག ཉིས་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། ཅེས་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་དྲི་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་འདོད་དོ། །གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཆ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཇིམ་གོང་གི་ཡན་ལག་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། འཇིམ་གོང་ཡན་ལག་ཆ་མེད་

པ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆ་བཅས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། རྫས་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཅིག དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་སོགས་བཞིར་འགྱུར་བའི་དམ་བཅའ་ནི། རིགས་བྱེད་པ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ (༡༠༩ན) ཚིག་ཐམས་ཅད་བརྫུན་ཚིག་ཏུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་དང་། བདེན་ཚིག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བདེན་ཞེན་གྱི་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །འདོད་ན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་

འདེབས་པ་པོས་ཁོ་རང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་
དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་ཁོ་རང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་
པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག
དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་
བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
རྟག་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གནོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་རྟག་
པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག །རྟག་པ་དེ་འདྲའི་
དམ་བཅའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དངོས། གཉིས་
པ་དེར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་བུམ་པ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།

༄ གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་
པ་ལ། ཚད་མ་མདོར། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། །དེར་སྣང་
ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོགས་དོན་གྱི།
།སྔོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།

སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པའི་སྤྱིའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སོ་སོའི་དགོས་ (༡༠༩༨) པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དོར་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་གསུངས། །

༈ གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཅེས་སོགས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་མ་བྱས། མ་བྱས་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། བྱས་ན་དེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་རྣམ་གཅོད་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བྱས་པ་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱང་། དེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དེས་ན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སོ་སོའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་གྲུབ་དོན་དུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་

གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །ཞེས་སོགས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དཀྲུར་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སོ་སོའི་དགོས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་གསུངས། །

༄ གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་འབུད། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ (༡༡༠ན) མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་བཞིན། ཁ་ཅིག །ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག གཞི་དེ་ཡང་ཡིན། ཕྱོད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ། ཕྱོད་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་མིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་བཞིན། །

༈ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༈ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ (༡༡༠བ) ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་དུ་བ་སྔོན་ལོང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་མེ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། །གསུམ་པ་

ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་ངེས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེད་ངེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐའ་དག་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཅིང་། མེད་པ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཞལ་བྱ་ཡིན་ (༡༡༡ན) པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མེད་པ་མཐའ་དག་

གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་མཐའ་དག་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐའ་དག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། །

གཞན་ལྡན་དང་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་སོགས་བཤད་པ།

༄ ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱད་ཆོས་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་ངེས་བཟུང་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་གཞི་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་ངེས་བཟུང་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་རྣམ་གཅོད་གསུམ་གྱི་དོན་གོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་ལྡན་ངེས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་ལྡན་ངེས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི

མཉན་བྱ། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་
གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལས་ལྡན་
མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་ལྡན་སྲིད་པར་གོ་
བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་ལྡན་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་
གཅོད་པའི་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་
པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སླུས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་
སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཞེས་སོགས་མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བཞེད་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་
མས་ (༡༡༡བ) གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་
སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ། སྒྲ་མཉན་བྱར་ལ་
ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སླུས་པའི་སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་
ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མཉན་བྱར་ལ་ཞེས་སོགས་མཚོན་བྱ་གཉིས་
པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱར་གོ་བར་བྱེད་
པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལྡན་རྣམ་
གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་གི་བཞེད་དོན་རང་སྨྲ་
བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མཚོ་
སྐྱེས་སྔོན་པོ་སྲིད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སླུས་པའི་

མཚོ་སྐྱེས་སྔོན་པོ་སྲིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་ལ་ཞེས་སོགས་མཚོན་བྱ་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྐྱ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། གཅིག་ཤོས་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་གཅིག་ལ་བལྟོས་པའི་དེ་གཉིས་འགལ་ལོ། །ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་དང་པོ་ནི། རྣམ་གཅོད་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཉན་བྱ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་

པ་ཡང་ཡིན། རང་གི་བཞེད་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་མཉན་བྱ། རང་ཉིད་མི་ལྡན་རྣམ་ (༡༡༢ན) གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། དེ་དེ་ལ་ལྡན་ངེས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་གི་བཞེད་དོན་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་མཉན་བྱ། རང་ཉིད་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཉན་བྱ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་མཉན་བྱ། རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཉན་བྱ། རང་ཉིད་མཉན་བྱ་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཉན་བྱ། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་མཉན་བྱ། རང་ཉིད་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་

སྔོན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་ལ་ལྡན་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཞེས་སོགས་
གྱི་མཉན་བྱ། རང་ཉིད་སྔོན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་ལ་ལྡན་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་
གཅོད་པའི་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་མཚོ་
སྐྱེས་སྔོན་པོ་སྲིད་ཅེས་པའི་ངག་ལྟ་བུའོ། །

༄ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་ལྡན་རྣམ་
གཅོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་མི་ལྡན་རྣམ་
གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་རྣམ་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་
དེར་ཐལ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་ (༡༡༢བ) དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་ལྡན་
རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཉན་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་ལྡན་
རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མཉན་བྱ་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༄། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་གྲུབ་དོན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྡུག་བསྔལ། །སྡུག་བསྔལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བདག་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་གང་ཟག

མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་སྒྲར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཁོ་རང་གི་འཕངས་པ་ལྟར་འཕེན་ནོ།

།ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་(༡༡༣ན)གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

།འདོད་ན། སྔར་ལེའུ་དང་པོར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིག་བྱ་ཅན་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཟེར་ན། རིག་བྱ་ཅན་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རིག་བྱ་ཅན་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །

༄ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྔོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཏེ་བཞི་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༄ གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དཀྱུར་བསྟུས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་འཇུག་པའི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དང་།

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ （༡༡༣བ） གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དགུར་ཡོད་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་

མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་། །མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་
རེག་མིན་པ། །དགུ་པོ་འདི་ནི་རྟགས་སོགས་ལའོ། །ཞེས་པས་གཏན་
ཚིགས་དགུ་ངོས་བཟུང་ནས། རྟག་དང་མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་དང་། །བར་དུ་
རྟག་པ་གསུམ་དག་དང་། །རྩོལ་བྱུང་མིན་པ་མི་རྟག་རྟག །རྟག་པ་
ལ་ནི་བསྒྲུབ་པ་འདོད། །ཅེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགུ་ངོས་བཟུང་བའི་
ཕྱིར། འོ་ན་རེག་བྱ་ཅན་མིན་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་
པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་
རེག་བྱ་ཅན་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་(༡༡༨ན)ཁས་ལེན་
ཞིང་། དེ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། དོན་དགུ་པོ་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དུ་ལྟར་སྣང་
ཡིན་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྟེང་འོག་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་གཏན་ཚིགས་
ཡང་དག་དང་། ཡོག་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་འགལ་རྟགས་དང་། ཟུར་
གྱི་གཏན་ཚིགས་བཞི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། དབུས་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ།
ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། །སྟེང་འོག་གཉིས་ན་ཡང་དག་གནས། །ཡོག་
གཉིས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། །ཟུར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ།
།དབུས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་རིའུ་མིག

སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།	སྒྲ་ཆོས་ཅན་ མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།	སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར།
སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།	སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་ པའི་ཕྱིར།	དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར།	དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་ པའི་ཕྱིར།	སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཟེར་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

གཏན་ནས་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར། (༡༡༨བ)ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་རྟག་པ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ (༡༡༩ན) །ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དུང་སྒྲ་རྟག་པ་མ་

ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དུང་སྒྲ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བཞག །གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། དུང་སྒྲ་རྩོལ་མ་བྱུང་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྩོལ་མ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་རྩོལ་བྱུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གདན་ཚིགས་དཀྱུར་བསྟུས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གདན་ཚིགས་དཀྱུར་བསྟུས་ནས་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར

བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྨྲས་པ། གཞན་དོན་ལེའུའི་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་མཆོག །གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བ་བླ་མའི་གསུང་། །གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་བྲིས་པའི་དགེ་བ་འདིས། །གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །གཞན་དོན་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེ་བ་ཆེན་པོས་དགྱེས་བཞིན་དུ་སྩལ་བའི་གསུང་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དམ་པ་དེའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨོ་ཁ་ཕྱེ་བའི་རིགས་པ་སྨྲ་བ་བསྟན་པ་དར་བཟང་གིས་ཆོས་ (༡༡༥ཁ) གྲྭ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཟིན་བྲིས་བཀོད་པའོ། །ཨོཾ་སྭསྟི། མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །སྲིད་ཞིའི་མིག་འཕྲུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་གཟུགས་སྐུའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཅན། །སྐལ་བཟང་སློབ་མའི་སྣང་བ་ཅན་གྱིས་བཟང་པོའི་བསྐལ་པར་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི། །གོ་ཆ་ཆེར་འཕགས་པད་དཀར་ལྟར་བསྟགས་ཟླ་བྲལ་ཤཱཀྱའི་དབང་པོར་འདུད། །གང་གི་གསུང་གསང་ཟབ་དོན་དབྱངས་སྙན་པོ། །ལེགས་བཤད་ཏམྦུ་ར་ཡི་རྒྱུད་མང་ལས། །དྲངས་ཏེ་སྐལ་ལྡན་ཐོས་འཛིན་རྒྱན་ཉིད་དུ། །འདོམས་མཁས་འཛམ་དབྱངས་སྨྲ་བའི་སེངྒེར་འདུད། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱའི་གནས

ཚུལ་ཀུན། །དྲི་མེད་བློ་གྲོས་རིགས་ལམ་ཞུགས་རིང་གིས། །དྲངས་ཏེ་མཁས་
དབང་རྣམ་དཔྱོད་དཔལ་ཡོན་དུ། །སྤྲིན་མཛད་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོར་གྲུབ་པས་
འདུད། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གཅིག་གིས་ཆོས་མིན་ཝ་སྐྱེས་ཀླད་
འགེམས་ཤིང་། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་སྨྲར་ཁྲིམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཕས་རྒོལ་གཉིས་
འཐུང་ཕྱེ་མར་བརླག །ཟབ་དོན་མ་འདྲེས་ཇི་བཞིན་སྟོན་པའི་ལེགས་
བཤད་གཡུ་ཡི་རལ་པས་བརྗིད། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲལ་མི་ཡི་སེངྒེ་ཧྨ་གཱུཧེ་
ཕྲུག་གི་ཡུལ། །གང་དེའི་རིང་ལུགས་རྩོད་ངག་རྡོ་རྗེའི་མེ་ཆར་འབུམ། །ཀུན་
ནས་འཕྲོ་བས་ལོག་སྨྲའི་བུད་ཤིང་སྲེག་བྱེད་པའི། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་སྒྲོག་མཛད་པ། །མཁས་པའི་ཞལ་སྒྲུར་ཤཱནྟི་པ་དེ་གཙུག་ན་
རྒྱལ། །གང་གི་ལྷུགས་ཡངས་ལས་འོངས་པའི། །གནས་གསུམ་གཞལ་བྱའི་དེ་
ཉིད་དོན། །རིགས་ལམ་མ་སླད་ལས་བསྒྲུངས་ཏེ། །སྟོན་པའི་ངོ་མཚར་ལེགས་
བཤད་འདི། །ཆོས་སྤྲིན་མི་ཟད་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །སོར་མོའི་འཕྲུལ་གྱི་འདུ་བྱེད་
ལས། །བསྒྲུན་པའི་པར་གྱི་སྒྲུ་འཕྲུལ་གར། །བློ་གསལ་མིག་གི་བདུད་རྩིར་
བསྒྲུབས། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་ཅི་མཆིས་ (༡༡༥ན)
པ། གནས་སྐབས་ཆོས་མཐུན་བྱ་བའི་ཆེད་མིན་པར། །རྣམ་འདྲེན་བཞི་པའི་
ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན། །སྐྱེ་རྒུའི་ལེགས་བྱས་མཆོད་སྡོང་ཆེར་འཕགས་
ཤོག །ཁྱད་པར་ལུང་རིགས་ཚད་མས་རབ་བསྒྲུབས་པའི། །དྲི་བྲལ་འཛམ་
མགོན་གྲགས་པའི་ལུགས་བཟང་པོ། །བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྲིད་
མཐའི་བར། །གཡོ་མེད་ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་ཁྱབ་ནུས་ཤོག །ཐུབ་

པའི་ལེགས་བཤད་སྙིང་གི་གཅེས་ནོར་དུ། །འཆང་པའི་མཁས་དབང་བསྟན་འཛིན་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །འགྲོ་ཀུན་སྡིག་གྲོགས་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར། །མ་ནོར་གླང་དོར་སྤྱོད་ལ་གཞོལ་གྱུར་ཅིག །གྲགས་སྙམ་སླིག་མའི་ཚལ་སྐྱེས་ཙམ་མིན་པའི། །ལུས་ཅན་ རྣན་ པོའི་ བློ་ ཡི་ གཞུང་ བརྒྱའི་ དོན། །ཅིག་ ཅར་འབྱེད་ལ་འཇིགས་བྲལ་མཐུ་ལྡན་པའི། །བློ་གསར་མཁས་པས་སྟེ་འདི་གང་བར་ཤོག །དེ་ ཡི་ མཐུ་ ལས་ ཕྱོགས་ གླང་ ཆོས་ གྲགས་ ཀྱི། །བཞེད་ གཞུང་ ལོག་ རྟོག་ སྐྱོགས་ མའི་ དྲིས་ སྦགས་ པ། །རྣམ་ དག་ རིགས་ ལམ་ ཀེ་ ཏ་ ཀས་ བསྐྲུབས་ པས། ཡང་ དག་ ལྟ་ བའི་ རང་ ཞལ་ མངོན་ འགྱུར་ ཤོག །ཅེས་ དཀྱིལ་ཁང་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བློ་གསལ་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་ཆོས་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། པར་ གསར་ བསྒྲུན་ བགྱིས་ པའི་ པར་ བྱང་ སྨོན་ ཚིག་ ཞིག་ དགོས་ ཞེས་ བསྐུལ་བའི་དོན་དུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་གཟིམ་ཆུང་བཀའ་གདམས་ཕོ་བྲང་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

།བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།

།སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།

།དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་ཕྱུལ་ཞིང་།

།ཉོན་མོངས་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག

།གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།

།ཚེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།

།ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྔོའོ། །

༄། རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་ཀླས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
སྣོད་བཅུད་འགྱུར་བ་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟུང་ཞིང་། །
འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརླན། །
འདི་སྣང་འགགས་ཚེ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
བརྫུས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྐྲུན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགྲོ་གྲོན་
གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
ཀློག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་བྲིས་པའོ། །
སརྦ་མངྒ་ལཾ། །

ཨོཾ་ནམ:་ཨམིཏཱབྷཱཡ།

༄། སྤྲར་འགྲེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྒྱུར་མཁན།
ཐོའི་ཐན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྡན་ཚོགས།
ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཚོང་བསྒྱུར་བྱེད་མི་ཆོག
སྤར་སྐྲུན་བྱེད་ཡུལ་ཐོའི་ཐན།

"Wherever the Buddha's teachings have flourished,

either in cities or countrysides,

people would gain inconceivable benefits.

The land and people would be enveloped in peace.

The sun and moon will shine clear and bright.

Wind and rain would appear accordingly,

and there will be no disasters.

Nations would be prosperous

and there would be no use for soldiers or weapons.

People would abide by morality and accord with laws.

They would be courteous and humble,

and everyone would be content without injustices.

There would be no thefts or violence.

The strong would not dominate the weak

and everyone would get their fair share."

~THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

Taking Refuge with a mind of Bodhichitta

In the Buddha, the Dharma and the Sangha,
I shall always take refuge
Until the attainment of full awakening.

Through the merit of practicing generosity
and other perfections,
May I swiftly accomplish Buddhahood,
And benefit of all sentient beings.

The Prayers of the Bodhisattvas

With a wish to awaken all beings,
I shall always go for refuge
To the Buddha, Dharma, and Sangha,
Until I attain full enlightenment.

Possessing compassion and wisdom,
Today, in the Buddha's presence,
I sincerely generate
the supreme mind of Bodhichitta
For the benefit of all sentient beings.

"As long as space endures,
As long as sentient beings dwell,
Until then, may I too remain
To dispel the miseries of all sentient beings."

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

✻ The Vows of Samantabhadra ✻

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

✻ The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra ✻

書　　號:　TI957～TI958

詳細書名:《勝者之釋量論》
　　　　　佛陀論典釋量論，釋量論疏

作　　者: 大班智達智慧勝幢吉祥善
　　　　　(香帝巴大班自達·洛卓嘉村
　　　　　SHENDE PA, SHANTI PA)

宗　　派: 藏傳格魯巴

提供單位: Tashi Lhunpo Monastery Library
　　　　　南印度札什倫布寺圖書館

提供日期:　2012 年 12 月

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《 藏文(格魯巴)：勝者之釋量論（下冊）》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: http://www.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཛུགས་ཞུ།

Printed in Taiwan

2,000 copies; November 2013

TI958 - 11830